INTERNATIONAL
ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ
Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada
BILINGUAL NEWSPAPER : ENGLISH AND PUNJABI
EDITOR : RACHHPAL SINGH GILL
Ph. : 604-616-2171 E-mail: iptribune@gmail.com www.punjabitribune.ca
Vol.30 / No.35
13 September, 2024
੨੯ ਭਾਦੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੬

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਅਥਾਹ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਖ਼ਰਾਬ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਅੱਜ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਅਥਾਹ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ 'ਚ ਖਰਾਬੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਹੁਤ ਆਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਸੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

☛ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 'ਤੇ

ਤਰਲੋਕ ਸਬਲੋਕ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ ਕੋਰੋਨੇਸ਼ਨ ਤਮਗ਼ੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤਰਲੋਕ ਸਬਲੋਕ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ, ਹਰਨੀਆਤ ਮੈਰੀ ਸਾਈਮਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾ ਚਾਰਲਜ਼ ਤੀਜੇ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਰਲੋਕ ਸਬਲੋਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਮਿਸਟਰ ਸਬਲੋਕ ਵਲੋਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

☛ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 3 'ਤੇ

Sameer Kaushal & Ankur Kaushal
PERSONAL REAL ESTATE CORPORATION
Commercial | Residential
Property Experts
Century 21
Sameer Kaushal Ankur Kaushal
604-897-9575 | 604-897-0006
#105-7928 128 St. Surrey, B.C. W3W

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਧੰਜਲ
Insurance & Financial Advisor
Super Visa Insurance
Travel Insurance
TFSA & RRSP
Mortgage & Life Insurance
Child Education Plan RESP
Working together to Build and Preserve Wealth
778.888.3502
gursh26@gmail.com
Protecting Dreams and Lifestyle

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.
WEDDING CARDS
FULL COLOR SIGNS
WINDOW DECALS
CHEQUES
OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
604-594-2324
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ
#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
Website : www.kohalyprinting.com
E-mail : info@kohalyprinting.com

ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ
Navjit Mahil
Realtor
BA, CAIB, LLB
ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮਿਲੋ
YPA REALTY
604-488-4777
E-mail : navjitmahil@yahoo.com
201-13049 76th Ave, Surrey, B.C. V3W 2V7

idea immigration
SUPER VISAS
PNPs
EXPRESS ENTRY
ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਓ
- 12 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਫੈਮਲੀ ਬੁਲਾਓ।
- ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਫੈਮਲੀ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਵਿਜ਼ਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਤੇ ਆਏ, ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੋ
- ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਐਂਟਰੀ, BC, PNP, LMIA, Marriage
Navneet Sharma
604-597-1119
York Centre #209-7928 128St. Surrey BC V3W 4E8

Sarup Singh Chandi
Ph: 604-572-5050
Residential, Commercial & Private Mortgage
BEST POSSIBLE RATE AVAILABLE
Sarup Singh Chandi
All types of life Insurance, Critical illness, Disability Insurance, Mortgage Protection
7092-125 St. Surrey

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਸਬੰਧੀ ਆਉਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
AG Aanchal Ghai Notary Corporation
OUR SERVICES
- Notarizations
- Real Estate Conveyancing
- Wills & Powers of Attorney
Payal Business Centre
80 ਐਵਨਿਊ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ
604-503-2227
Unit 151 - 12899 80th Avenue, Surrey, B.C. V3W 0E6
aanchal@ghainotary.ca | www.ghainotary.ca

A-CLASS FOREIGN EXCHANGE
ਸਿਰਫ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ
ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਪੈਸੇ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਰਜ਼ੀ ਭੇਜੋ ਪਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰੇਟ ਜ਼ਰੂਰ ਚੈੱਕ ਕਰੋ।
ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ
604-598-2222
#117, 12888 80th AVE., SURREY

ROHITA PANNU LAW CORPORATION
Barrister & Solicitor
- ਨੋਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ - ਵਸੀਅਤਨਾਮਾ - ਤਲਾਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ - ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਅਰਹੋਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ - ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ - ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ
#102-9278, 120th Street Surrey, BC V3V 4E8
Ph.: 604-589-1399
Fax : 604-589-1556
www.rohitapannulaw.com

So Easy
A TO Z DRIVING SCHOOL
So Easy ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ
ਕਲਾਸ 1 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ
ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਜਾਂ ਏਅਰ ਬ੍ਰੇਕ ਦਾ ਨੋਲਿਜ ਟੈਸਟ
ਅਸੀਂ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਕਰਵਾਂਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇੰਗਲਿਸ਼ ਘੱਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ
ਅਸੀਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ NSC ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
Lucky Sekhon, 604-614-5365
#15 - 8388 128 St. Surrey ਖਾਲਸਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸੈਂਟਰ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਤਾਜ਼ ਬੈਂਕਿਊਟ ਹਾਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਵੀਟ ਹਾਊਸ
ਦੋਵੇਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਿਕਸ ਮਠਿਆਈ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੱਡੂ ਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਕੀਨ ਤਿਆਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਖਾਸ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ
8A-31205-OLD YALE RD. ABBOTSFORD
Ph.: 604-504-1761 &
4-12818-72 Ave Surrey BC
Ph.: 604-591-7611

ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹਿ। ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ।।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ

www.singhsabhasurrey.com

8115, 132 ਸਟਰੀਟ, ਸਰੀ, ਬੀ.ਸੀ. V3W 4N5

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਵੇਰੇ

ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ	: 4.00 ਵਜੇ
ਸਹਿਜ ਪਾਠ	: 4:30 – 6.00 ਵਜੇ
ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ	: 6.00 –7.45 ਵਜੇ
ਅਰਦਾਸ / ਹੁਕਮਨਾਮਾ	: 7.45 – 8.00 ਵਜੇ
ਕਥਾ / ਹੁਕਮਨਾਮਾ	: 8.00 – 8.30 ਵਜੇ
ਕੀਰਤਨ	: 8.30 – 9.40 ਵਜੇ
ਕਥਾ	: 9.40 – 10.30 ਵਜੇ
ਢਾਡੀ	: 10.30 – 11.30

ਸਮਾਪਤੀ

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨ

ਚੌਂਕੀ ਸੋਦਰ	: 4:30–5:00 ਵਜੇ
ਪਾਠ ਸੋਦਰ	: 5.00 ਤੋਂ 5.30 ਵਜੇ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ	: 5:30–6:40 ਵਜੇ
ਕਥਾ	: 6:40–7:15 ਵਜੇ
ਢਾਡੀ	: 7:15 –8:00 ਵਜੇ

ਸਮਾਪਤੀ

ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ

ਬੀਬੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ
ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ 11:30 ਤੋਂ 1:30 ਵਜੇ
ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਇਸ ਹਫਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ।
  1. ਇਲਾਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ
  2. ਭਾਈ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਚਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ
  3. ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੜਿੰਗ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ
- ਇਹਨਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ 13 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ 9:30 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭੋਗ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 9:30 ਵਜੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਖੁੱਲੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ।
- ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸੱਨਿਚਰਵਾਰ 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 9:30 ਵਜੇ ਭਾਈ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਸਵ: ਭਾਈ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ 2:00 ਵਜੇ ਰਿਵਰ ਸਾਈਡ ਡੈਲਟਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ ਉਪਰੰਤ ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ 3:30 ਵਜੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਐਤਵਾਰ 15 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਵ: ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ 10:00 ਵਜੇ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਐਤਵਾਰ 11:00 ਵਜੇ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੀ ਬੁੱਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਗੀ ਜੱਥਾ : ਭਾਈ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ
ਭਾਈ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਾਲੇ
ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਕਰਨਾਲ ਵਾਲੇ
ਕਥਾਵਾਚਕ : ਭਾਈ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ : ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਵੀਰਵਾਰ ਸੰਥਿਆ ਕਲਾਸ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ ਕਲਾਸ ਸ਼ਾਮ 7-8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

ਫੋਨ : 604-590-3232, 604-590-3224

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਉੱਜਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ : ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ

ਸਰੀ, (ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੰਜੂ): ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦੇ ਉੱਜਲ ਭਵਿਖ ਲਈ ਮਿਲਕੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਸਰੀ-ਨਿਊਟਨ ਤੋਂ ਲਿਬਰਲ ਐਮ ਪੀ ਸੁਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਾਰਬੀਕਿਊ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ।ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਕੈਨੇਡਾ ਜੀ-7 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਰਵੇਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਟਰੂਡੋ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੰਡ ਪਾਊ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਬਰਲ ਐਮ ਪੀ ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀ-ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਐਮ ਪੀ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਹਾਜਰ ਇਕੱਠ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਬਕਾ ਐਮ ਪੀ ਜਤੀ ਸਿੱਧੂ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸਰੀ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ, ਕੌਂਸਲਰ ਲਿੰਡਾ ਐਨਿਸ, ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸੀਈਓ ਪਿਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਸਮਰਥਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

SABLOK & SABLOK
Notaries Public
ਤੁਹਾਡੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੁਣ 2 ਨੋਟਰੀਜ਼
ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
- ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੇ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਦੇ ਕਾਗਜ਼
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ , ਰਾਹਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤਨਾਮਾ
- ਪਾਸਪੋਰਟ ਆਦਿ ਤੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ
ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
- ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਰ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- ਫੈਮਲੀ, ਮੰਗੇਤਰ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨਸਰਵਿਸਿਜ਼

AKASH SABLOK & TARLOK SABLOK
ਸਬਲੋਕ ਐਂਡ ਸਬਲੋਕ 604-325-9200
FAX – 604-325-3666
6108 Fraser st. (at 45th Ave.) Vancouver BC V5 Ww 3A1

ਬਾਧ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਸਰਵਿਸਿਜ਼
ਟੈਕਸ ਦੇ ਪੇਪਰ ਭਰਨਾ
ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ / ਪੇਰੋਲ
ਬਿਜ਼ਨਸ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ
ਬੁੱਕ ਕੀਪਿੰਗ
ਟੀ-ਫੋਰ ਜਾਂ ਵਰਕ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ
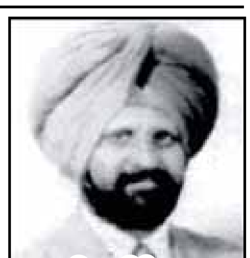
ਜਸਬੀਰ-ਸਿੰਘ-ਬਾਧ
ਸਾਡਾ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੈ
TAX FORM FILL UP | ACCOUNTING / PAYROOL | PERSONAL INCOME TAX
BUSINESS INCOME TAX | T4/ WORKERS COMPENSATION FORM
UNIT # 1393-20800 Westminter Hwy Richmond , BC V6V 2W3
Ph.: 604-325-8370 | Fax. : 604-231-9600

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੈ?
ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ
ਚਿਲਾਵੈਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਡੈਂਟਿਸਟ
We Can Help With
» Teeth Cleaning
» Tooth Coloured Fillings
» Root Canal Treatment
» Crowns and Bridges
» Wisdom teeth Extractions
» Sedation Dentistry
» Clear Aligners
» Implants
» Dentures & many more...

Now Accepting The New Canadian Dental Care Plan From Govt.
Consult Dr. Sra for a health SMILE
Value $500
COMPLIMENTARY NIGHT GUARD
with new patient hygiene
Complete New Patient Exam with Xrays (4BW, 3PA and Panorex) and complete hygiene.
We accept new Patients, & Emergencies
ਅੱਜ ਹੀ ਆਪਣੀ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
maple smiles dentistry
Family & Community Dentistry
604-391-1010 | maplesmiles.ca
8364 Young Road, Unit 101, Chilliwack

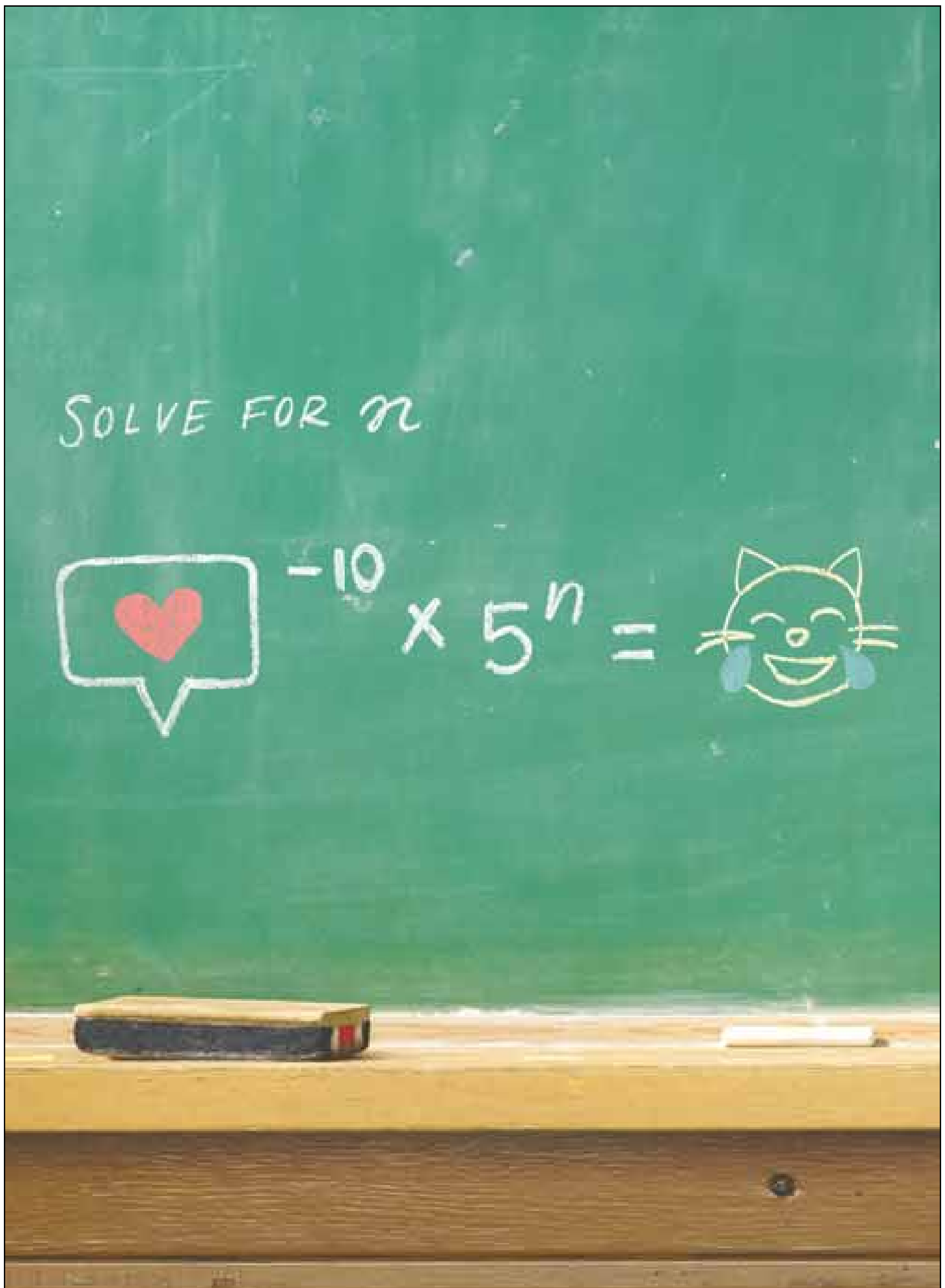

ਫ਼ੋਨਾਂ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਭੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣਾ ਵਧੇਰੇ ਆਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਲਜੈਬਰਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣੋ:
gov.bc.ca/PhonesAndSchools

BRITISH COLUMBIA

ਤਰਲੋਕ ਸਬਲੋਕ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ ਕੋਰੋਨੇਸ਼ਨ ਤਮਗੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਝਲਕੀਆਂ

ਭਾਰਤੀ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ

ਗੁਰੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬਣੀਆਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੈਕਟ ਬੰਦ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਓਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੇ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮਾਤਰਾ ਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਫੈਟ, ਸੂਗਰ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਜਾਰਜ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਗਲੋਬਲ ਹੈਲਥ ਨੇ 12 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 4,00,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਣ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਹੈਲਥ ਸਟਾਰ ਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਕੇਟ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ½ (ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਿਹਤਮੰਦ) ਤੋਂ 5 (ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਹਤਮੰਦ) ਤਕ ਰੇਟਿੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਐਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਜਰਨਲ "ਓਬੇਜ਼ਟੀ ਰਿਵਿਊਜ਼" ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ, ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਕੇ ਨੇ 2.83 ਦੀ ਰੇਟਿੰਗ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 2.82 ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੇ 2.81 ਦੀ ਰੇਟਿੰਗ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੇਟਿੰਗ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2.27 ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਨੇ 2.43 ਅਤੇ ਚੀਲੀ ਨੇ 2.44 ਦੀ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਲੇਖਕ ਐਲਿਜਾਬੇਥ ਡਨਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਨਤੀਜੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਈ ਮੱਧਮ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦੂਹਰੀ ਭਾਰ ਝੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਖਾਣੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਬਬ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੈਟ, ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਨਮਕ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਉਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੈਲੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਚੀਨ ਦੀ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸੈਚੂਰੇਟਿਡ ਫੈਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਨੇ 2.9 ਦੀ ਔਸਤ ਹੈਲਥ ਸਟਾਰ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਲਈ 1.92 ਦਾ ਸਕੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਖਾਣੇ ਲਈ 2.87 ਦੀ ਰੇਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਝਾ, ਜਾਰਜ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਗਲੋਬਲ ਹੈਲਥ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਐਕਜ਼ਿਕਿਊਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਾਲ ਹੈ। "ਨੀਤੀ-ਨਿਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮੋਟਾਪੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।" 2017 ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 93 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਪੈਕੇਟ ਬੰਦ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 68 ਫੀਸਦੀ ਪੈਕੇਟ ਸੂਗਰ- ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਚਿਪਸ, ਕੁੱਕੀਜ਼ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਦੀ ਆਦਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ 'ਚ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਹੈਂਡੀਮੈਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ

Handyman for a Independent School

WE ARE A SCHOOL LOOKING FOR A HANDYMAN WITH SIMPLE
Electrical/plumbing work. Jobs that needs to be dealt with include, but are not limited to: carpentry, dry-wall, painting, flooring, simple electrical/plumbing jobs, lifting light or heavy stuff around the campus.

ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ/ਪਲੰਬਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਂਡੀਮੈਨ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਕੰਮ, ਡਰਾਈਵਾਲ, ਪੇਂਟਿੰਗ, ਫਲੋਰਿੰਗ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ/ਪਲੰਬਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ, ਅਤੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਜਾਂ ਭਾਰੀ ਸਮਾਨ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਹੈਂਡੀਮੈਨ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ।

If you are a professional and reliable individual with handyman experience and have knowledge in any of the above areas, you may be a great fit for our school!

Ideal candidate must be professional, reliable, show up on time & have a good work ethic!

MUST HAVE VALID DRIVING LICENSE

Working Hours : 8am - 5:30pm

If interested please email your resume at : akbehal@khalsaschool.ca

Khalsa School Old Yale Road, 10677 124 St, Surrey, BC V3V 0B1

ਪਿਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਡਾਇਵਰਸਿਟੀ ਵਿਲੇਜ' ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਮਾਨ): ਪਿਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣ-ਏਸ਼ੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਡਾਇਵਰਸਿਟੀ ਵਿਲੇਜ' ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਿਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗਲੋਬਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਡਾਇਵਰਸਿਟੀ ਵਿਲੇਜ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾ, 125 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਾਲਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਦੇਖਭਾਲ ਘਰ ਬਣੇਗਾ ਜੋ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਪਿਕਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ 118 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰੇਜ਼ਰ ਹੈਲਥ, ਬੀਸੀ ਹਾਊਸਿੰਗ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਿਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿਲੇਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿਕਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੀਈਓ, ਮਰਹੂਮ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਐਡਰੀਅਨ ਡਿਕਸ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਕਾਹਲੋਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ, ਟਰੇਡ ਮੰਤਰੀ ਜਗਰੂਪ ਬਰਾੜ, ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ, ਸਰੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ, ਵਿਧਾਇਕ ਮਾਈਕ ਸਟਾਰਚੁਕ, ਗੈਰੀ ਬੇਗ, ਜਿੰਨੀ ਸਿਮਸ, ਨੈਟਲੀ ਮੈਕਕਾਰਥੀ, ਡਾ: ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਚੀਮਾ, ਰਣਬੀਰ ਮੰਜ, ਪਿਕਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰ, ਜੈਕ ਗਿੱਲ ਪੁੱਤਰ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ, ਅਨੀਤਾ ਹਿਊਬਰਮੈਨ, ਇੰਦਰਾ ਭਾਨ, ਅੰਤਰਿਮ ਸੀਈਓ ਸਰੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟਰੇਡ, ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ, ਵਲੰਟੀਅਰ, ਪਿਕਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰ, ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਮੈਂਬਰ, ਦਾਨੀ ਸੱਜਣ, ਹਿੱਸੇਦਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੈਟਜ਼ੀ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡੇਵਿਡ ਕੇਨਵਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਸੁਆਗਤ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਰੀ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਨੀਂਹਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇਕ ਸਰਵੇਅ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨੋ-ਚਿਕਿਤਸਕਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਨੀਂਦ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਚ ਖ਼ਰਾਬੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੁਖ 'ਤੇ ਨਗਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਦੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ।

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਆਏ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੌਣ 'ਚ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਕਟਿਵ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਮਨੋ-ਚਿਕਿਤਸਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ

ਮਨੋ-ਚਿਕਿਤਸਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਬੇਹਦ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨੀਂਦ, ਕਨਸੰਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਤੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। "ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ," ਬਰਕ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ।

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛੱਡਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ, ਵਧੀਕ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਦੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਬੇਹਦ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ। ਇਹ ਨੀਂਦ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਝਾਅ

ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ, ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਯਮਿਤ ਕਰਨਾ, ਨਵਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਾ ਡਿਜੀਟਲ ਖ਼ਤਰਾ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅੰਕੜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ 74 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 10 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਘੱਟ ਕੇ 61 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਹਿ ਗਈ।

Guru Nanak's Free Kitchen

LOVE ALL, FEED ALL

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 15-16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਉਪਕਰਨ ਲਿਆਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਸੇਵਾਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

778-895-1453, 604-771-7170

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਥਿਆਰ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਗੇ : ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੈਲੇਨੀ ਜੋਲੀ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੈਲੇਨੀ ਜੋਲੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਤੱਕ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਐਲਾਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਹਥਿਆਰ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੋੜ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਕਿਊਬੈਕ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਭੇਜਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੋਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੰਤਰੀ ਜੋਲੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋਲੀ ਨੇ ਸਮਰ ਵਿੱਚ

ਲਗਭਗ 30 ਮੌਜੂਦਾ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, 3 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ 136 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਪਰਮਿਟ ਸਨ।

ਇਹ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਸਿਵਲ-ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਨਿਰਯਾਤ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਇੰਡੀਆ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ) ਵੱਲੋਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਮਾਨ)-ਇੰਡੀਆ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਰਿਚਮੰਡ) ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ, ਯੋਗਾ ਸੈਂਟਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜੇ, ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਕਿਚਨ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਲੰਟੀਅਰ ਹਰ ਇਕ ਕੌਮ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਇਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਾਂਗੂੰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ, ਮਸਜਿਦ ਚਰਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਡੀਆ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ (ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ 8600 ਨੰਬਰ ਪੰਜ ਰੋਡ, ਰਿਚਮੰਡ) ਵਿਖੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਬੀਬੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਜੌਹਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਨੇ ਵੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

HOMELAND MORTGAGE CORP.

ਜੇ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ।
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੌਰਟਗੇਜ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਘੱਟ ਰੇਟ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

- ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ
- ਰੈਜੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਮੌਰਟਗੇਜ
- ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਮੌਰਟਗੇਜ
- ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੌਰਟਗੇਜ
- ਸੈਕੰਡ ਅਤੇ ਥਰਡ ਮੌਰਟਗੇਜ

Kuldip Panesar
Mortgage Consultant
Cell :604-308-6839

PROFESSIONAL AND EXPERIENCED
Ph.: 604-593-6622, Fax : 604-593-6615
#201-7928 128St. (York Business Centre) Surrey BC V3W 4E8
Website : www.homelandmortgage.ca
E-mail : homelandmortgage@hotmail.com

YOUR NEIGHBOURHOOD LAYER

RISHI LAW CORPORATION

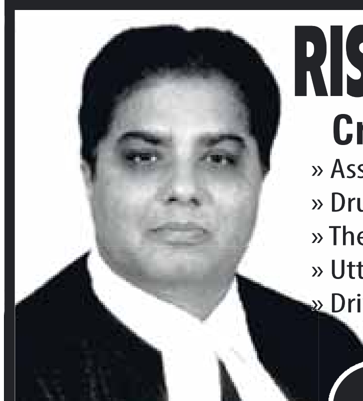

NARINDER RISHI
Barrister, Solicitor & Notary Public

Criminal Law
» Assault Charges
» Drug Charges
» Theft/Fraud
» Uttering Threats
» Driving Offences

Divorces Probate

All kind of Notary Services

Real Estate
» Purchase/ Sale of Property
» Mortgage / Line of Credit

Immigration Law
» Immigration Appeals
» Refugee Claims
» Spousal Sponsorship
» Parents Sponsorship
» Super Visa / Visitor Visa

Services offered in Punjabi, Hindi & English

Vancouver
6625, Fraser Street
604-322-5515
Email : nkrishi@yahoo.com

Two Locations to serve you

Surrey
604-505-6454
(By appointments only)

NEWTON DENTURE CLINIC INC.
Web: www.newtondentures.ca | Email: newtondentures@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ

"Over 20 years experience as Denturist"

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਣੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-590-9747
Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

ਸੰਤਾਲੀ ਮੌਕੇ ਵੱਖਰਾ ਸਿੱਖ ਮੁਲਕ ਨਾ ਬਣ ਸਕਣ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਕੀ ਹੈ?

ਲਿਖਤ : ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡਿਆਣੀ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ ਮੂਹਰੇ ਝੁਕਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖਿਜ਼ਰ ਹਿਆਤ ਖਾਂ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ 3 ਮਾਰਚ 1947 ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਯੂਨੀਅਨਇਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਵਿਚ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਬਹੁਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖਾਨ ਇਫਤਖਾਰ ਹੁਸੈਨ (ਨਵਾਬ ਮਮਦੋਟ) ਨੇ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜੋ ਡਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹੀ ਡਰ ਇਕਦਮ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਆ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਹ ਬੀਤੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਭੁੱਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਮੁਸਲਿਮ ਗਲਬੇ ਥੱਲੇ ਜਿਉਣ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦਿਸ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਕੇ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਵਜ਼ਾਰਤ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਉਥੇ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਕੂਮਤ ਨਹੀਂ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ।

ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬਣ ਰਹੀ ਨਵੀਂ ਲੀਗੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਰੋਸ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ 4 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਡੀ.ਏ.ਵੀ ਕਾਲਜ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਤਨ ਚੰਦ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਜਲੂਸ ਜਦੋਂ ਚੌਕ ਮਤੀ ਦਾਸ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਟਾਕਰਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਾਠੀਆਂ ਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਇਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਸਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਜੂਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜਿਆ। ਡੀ.ਸੀ. ਨੇ 10 ਦਿਨ ਵਾਸਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਸੀ ਸੋ 5 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਸਰ ਜੈਨਕਿਨਜ਼ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਦਫਾ 93 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਲੂਸ-ਜਲਸਿਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗਵਰਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਸ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਲੀਗ ਨੂੰ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੀ ਵੀ ਵਰਤੋ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਵਿਚ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਤੇ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 2 ਸਕੂਐਰਡਿਨ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੰਬ ਵੀ ਸੁੱਟੇ ਗਏ। 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਡਿਸਟਰਬਰਡ ਏਰੀਆ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। 17 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾਈ ਬੰਬ-ਬਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਅਬਾਦੀ ਮਾਰੀ ਗਈ।

18. ਨਵਾਂ ਵਾਇਸਰਾਏ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਆਇਆ: ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਰਡ ਵੇਵਲ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਵੇਵਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਡਰਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਨਫਰੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੀ। 1940 ਵਿਚ ਛਿੜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਏ। ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗਜਵਜ ਕੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦਾ ਆਕਾਰ ਇਕਦਮ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਮਾਰਚ 1947 ਤਕ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕਾਟ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਅੱਕੀ ਅਤੇ ਡਰੀ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਛੱਡਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੌਜ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਛਿੜਣ ਨਾਲ ਜੋ ਤਸਵੀਰ ਕਲਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਓਸ ਦਾ ਲੱਖਣ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਸਟਰ ਜਿਨਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ "ਜਾਂ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ ਕਰਾਂਗੇ ਜਾਂ ਸਾਰਾ ਤਬਾਹ ਕਰਾਂਗੇ।" ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚਕੇ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਵਰਗੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 1947 ਤਕ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨ ਟੋਹ ਕੇ ਹੀ ਵਾਇਸਰਾਏ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਵੰਡ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਉਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੋਠੋਹਾਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ) ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਕਦਰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਾਇਸਰਾਏ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇ। 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬਕਾਇਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਕੋਲ ਵੀ ਇਹੋ ਮੰਗ ਰੱਖੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦਾ ਅੜਿੱਕਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਤ੍ਰਬਕ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਰ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਣਵੰਡੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਾਲੀ ਜੁਗਤ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹਦ ਤਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

19. ਪਟੇਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲਾਬਿੰਗ ਕੀਤੀ: ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਪਟੇਲ ਭਾਵੇਂ ਖੁਦ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪਰ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣਾ ਸੀ। ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਪਟੇਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਐਨੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ ੱਲ ਮੰਨੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਤਾਂ ਪਟੇਲ ਨੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਔਖਾ ਕਾਰਜ ਸੀ ਅਖੰਡ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਦਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ 2 ਘੰਟੇ ਲਈ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਲਿਆ।

20. ਵਾਇਸਰਾਏ ਵਲੋਂ ਵੰਡਾਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: ਸਣੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਅੰਦਰ ਖਾਤੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਇਸਰਾਏ ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਵੰਡਾਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਲੀ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਦਾ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸ਼ਿਮਲੇ ਦੇ ਵਾਇਸ ਰੀਗਲ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸੀ। ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਵੀ ਵਾਇਸਰਾਏ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਵਾਇਸ ਰੀਗਲ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਵਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪਲਾਨ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਸਟਾਫ ਵਿਚਲੇ ਇਕੋ ਇਕ ਦੇਸੀ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਪੀ. ਮੈਨਨ ਨੇ ਨਵਾਂ ਪਲਾਨ ਬਣਾਕੇ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ। ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਉਹੀ ਪਲਾਨ ਲੈ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਾਰਡ ਐਟਲੇ ਨੇ ਇਹੀ ਪਲਾਨ ਆਪਣੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਥੇ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ 5 ਮਿੰਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਏ। ਜਿਹੜੇ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਮੰਨਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਕੰਮ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਕਾਫੀ ਆਸਵੰਦ ਸੀ।

ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਕੇ ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ 31 ਮਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਾ। ਇਹ ਪਲਾਨ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਸਿਰਫ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ। 2 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਪਲਾਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ, ਪਟੇਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਲਾਨੀ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਵਲੋਂ ਅਬਦੁਰ ਰੱਬ ਨਿਸਤਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਖਾਂ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਇਸਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਰੇਕ ਕਦਮ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਗਾਂਹ ਪੁੱਟਦਾ ਸੀ।

21. ਵੰਡਾਰੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ: 3 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵਾਇਸਰਾਏ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਇਸ ਪਲਾਨ ਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਰੇਡਿਓ ਰਾਹੀਂ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੰਡਾਰੇ ਉਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਅਖੰਡ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਵਧੀਆ ਹੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਤਜਵੀਜ਼, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇ, ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਲੀਡਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਨਵਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੰਡਾਰੇ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਸੂਬਿਆਂ ਉਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਮੰਨਣਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਉਂ ਪੰਜਾਬ, ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਆਸਾਮ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵੰਡਾਰੀ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਇਕ ਨਿਰਪੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਖਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਤ ਅਸੀਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਾਂ, ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਦਾ ਵੰਡਾਰਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਵੰਡਾਰਾ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।" ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ "ਵੰਡਾਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੂਗਾ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਵੰਡਾਰਾ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਨ" ਇਹ ਫਿਕਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਵੰਡਾਰਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕੀ ਕਸੂਰ?

22. ਹਿੰਦੂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ: ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਕੋਲ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹਦਾ ਕੱਦ-ਬੁੱਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵੰਡਾਰਾ ਪਲਾਨ ਉਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। 3 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵੰਡਾਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਸ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜੇ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜ਼ਿਦ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਚਾਰੇ ਕੀ ਕਰਨ?"

ਬੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵੰਡਾਰਾ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਝਗੜਿਆਂ-ਝਮੇਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਰ ਵੱਡੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਵੰਡਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੁਲਕ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। 8 ਫਰਵਰੀ 1959 ਦੇ 'ਦ ਟ੍ਰਿਬਊਨ' ਵਿਚ ਛਪੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਖਾਤਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਝਗੜੇ ਤੇ ਗੜਬੜ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ। ਜੋ ਬਾਅਦ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਰੋੜਾ ਬਣਨੀ ਸੀ।"

23. ਲੀਗ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ: ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਗੈਰ ਅਸੂਲਨ ਹੈ। ਵਾਇਸਰਾਇ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਜਿਨਾਹ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਤਕਲੀਫ ਤੈਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨੀ ਹੀ ਤਕਲੀਫ ਨਹਿਰੂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਖਰ ਨੂੰ ਜਿਨਾਹ ਮੰਨ ਗਿਆ। 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮਤਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਤਸਲੀਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ।

24. ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਖਾਤਰ ਦੋ ਆਖਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ: ਵੰਡਾਰਾ ਪਲਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਖਾਤਰ ਇਕ ਹੋਰ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨਾਹ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਜਿਨਾਹ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਮੁਲਕ ਬਣਾਉਣੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਾਊਂਟਬੇਟਨ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡ ਰੁਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੇ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਪਟੇਲ ਭੜਕ ਗਏ ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੌਲਾਨਾ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਮਾਂ ਪੈਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੱਲ ਲੱਭ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਲਕ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਹੋਵੇ।

- ਚਲਦਾ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ

ਸਿਡਨੀ : ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵੂਲਗੂਲਗਾ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਗਿਆਨੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੰਬੜਾਂਵਾਲੇ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਪੀਸ, ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਚਾਚੀ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤਮ ਰਸਮਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਨਿਜੀ ਦੌਰੇ ਉਪਰ ਨਿਊ ਯਾਰਕ (ਅਮ੍ਰੀਕਾ) ਪਧਾਰੇ।

ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ, ਐਤਵਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਸੱਦ ਕੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਜੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਸਮੇ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਪਾਰਾਇ, ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਪਾਰਾਇ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਦਿ ਸੱਜਣ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਲਬਰਨ 'ਚ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਮੈਲਬਰਨ : ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਰਥ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਅਦਬੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਅੱਜ ਮੈਲਬਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਚੌਕ ਤੋਂ ਸਟੇਟ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਤੇ ਵਕੀਲ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਜਨੋਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ 'ਤੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਲਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮਦ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ 'ਤੇ ਆਇਦ ਇਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਦ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੌਕ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਇਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਰਹੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ

ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਜ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਰਥ ਦੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ ਪਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਸਰੀ : ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਰਿਚਮੰਡ, ਬਰਨਬੀ ਅਤੇ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 22 ਸਾਲ ਦੇ ਸਮਰਦੀਪ ਧਾਮੀ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਦੇ ਰੈਂਡੀ ਚੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੰਬਾਈਂਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਸਪੈਸ਼ਲ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ (ਛਢਸ਼ੂ) ਨੇ ਅਗਸਤ 2023 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਥਮਫੈਟਾਮਿਨ, ਫੈਂਟਾਨਿਲ, ਕੋਕੀਨ ਅਤੇ ਕੈਟਾਮੀਨ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 12.7 ਕਿਲੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 79 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਨਕਦ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਕਿਲੋ ਕੋਕੀਨ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਮਰਦੀਪ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਰੈਂਡੀ ਚੂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੌਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਮਰਦੀਪ ਧਾਮੀ 'ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰਜੈਂਟ ਬਰੈਂਡਾ ਵਿਨਪੈਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਾਧੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਪ੍ਰੋਵਿਨਸ਼ੀਅਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 23 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 20 ਸਾਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 4 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਫੈਂਟਾਨਿਲ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਨੋਰਾ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

TRIPLE N BERRY FARM LTD

ਸਾਨੂੰ ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ

ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
- ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਫਾਰਮ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਅਤੇ ਸਰੀ, ਕਲੌਵਰਡੇਲ ਅਤੇ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿੱਚ ਹਨ।

-: ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :-

604-594-0616

ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਉਪਰ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਛਾਪੇ

ਲਿਖਤ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ
ਫੋਨ: +91-94634-74342

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਭੀਮਾਕੋਰੇਗਾਓਂ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ 'ਸਾਜ਼ਿਸ਼' ਕੇਸ ਘੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਯੂ.ਪੀ. ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਵਾਈਸ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਤੋਂ ਕਾਰਕੁਨ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਬਾਰੇ ਵਾਰਵਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮਾਕੋਰੇਗਾਓਂ-2 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ। ਹੁਣ 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ.) ਨੇ ਸਵੇਰੇ-ਸਾਝਰੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 9 ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਕੇ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵਿੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੋਨ, ਲੈਪਟਾਪ, ਪੈਨ ਡਰਾਈਵਾਂ, ਹਾਰਡ ਡਿਸਕਾਂ ਆਦਿ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਵਾਈਸ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ-ਪੈਂਫਲੈਟ ਆਦਿ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਦਵੇਂਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰਤੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਦਫ਼ਤਰ (ਬੁੜੈਲ ਜੇਲ੍ਹ) ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਤੜਕੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤੱਕ ਲੰਮੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਇੰਟੈਰੋਗੇਟ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਲਖਨਊ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਸੋਨੀਪਤ ਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਕਜ ਤਿਆਗੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲਖਨਊ 'ਚ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ) ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਵਾਈਸ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲੈ ਲਏ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਓਵਾਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ (ਯੂ.ਪੀ., ਉਤਰਾਖੰਡ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਰੰਗਰੂਟ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਥੇ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਤਾਣੇਬਾਣੇ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਮਹਿਜ਼ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾਇ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਸਕ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਛੱਡੋ। ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲਏ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਸਬੂਤ' ਲੱਭੇਗੀ, ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਹਕੂਮਤੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕੀ ਤਸਵੀਰ ਉਭਰਦੀ ਹੈ? ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਤੇ ਲੁਟੀਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਉਹ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ ਉਜਾੜੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਵਿਕਾਸ' ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਮਿਤ ਭਾਦੁੜੀ ਨੇ 'ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ' ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2007 'ਚ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਾਇਆ 'ਵਿਸਥਾਪਨ ਵਿਰੋਧੀ ਜਨ ਵਿਕਾਸ ਅੰਦੋਲਨ' (ਵੀ.ਵੀ.ਜੇ.ਵੀ.ਏ.) ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ (ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਡੈਮਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਖਾਣਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਜ਼ੋਨਾਂ, ਹਾਈਵੇਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕਾਂ, ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਆਦਿ ਵਿਰੁੱਧ) ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਨਿਤਾਣੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਿਆ, ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਚਲਾਉਣ 'ਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਬੀ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਫਾਦਰ ਸਟੈਨ ਸਵਾਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਧਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ.ਐੱਨ. ਸਾਈਬਾਬਾ ਆਦਿ ਉਘੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। ਝਾਰਖੰਡ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੋਣ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਟਾਕਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਲਵਾ ਜੁਡਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੰਟ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਰਗੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁਨ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਇਨਸਾਫ਼ਪਸੰਦ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਕੂਮਤੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਲਵਾ ਜੁਡਮ ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ-ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੇ ਲਾਕਾਨੂੰਨੀ ਗੈਂਗ ਵੱਲੋਂ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ 'ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਚ' ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸੂਝਵਾਨ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਰੋਧ ਉਸਾਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚੁਭਦੇ ਹਨ। ਬਤੌਰ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨ ਉਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਮੇ ਜੀਤਨ ਮਰੰਡੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ, ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਡੱਕੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਚਲਾਈਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਲੇਟ ਗੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਘਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਥ ਖੋਜ ਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਫ਼ੈਸਲੇ ਜਾਂ ਜਾਬਰ ਸੀ.ਏ.ਏ.-ਐੱਨ.ਆਰ.ਸੀ.- ਐੱਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੋਕ ਰਾਇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਵਿਚ ਹੋਏ ਜਾਤਪਾਤੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦੋਲਨ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਕਾਰਕੁਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਤੋਂ ਹਕੂਮਤੀ ਏਜੰਡਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ ਰਾਇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ, ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਾਟ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀਕਰਨ, ਲਾਲਗੜ੍ਹ ਅੰਦੋਲਨ, ਰਾਜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਪਰ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਲਿਖਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵੇਰਵੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਕਜ ਤਿਆਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਕੂਮਤ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਅੜਿੱਕਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਹੁਕਮਰਾਨ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦ ਅਜਿਹੇ 'ਵਿਕਾਸ ਵਿਰੋਧੀਆਂ' ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹੀ ਈਜਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾੜਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਤਬੰਰ 2009 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੋਬਾਦ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ੂੰਖਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਤਕਾਲੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ 'ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਦੱਸਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਉਪਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਪਾਏ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਝੂਠੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਇੱਜ਼ਤ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ 'ਮਾਓਵਾਦੀ' ਬਰੀ ਹੋਏ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸ਼ਖ਼ਸ ਕਿਸੇ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ, ਮਹਿਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਦ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੌਕੇ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਜਾਂ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣਾ ਚਾਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ' ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹੀਆਂ' ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਯਾਫ਼ਤਾ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ' ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਹਾਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਮਝਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਇਸੇ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਸੀ। ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇਹ ਭੂਮਿਕਾ ਬਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਓਵਾਦੀ ਟੈਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਨਵਾਂ ਟੈਗ 'ਅਰਬਨ ਨਕਸਲਓਵਰਗਰਾਊਂਡ ਵਰਕਰ' ਈਜਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਗ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਾਹਦ ਤਾਕਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੇ 'ਅਰਬਨ ਨਕਸਲ' ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸਾੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 2026 ਤੱਕ ਮਾਓਵਾਦ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ। ਜਲ, ਜੰਗਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਫਰੰਟ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ 'ਓਵਰਗਰਾਊਂਡ ਵਰਕਰ' ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਪੁਰਅਮਨ, ਹੱਕੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣਾ ਆਮ ਦਸਤੂਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ਼ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ' ਤੋਂ ਹੈ; ਭਾਵ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੌਧਿਕ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਹਕੂਮਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਅਰਤ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਡਟ ਕੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਵਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਦੀ ਨੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਕੁਚਲਣ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਾੜਨ ਜਾਂ ਸੱਚੇ/ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੇ ਰਾਜ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੋਲ ਸਥਾਪਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਰ ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਜਵਾਬ ਲਾਠੀ-ਗੋਲੀ, ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਹੈ। ਪੈਗਾਸਸ ਵਰਗੇ ਮਹਿੰਗੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਕੂਮਤ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫਸਾਏ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਬਾਰੇ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਤੂਬਰ 2019 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ ਲੈਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਖੋਜਕਾਰ ਜੌਹਨ ਸਕਾਟ ਰੇਲਟਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਟਸਐਪ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੈਗਾਸਸ ਨਾਲ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੋਨ 'ਚ ਸੰਨ੍ਹ ਲਾਈ ਗਈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ, ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਜਨਤਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਡਾ. ਬਿਨਾਇਕ ਸੇਨ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ, ਭੀਮਾਕੋਰੇਗਾਓਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 16 ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਤੇ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੋਕਾਰ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕੁਨ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਤੌਰ ਮਾਓਵਾਦੀ ਕਾਰਕੁਨ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦੀ 'ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ' ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ? ਮਹਿਜ਼ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ? ਜੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹ, ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਕਤ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਫਰੰਟ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਤਮਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਚੁਣੀ ਹੋਈ' ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਤਾਕਤ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ 'ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹੀ', ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਇੰਝ 'ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ' ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੁਚਲਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੋਲ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਭਗਵਾ ਪ੍ਰਚਾਰਤੰਤਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਧੜਵੈਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਰਾਮਪੁਰਾ ਵਿਚ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦਾ ਛਾਪਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਛਤ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਜਮਹੂਰੀ ਨਿਆਂਪਸੰਦ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਫੈਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਲ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਲੋਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਾ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ; ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਐਨੀਆਂ ਵਸੀਹ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਧੌਂਸਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ-ਟੋਕ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੂਚਕ ਵੀ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿਆਂਪਸੰਦ ਫੋਰਸ ਨਹੀਂ ਪਰ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ ਤਾਕਤ ਅੱਗੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਵੁੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ 2008 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ. ਬਣਾਈ ਸੀ ਉਦੋਂ ਕਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਛਾਪਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਦੌਲਤਪੁਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ

ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਰੀ ਅਤੇ ਦੌਲਤਪੁਰ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ

ਸਰੀ, (ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੀਆਂ ਪਿੰਡ ਦੌਲਤਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਰੀ ਵਿਖੇ, ਮਹਾਨ ਬਬਰ ਯੋਧੇ, ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਚੀਫ ਐਡੀਟਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ, ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ । ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਦੌਲਤਪੁਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਾਂਦੀ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਲੇਖਕ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਰੀ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੌਲਤਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ, ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੌਲਤਪੁਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ 'ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਦਾ ਨਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ' ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖ਼ਰਾਂ 'ਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ 'ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਛੱਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜ਼ੀਰਾਂ ਤੋੜਨ ਲਈ 'ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ 'ਚੀਫ਼ ਐਡੀਟਰ' ਨੇ 101 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ। ਆਪ 'ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ' ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ 'ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਨਾਂ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਇਕ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, 1 ਸਤੰਬਰ 1923 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਬੇਲੀ ਵਿਖੇ, ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ, ਭਾਈ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਝੁੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ। ਸੱਤਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹਰਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੌਂਤਾਂ ਸਾਹਿਬ, ਇਹਨਾਂ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਵ-ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਅਜੋਕੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਸਟੇਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮਿਲੀ ਸੱਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੱਕ ਕੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ; 'ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗਿੱਦੜ ਦੀਆਂ ਕਲੋਲਾਂ'। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅੱਜ ਦੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਅਕਾਲੀ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੀਆਂ ਦੌਲਤਪੁਰ ਨਗਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੌਲਤਪੁਰ, ਵਿੱਚ ਬਬਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਸਮਾਰਕ ਸਭ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇੱਥੇ 57 ਬੱਬਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਡਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਹਨ।

ਪਰੈਸ਼ਰਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਰੂਫ ਰਿਪੇਅਰ

ਵੱਡੇ ਪਰੈਸ਼ਰਵਾਸ਼ ਨਾਲ ਘਰ ਧਵਾਉ।
ਅਸੀਂ ਛੱਤਾਂ, ਗਟਰ ਕਲੀਨ, ਡਰਾਈਵੇਅ
ਤੇ ਵਿੰਡੋਵਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਬਦਲਕੇ ਅਤੇ
ਛੱਤਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੂਨ ਕਰੋ:
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ
604-807-1012

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ

ਲੇਡੀਜ਼ ਸੰਗੀਤ, ਜਾਗੋ, ਮਾਈਆਂ,
ਵਿਆਹ, ਜਨਮਦਿਨ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ
ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਕ ਸਿੰਗਰ)
306-861-5876
306-891-5441
Email : devicharno35@gmail.com
Follow charanjeet_861

Keep Smiling Denture Clinic
Keep Smiling Denture Clinic
Complete Denture · Implant Denture · Partial Denture
Care Home Mobile Service | ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ?
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਪਲਾਨ ਦਾ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰੋ
ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਲਈ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੰਦ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਗਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀਅਲਾਇਨ ਜਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।
Gagan Chahal R.D.
Registered Denturist
SEMCD CERTIFIED CLINICIAN
Book Your Appointment
778-600-0811 | 778-600-0810
13117-67A Ave, Surrey, BC | 2644 Cyril St Abbotsford BC

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ
International
Punjabi Tribune

• **Rachhpal Singh Gill**
Editor
604-616-2171

Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada

ADVISORY BOARD

• **Gurvinder Singh Dhaliwal**
Vancouver,
604-825-1550
• **Brar Bhagta Bhai Ka**
Abbotsford
604-751-1113
• **Hardam Singh Maan**
Surrey
604-308-6663
• **Virpal Singh Bhagta**
News Reporter | Punjab
+91 96532 00226
• **Ekjot Singh**
News Reporter

Ekjot Singh as part of the
Local Journalism Initiative.

Printed & Published in Canada by :
International Punjabi Tribune Inc.

604-584-5577 (Office)
punjabitribune
iptribune@gmail.com
www.punjabitribune.ca
punjabitribune

NOTICE TO ADVERTISER
International Punjabi Tribune does not accept any liability or damage caused by an error or inaccuracy in the printing of an advertisement beyond the amount paid for the space actually occupied by that portion of the advertisement in which error occurs. All advertising is subject to publisher's approval. International Punjabi Tribune reserves the right to turn down or edit any material forwarded to us for printing. The publisher does not guarantee the insertion of any particular advertisement on a specified date, or at all.

Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾ਼ਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾ਼ਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਸ਼ਲੀਲ, ਭੜਕਾਊ, ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਾਰ ਵਾ਼ਲੀ ਰਚਨਾਂ ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਸਮਰਥ ਹਾਂ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ

ਲਿਖਤ : ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 604 825 1550

ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਜੂਝਦੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਵੇਂ ਦਿਸਹੱਦੇ ਕਾਇਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲਿਖਾਰੀ ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ 'ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ' 'ਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੀਤੇ 'ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਗੋ਼ਲੀ ਚਲਾਓਗੇ, ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋਪ ਨਾਲ ਫੁੰਡੇਗਾ। ਇਬਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜ ਸਕਦੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸਾ ਵਿਸਾਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਾਥਾ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਆਓ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੌਰਵਮਈ ਗਾਥਾ 5 ਸਤੰਬਰ 1914 ਈਸਵੀ ਦੀ ਹੈ। ਸਥਾਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਸੈਕਿੰਡ ਐਵੀਨਿਊ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਪਹਿਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੱਤ ਵੱਜਣ 'ਚ ਕੁਝ ਕੁ ਮਿੰਟ ਬਾਕੀ ਸਨ। ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਮਗਰੋਂ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਅਰਦਾਸ ਹੋਣ ਹੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੇ ਗ਼ੱਦਾਰ ਬੇਲਾ ਜਿਆਣ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਚ ਪਿਸਤੌਲ ਫੜ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਾਛੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਅਰਦਾਸ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਇਕ ਹੋਰ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਤਿਆਰੇ ਨੂੰ ਧੌਣੋਂ ਜਾ ਦਬੋਚਿਆ। ਬੇਲਾ ਜਿਆਣ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਿਸਤੌਲ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਕਰ ਕੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਚਾਰ ਗੋ਼ਲੀਆਂ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੱਗੀਆਂ। ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਫੜਨ ਕਰਕੇ, ਉਲਝੇ ਬੇਲੇ ਜਿਆਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਚੂਕ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਨ ਤੇ ਤਾਬਿਆਂ 'ਚ ਚੌਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵੀ ਹੋਏ, ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਫਾਲਾ, ਭਾਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਭਾਈ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖ ਦੌਲਤ ਆਦਿ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦਰਦਨਾਕ ਪੰਨਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਵਲੂੰਧਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਲਾਮ

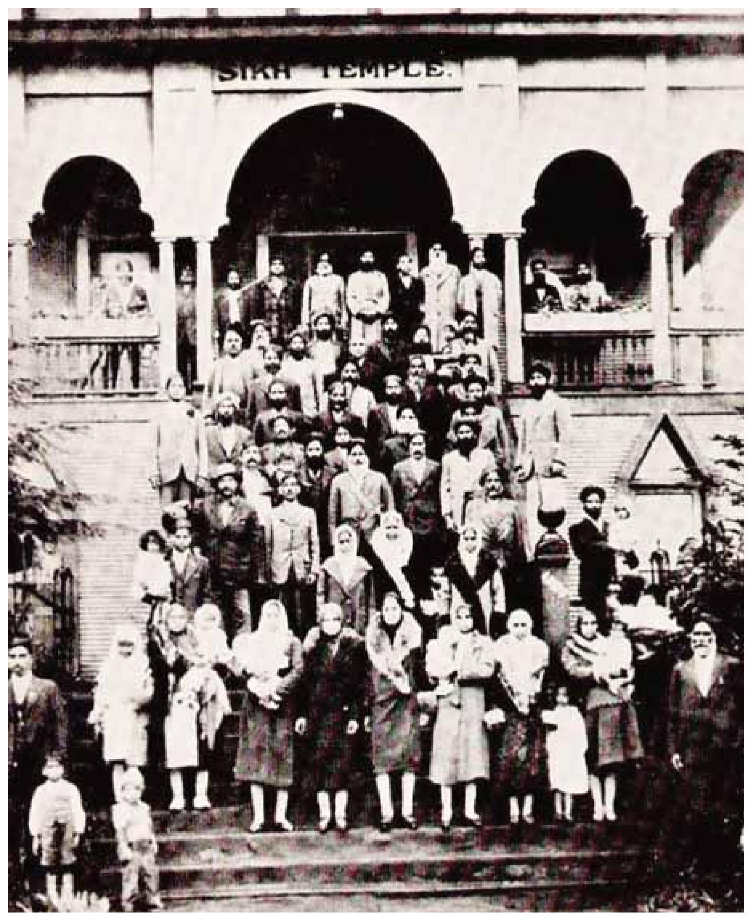

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਐਂਗਲੋ -ਇੰਡੀਅਨ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿਖੀਵਿੰਡ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 110 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਫੇਰ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਚਿੱਟੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 6 ਸਤੰਬਰ 1914 ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਹਤਿਆਰੇ ਬੇਲੇ ਜਿਆਣ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ ਮਗਰੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਖ਼ਬਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ 19 ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸੂੰਢ ਨੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਬੇਲਾ ਜਿਆਣ ਉਸ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਹੀ 9 ਦਸੰਬਰ 1933 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰੀ ਇਹ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ , ਸਗੋਂ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਧਿਆਇ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅੰਕਤ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਉਥੇ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਮਹਾਨ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਕੀ ਭਾਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਗਏ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚੋਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਹੋਂਡੂਰਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਸਾਬਕਾ ਬਰਤਾਨਵੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੇ ਤਮਗੇ,ਇਨਸਿਗਨੀਆ ਆਦਿ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜਨਾ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਾਰਜ ਪੰਜਵੇਂ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਆਦਿ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਾਰਜ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੇ ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ।ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਪ ਦਾ ਸਹੀ ਨਾਂ ਬਤਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਵ ਵਤਨ, ਦੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ ਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਤਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਬਦਨ ਭਾਵ ਤਨ ਕੌਮ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਾਰਤਾ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮਹਾਨ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਨੇ 21 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਭਾਰਤੀ ਵਿਲੀਅਮ ਹੌਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ 11 ਜਨਵਰੀ 1915 ਨੂੰ ਹਸਦਿਆਂ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਰੱਸਾ ਚੁੰਮ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਯੋਧੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆ ਕੇ ਦੌਲਤ -ਸ਼ੋਹਰਤ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇਸ- ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਕੌਮੀ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਕੇਵਲ 32 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੂਮਸ ਜੇਲ 'ਚ ਬੰਦ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਜਾਨ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੋ਼ਲੀਆਂ ਵਰ੍ਹਾ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਖਬਰ ਬੇਲੇ ਨੂੰ ਧੌਣ ਤੋਂ ਧੂਹ ਕੇ, ਖੁਦ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਲੀਅਮ ਹੌਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਲਾੜੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਸਜਾਇਆ।

ਅੱਜ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਪਿੱਛੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਡੁੱਲ੍ਹਿਆ ਲਹੂ ਹੀ ਹੈ।

☛ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 19 'ਤੇ

ਸਰੀ ਦੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਲੀਕ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ

ਸਰੀ : ਸਰੀ ਦੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਪੀਅਰ ਪੌਲੀਐਵ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਚਿੱਠੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ 'ਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹਨ। ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਪੌਲੀਐਵ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

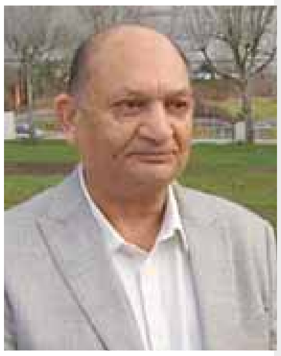

ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਜਨਮਅਸ਼ਟਮੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਟਿੰਮ ਉੱਪਲ, ਜਸਰਾਜ ਹੱਲਣ, ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਜੈਸੀ ਸਹੋਤਾ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਪੌਲੀਐਵ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਿੰਦੂ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਸਕਣ।

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਾਈਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਦਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਗਹਿਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ , ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਹਨ , ਬਾਰੇ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੀ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

VEDIC HINDU CULTURAL SOCIETY
OF BRITISH COLUMBIA

Subject: **Request for a Hindu member of parliament to Address Our Community Concerns (Shri Lakshmi Narayan Mandir c/o Vedic Hindu Cultural Society).**

Dear Pierre Poilievre and CPC Team,

We hope your campaign is going well. On behalf of Shri Lakshmi Narayan Mandir c/o Vedic Hindu Cultural Society BC, a strong community of 50,000 Mandir Visitors and BC residents, We would like to let you know about our community's concerns about several important issues that directly affect Canadian Hindus. As citizens of the Canadian democratic process, we value our relationship with the Conservative Party of Canada and hope our voices will be heard and understood.

First of all, we Thank You for the support You and CPC have shown towards the ongoing program of the Bangladeshi Hindu community after the fall of PM Hasina's government.

We wanted to let you know about the recent visit of CPC leaders to our mandir last weekend.

Deputy Leader Tim Uppal, MP from Edmonton, Jasraj Hallan, MP from Calgary and Shadow Minister for Standing Committee on Finance, CPC Nominee from Surrey Harjot Gill and CPC Nominee Jessy Sahota visited our temple recently on the occasion of Lord Krishna's Janmashtami.

We are disheartened to see a lack of cultural sensitivity in your choice of sending opposing ideological persons to Canadian Hindu places of worship.

In light of recent events and ongoing discussions within our community, it would be highly beneficial for us to engage with MPs with a Hindu background or someone who understands the daily challenges Canadian Hindus face. The growing rise in Hinduphobia and attacks against Hindu leaders across Canada are essential issues to us and our people.

We expect maturity in communication as this is a serious matter. Your representative would uniquely understand the cultural, religious, and social nuances essential to Canadian Hindus. This perspective is crucial in addressing our community's challenges, ranging from human rights issues to justice and inclusion.

We request that you send Shuv Majumdar, MP, Calgary Heritage or Deputy Leader Melissa Lantsman, Thornhill MP. In the past, they have shown signs of willingness to hear and understand the issues of Canadian Hindus. This would significantly enhance the effectiveness of our dialogue and ensure that our concerns are communicated and addressed empathetically and informally.

We believe that a meeting or forum with MP Shuv Majumdar, who shares our cultural heritage and is a victim of the genocide of Bangladeshi Hindus, would help to build more vital bridges between our community and the Conservative Party. We want to start a meaningful dialogue with the Conservative Party of Canada and seek time for a meeting to listen to our concerns. We are eager to work together towards solutions that align with the values of equity, justice, and representation that we all hold dear.

Thank you for your attention to this matter. We look forward to your positive response and hope to arrange a meeting as soon as possible.

Sincerely,
Satish Kumar
Satish Kumar, President
Direct: 604.618.5114

LAKSHMI NARAYAN MANDIR
8321-140 STREET, Surrey, BC, CANADA, V3W 4B5
Phone: 604-596-4977 Fax: 604-596-4777
www.hindumandirsurrey.com

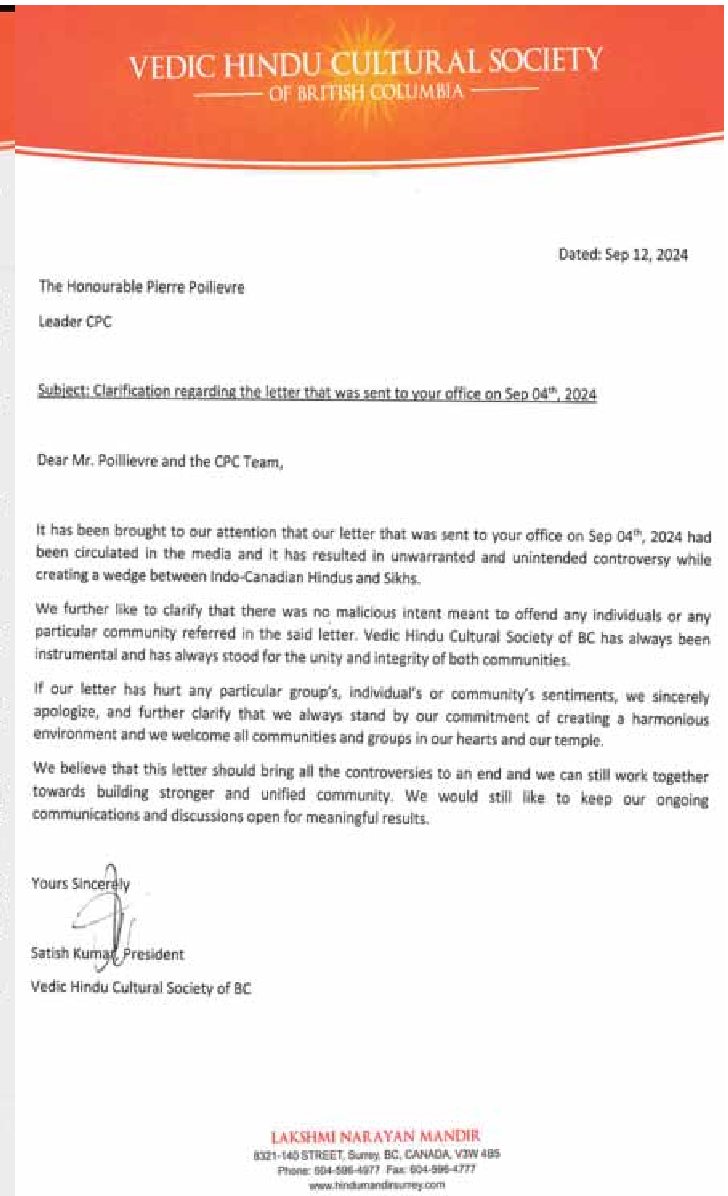

VEDIC HINDU CULTURAL SOCIETY
OF BRITISH COLUMBIA

Dated: Sep 12, 2024

The Honourable Pierre Poilievre

Leader CPC

Subject: Clarification regarding the letter that was sent to your office on Sep 04th, 2024

Dear Mr. Poillievre and the CPC Team,

It has been brought to our attention that our letter that was sent to your office on Sep 04th, 2024 had been circulated in the media and it has resulted in unwarranted and unintended controversy while creating a wedge between Indo-Canadian Hindus and Sikhs.

We further like to clarify that there was no malicious intent meant to offend any individuals or any particular community referred in the said letter. Vedic Hindu Cultural Society of BC has always been instrumental and has always stood for the unity and integrity of both communities.

If our letter has hurt any particular group's, individual's or community's sentiments, we sincerely apologize, and further clarify that we always stand by our commitment of creating a harmonious environment and we welcome all communities and groups in our hearts and our temple.

We believe that this letter should bring all the controversies to an end and we can still work together towards building stronger and unified community. We would still like to keep our ongoing communications and discussions open for meaningful results.

Yours Sincerely

Satish Kumar, President

Vedic Hindu Cultural Society of BC

LAKSHMI NARAYAN MANDIR
8321-140 STREET, Surrey, BC, CANADA, V3W 4B5
Phone: 604-596-4977 Fax: 604-596-4777
www.hindumandirsurrey.com

ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ

ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ...

ਲੇਖਕ - ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

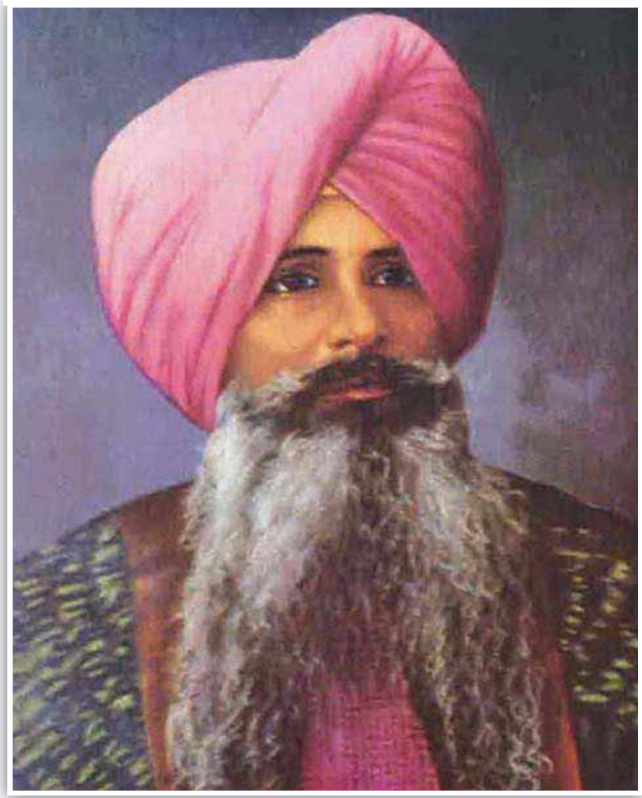

ਫ਼ਿਲੌਰ ਲਾਗੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮੌ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਵਾਇਆ ਰਾਹੋਂ, ਰੋਪੜ ਜਾ ਰਹੀ ਬੱਸ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਚਾਖਚ ਭਰੀ ਪਈ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਬੱਸ 'ਚ ਆ ਵੜੀਆਂ। ਵਿਚਕਾਰ ਖੜੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ-ਪਿਛਾਂਹ ਧੱਕ ਕੇ ਰਾਹ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੰਡਕਟਰ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਟਿਕਟਾਂ ਕੱਟੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਹੋਂ ਤੋਂ ਬੱਸ 'ਚ ਚੜੀ ਇਕ ਅੱਧਖੜ ਉਮਰ ਦੀ ਜ਼ਨਾਨੀ ਨੇ, ਕੰਡਕਟਰ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਵੇਖ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੁੱਛੜ ਚੁਕਿਆ ਬੱਚਾ ਥੱਲੇ ਲਾਹ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੇ ਹੋਏ ਡੋਲੂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ, ਵੱਖੀ ਵਾਲੀ ਜੇਬ ਫਰੋਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ, ''ਕਿਥੇ ਜਾਣੈ ਬੀਬੀ ਤੈਂ ?''

ਕੰਡਕਟਰ ਵਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਜ਼ਨਾਨੀ ਰੁਮਾਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨੋਟ ਕੱਢ ਕੇ ਕੰਡਕਟਰ ਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਬੋਲੀ, ''ਭਾਈ, ਬਾਬੇ ਦੇ ਲਾਹ ਦੇਈਂ।'' ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਰੇਕ ਵੱਜਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜਿਆ ਡੋਲੂ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਵੱਜਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਢੱਕਣ ਖੁੱਲ ਗਿਆ। ਉਛਾਲਾ ਜਿਹਾ ਵੱਜ ਕੇ ਡੋਲੂ ਵਿਚਲਾ ਦੁੱਧ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਪੈਂਟ 'ਤੇ ਡੁੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਛਿੱਟੇ ਪੈ ਗਏ। ਹੋ-ਹੱਲਾ ਜਿਹਾ ਮਚਣ ਨਾਲ ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਜ਼ਨਾਨੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਪੈਂਟ ਲਿਬੜਨ ਕਰ ਕੇ ਖਿਝਿਆ-ਸੜਿਆ ਕੰਡਕਟਰ ਫਿਰ ਚੀਕਿਆ, ''ਕਿਥੇ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦੇਵਾਂ ਤੈਨੂੰ ?'' ਛਿੱਥੀ ਜਹੀ ਪਈ ਉਸ ਜ਼ਨਾਨੀ ਨੇ ਜਦ ''ਬਾਬੇ ਦੇ ਜਾਣੈ ਭਾਈ'', ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਕੰਡਕਟਰ ਪਾਟੇ ਬਾਂਸ ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢ ਕੇ ਭੁੜਕਿਆ, ''ਕਿਹੜੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ? .... ਕਿਸੇ 'ਕੰਜਰ' ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਂ ਲੈ !... ਐਸ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮੀਲ ਮੀਲ ਉਪਰ ਤਾਂ 'ਬਾਬਾ' ਐ... ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ, ਤੂੰ ਕਿਹੜੇ 'ਨਿਖੱਟੂ' ਨੂੰ ਦੁੱਧ 'ਛਕਾਉਣ' ਤੁਰੀ ਹੋਈ ਐਂ।''

ਕੰਡਕਟਰ ਵਿਚਾਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਹੋਂ ਟਪਦਿਆਂ ਹੀ ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਗੱਡੇ ਹੋਏ ਬੋਰਡ ਉਪਰ ਇਹੀ ਕੁੱਝ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ - ਸਾਂਈਂ ਸੇਹਲੀਆਣਾ ਜੀ, ਪੀਰ ਰੌਸ਼ਨ ਵਲੀ ਜੀ, ਮਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਅਲੀ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਬਾਂਕੇ ਸ਼ਾਹ, ਨੌਗੱਜਾ ਪੀਰ, ਤੋੜੇ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਆਦਿ। ਇਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੋਤਾਂ ਦੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦੇ ਬੋਰਡ ਅਲੱਗ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਕ 'ਅਸਥਾਨ' 'ਤੇ ਬਿਰਾਜ ਰਹੇ ਹਰੇ ਜਾਂ ਭਗਵੇਂ ਚੋਲੇ ਵਾਲੇ 'ਬਾਬੇ' ਲਈ, ਉਕਤ ਬੱਸ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਦੁੱਧ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਇਕ 'ਸਿਫ਼ਤ' ਹੋਰ ਕਰਦਾ ਜਾਵਾਂ !

ਜਿਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਟੋਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ, ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਲੇ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਿੰਡ ਹੈ ਗੜੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਐਰੇ ਗੈਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਕੱਥ ਕਰਨੀਆਂ ਸਦਕਾ, ਇਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਨਾਮ, ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਈ ਪੱਕੇ ਜੁੜ ਗਏ। ਇਸੇ ਗੜੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਵਲੋਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਛਿੰਝ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲਾਨਾ ਮੇਲੇ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ/ਬੈਨਰ ਛਪਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਹੈਡਿੰਗ ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, 'ਮਹਾਨ ਬਾਬਾ-ਏ-ਪੰਜ ਪੀਰ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕ ਯਾਦ ਵਿਚ ਛਿੰਝ ਮੇਲਾ !' ਪਿੰਡ ਹੋਵੇ ਭਾਈ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅੱਜ ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਦਾ 'ਬਾਬਾ-ਏ-ਕੌਮ' ਬਣ ਗਿਆ ਪੰਜ ਪੀਰ !

ਇਥੇ ਜੁੜਦੇ 'ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ' ਨੂੰ ਤਥਾ-ਕਥਿਤ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋ ਕੁੱਝ ਪਰੋਸਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਸੱਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੀਲੀ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਮੰਤਰੀ, ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਕੂਮਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਜਾਂ ਟੋਪੀ ਵਾਲਾ ਵਜ਼ੀਰ, ਇਥੇ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ' ਭੇਟ ਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਨ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

'.... ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ, ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ... ਉਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਦ ਵਿਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਮੇਲੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ... ਅਜਿਹੇ ਮੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੋਰ ਪੀਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ... ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਸੱਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ... ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ... ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ 'ਉੱਦਮ' ਹੈ, ਵਗ਼ੈਰਾ ਵਗ਼ੈਰਾ...

ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੋਂ ਰੋਡ ਵਾਲੇ ਬਾਬਿਆਂ ਜਾਂ ਗੜੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਗੁੱਗਿਆਂ, ਨੌਗੱਜਿਆਂ, ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ, ਮਜੌਰਾਂ, ਕਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੁੱਲੇ 'ਤੇ ਰਿੱਝਦੀ ਦਾਲ ਦਾ ਕੱਚ-ਪੱਕ ਦੇਖਣ ਵਾਂਗ ਜੇ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਗਵਾੜੇ ਤੋਂ ਰੋਪੜ, ਵਾਇਆ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖੋ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦੂਧੀਆ ਰੰਗੇ ਗੁੰਬਦ ਹੀ ਗੁੰਬਦ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। 'ਸਮਾਲ ਸਕੇਲ ਮੜੀਆਂ' ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ 'ਅਸਥਾਨਾਂ' ਉਪਰ ਝੂਲ ਰਹੇ ਕੇਸਰੀ ਜਾਂ ਬਸੰਤੀ ਰੰਗੇ ਝੰਡੇ, ਲੰਘਦੇ ਵੜਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਸਦਕਾ ਆਈ ਅਮੀਰੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ 'ਗੁੱਗੇ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਦੀਆਂ ਡੁੱਡਾਂ, ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਗੌਲੀਆਂ ਪਈਆਂ ਕਬਰਾਂ, ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੜੀਆਂ ਉਪਰ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਤਾਮੀਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨੌਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕਰੜੇ' ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਇਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਡੇਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਭੰਗ ਮਲਣ ਵਾਲੇ, ਚਰਸ, ਜ਼ਰਦੇ, ਤਮਾਕੂ ਆਦਿ ਨਸ਼ੇ ਨਿਰ-ਸੰਕੋਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ !

ਬਹੁਤੀ ਥਾਂਈਂ ਇਹ ਬਾਬੇ, 'ਸਿਆਣੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 'ਬਾਹਰਲੀ ਕਸਰ' ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ, ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਆਰਥਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਗਰੀ, ਸਮਾਂ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਥਾਨ ਵੀ ਇਨਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਹਨ। ਆਮ ਕਰ ਕੇ ਹਾੜ ਦੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਇਨਾਂ ਮਜੌਰਾਂ ਵਲੋਂ 'ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ' ਆਯੋਜਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ 'ਲੁੱਚ-ਘੜਿੱਚੀਆਂ' ਸੁਣਦਿਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪੀਰ ਫ਼ਕੀਰ ਵੀ ਕੰਨੀਂ ਉਂਗਲਾਂ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਿਤੇ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ !!

ਉਂਜ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮੀਡੀਆ, ਪਰ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜਲੰਧਰੋਂ ਛਪਦਾ ਇਕ ਪੰਜਾਬ ਅਖ਼ਬਾਰ ਉਕਤ 'ਲੁੱਚ-ਮੇਲਿਆਂ' ਦੀ ਕਵਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਛਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਗੋਤ ਦੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ 'ਲੋਕੇਸ਼ਨ' ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹਫ਼ਤਾ ਕੁ ਭਰ ਇਹ ਜਲੰਧਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕੁੱਝ ਕੁ ਸਫ਼ੇ ਸਿਰਫ਼ 'ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਆਫ਼ ਜਠੇਰੇ' ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਮਜੌਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਨਗੀ ਦੇਖੋ- ਸਾਂਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸ਼ਾਹ, ਭਗਤ ਹਰਦੇਵ ਸ਼ਾਹ, ਸਾਂਈਂ ਨਿੰਮੋ ਜਾਂ ਗੁਰਮੇਜ ਅਲੀ ! ਇਨਾਂ ਭੜੂਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਕਿ 'ਸ਼ਾਹ-ਸਾਂਈ-ਅਲੀ' ਜੈਲੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰਮੀਤ, ਹਰਦੇਵ ਜਾਂ ਗੁਰਮੇਜ ਕਿਵੇਂ ਜੁੜ ਗਏ ? ਖ਼ੁਦਾ ਨਾ ਖ਼ਾਸਤਾ ਜੇ ਕਿਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਏ ਮੁਸਲਿਮ ਭਰਾ ਅਪਣੇ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਜਾਂ ਖ਼ਾਨਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਇਨਾਂ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਦੇਖ ਲੈਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਖਾਣ ਵਾਂਗ 'ਸੌ ਮਾਰ ਕੇ ਇਕ ਗਿਣਨ !'

ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਿਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਧੱਕੇ ਖਾਵੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਫਿਰਦੇ ਵੇਖੀਦੇ ਹਨ, ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਚੀਸ ਉੱਠਦੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਲਹੂ ਸਿੰਮਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕੇਸਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਸਾਜੇ ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਗੁੱਗਿਆਂ, ਕਬਰਾਂ ਤੇ ਜਠੇਰਿਆਂ ਮੂਹਰੇ ਨੱਕ ਰਗੜ ਰਿਹਾ ਤੱਕੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਇਹ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਅਤੇ ਰੌਲ-ਘਚੌਲਾ, ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਚਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਅਣਹੋਣੀ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਰਤੀ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਹੀ ਆ ਚੰਬੜਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਇਨਾਂ ਦਰਦ ਮੰਦ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਲੱਗ ਗਈ ਇਕ ਪੁਸਤਕ - 'ਗੁੱਗਾ ਗਪੌੜਾ ਤੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਆੜਾ !' ਜਿਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਹਨ ਗੁਰਪੁਰ ਵਾਸੀ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਦ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਇਸ ਅਣਥੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਬੜੇ ਹੀ ਰੌਚਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਰ ਪੂਜ 'ਸਿੱਖਾਂ' ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਪਰ ਵਰਨਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਧੇਰਮਈ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕੁੱਝ ਟੋਟਕਿਆਂ ਦੀ ਅਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਆਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੰਗਾਰ ਸੁਣ ਲਉ :

ਡੁੱਬੂ ਫੇਰ ਦੁਆਬਾ ਇਸ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ।
ਪੀਰ ਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾ ਪੂਜੇ, ਅਪਣਾ ਧਰਮ ਵਿਸਾਰਾ।
ਗੁਰ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਤਿਆਗੀ ਭੈੜੇ। ਔਝੜ ਰਸਤੇ ਪਏ ਅਵੈੜੇ।
ਧ੍ਰਿਗ ਅਕਲ ਇਸ ਦੀ ਹੈ ਭਾਈ। ਹੋ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ੁਦਾਈ ?
ਧੌਂਕਲ ਪੀਰ ਦੇ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਨੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਮਝੈਲਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਪੜੋ :
ਹਾਇ ਮਝੈਲੋ ! ਸੁਣੇ ਥੇ, ਤੁਸੀ ਬਹਾਦਰ ਲੋਗ।
ਪਰ ਇਹ ਲੱਗਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ, ਧੌਂਕਲ ਵਾਲਾ ਰੋਗ !

ਗੁੱਗਾ ਪੂਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਗ ਮਈ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦੇਖੋ :*ਕਿਉਂ ਓਏ ਧੌਲੀ ਦਾੜੀ ਵਾਲਿਆ, ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਕੁਰਬ ਗਵਾਇਆ ?*

ਛੱਡ ਗੁਰੂ ਅਰ ਰੱਬ ਅਪਣਾ, ਗੁੱਗਾ ਕੀਤਾ ਤਾਇਆ ?
ਕਿਉਂ ਭੰਮਾਂ ਸਿੰਘਾ ਤੈਂ ਤਾਂ ਮੁੱਢੋਂ ਚੌੜ ਕਰਾਇਆ।
ਛੱਡ ਗੁਰੂ ਤੈਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ, ਗੁੱਗਾ ਗੁਰੂ ਬਣਾਇਆ ?
ਸੁਣ ਖਾਂ ਸੇਢਾ ਸਿੰਘਾ ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਮੋਢੇ ਡਾਂਗ ਉਠਾਈ।
ਉਠਾਂ ਵਾਂਗਰ ਬੂਥਾ ਚੁਕਿਆ, ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸ਼ੁਦਾਈ ?
ਸੁਣਿਉ ਮੁੰਡਿਉ ਭੜੂਏ ਦਿਉ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਹੋ ਨੱਸੇ ?
ਵਾਂਗ ਭੂਤਨਿਆਂ ਕਮਰ ਕੱਸੇ, ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕੱਸੇ ?

ਸੇਵੀਆਂ ਦਾ ਥਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗੁੱਗੇ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਜਾ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਇੰਜ ਆਖਿਆ :

ਤੂੰ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀ ਸੁਣ ਖਾਂ, ਰੂਪਾ ਘਰ ਦੀ ਰਾਣੀ
ਧੌਲੇ ਝਾਟੇ ਘਰ ਤੋਂ ਨੱਠੀ, ਕਰ ਸਿਰ ਵਾਂਗ ਮਧਾਣੀ !

ਲਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ 'ਦਾਤਾ' ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਦਾ ਭਰਮ, ਦੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ :

ਅਹੁ ਸੂਰੀ ਜੋ ਬਾਰਾਂ ਜਾਏ। ਕਿਆ ਉਸ ਸਰਵਰ ਪੀਰ ਮਨਾਏ।
ਫਿਰ ਮੁਰਗੀ ਦੇ ਗਿਣ ਲੈ ਆਂਡੇ। ਦੇ ਕੇ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਭਾਂਡੇ।
ਕਿਆ ਉਹ ਸਰਵਰ ਦੀ ਹੈ ਚੇਲੀ। ਵੰਡ ਚੂਰਮਾ ਸੀ ਉਹ ਖੇਲੀ ?
ਇਹ ਕੁੱਤੀ ਜੋ ਸੂਈ ਕਲ। ਬੈਠੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਘਰ ਮੱਲ।
ਬੱਚੇ ਸੱਤ ਜੋ ਏਸ ਨਿਕਾਲੇ। ਗਈ ਕਦੋਂ ਸਰਵਰ ਦੇ ਚਾਲੇ ?

ਭਾਈ ਜੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਹ ਧਾਰੀਆਂ ਮੋਹਰੇ ਮੱਥੇ ਟੇਕਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹਰੇ ਕਪੜੇ ਚੜਾਉਂਦਿਆਂ ਤੱਕ ਕੇ, ਅਪਣੇ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਅੱਗੇ ਇਉਂ ਦੁੱਖੜੇ ਫੋਲਦੇ ਹਨ :

ਕਿਆ ਮੈਂ ਦੱਸਾਂ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹਾਲ,
ਅੱਜਕਲ ਤਾਂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਗੰਢੇ ਦਿਤੇ ਗਾਲ !
ਜੋ ਕੁੱਛ ਮੈਂ ਹੈ ਡਿੱਠਾ ਭਾਈ। ਕਹਿਣੇ ਜੋਗ ਨਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਈ।
ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਅਚੰਭਾ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਪਰ ਰੋਇਆ।
ਦੇਖੋ ਯਾਰੋ ਇਹ ਗੁਰ-ਪੰਥ ! ਗੁਣਦਾ ਮੂਲ ਨਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ।
ਜਗਾ ਜਗਾ ਪਰ ਭਟਕਤ ਐਸੇ। ਭੁੱਖਾ ਕਾਗ ਕਰੰਗ ਪਰ ਜੈਸੇ।

ਖ਼ਾਨਗਾਹਾਂ, ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਲਾਜ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁੱਖਾਂ ਉਪਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਣਿਆਲੇ ਤੀਰ ਦੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਵਰਸਦੇ ਹਨ:

ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਮੜੀ ਪੂਜਨੋਂ ਰੋਕੇ। ਭਿਉਂ ਕਰ ਜੂਤੇ ਮੁੱਖ ਪਰ ਠੋਕੇ।
ਪਰ ਨਾ ਤੁਸੀ ਮੁੜੇ ਉਸ ਗੱਲੋਂ। ਗੁਰੂ ਹਟਾਵੇ ਹੈ ਜਿਸ ਵਲੋਂ।
ਗੋਰ ਮੜੀ ਮੱਟ ਭੂਲ ਨਾ ਮਾਨੈ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਤਾਹਿ ਨਖ਼ਾਲਸ ਜਾਨੈ।
ਨਾਮ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਕੇ। ਮੜੀਆਂ ਗੋਰਾਂ ਪੂਜੋ ਆ ਕੇ ?
ਕਿਆ ਇਹ ਗੱਲ ਅਕਲ ਦੀ ਭਾਰੀ। ਕੁੱਤਿਆਂ, ਬਿਲਿਆਂ ਨੇ ਮੱਤ ਮਾਰੀ !
ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਆਵੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭੇਟ। ਐਵੇਂ ਵਧਾਇਆ ਐਡਾ ਪੇਟ ?

ਕਿਸੇ ਨੌਗੱਜੇ ਪੀਰ ਦੀ ਕਬਰ ਉਪਰ ਜੁੜੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਗਏ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਕੋਈ ਕਬਰ-ਪੂਜ ਸਿੱਖ 'ਚੂਰਮਾ' ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਇੰਜ ਕੜਕੇ:

ਪਰੇ ਪਰੇ ਕਰ ਏਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਮੂਲ ਨਾ ਲਿਆਉ।
ਨਜ਼ਰੋਂ ਪਰੇ ਲਿਜਾਇਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ 'ਚਾ ਪਾਉ !
ਮੈਂ ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਈ। ਤੂੰ ਹੈਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸ਼ੁਦਾਈ !
ਮਨ ਮਤੀਆਂ ਦਾ ਅੰਨ ਖਲਾਵੇਂ ! ਤੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ ਲਗਾਵੇਂ ?

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ, ਸਾਧਾਂ ਦਿਆਂ ਡੇਰਿਆਂ, ਅਖੌਤੀ ਪੀਰਾਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਅਤੇ ਕਬਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਲਾਜ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ :

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ, ਪੂਰੇ ਸਿੰਘ ਸਦਾਵੋ।
ਪੀਰਾਂ ਮੀਰਾਂ ਅੱਗੇ ਮੁੜ ਕੇ, ਕਦੇ ਨਾ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵੋ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ ਬੁਲਾ ਕੇ, ਮੜੀ ਮਸਾਣ ਉਠਾਉ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰੋ ਨਿੱਤ, ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਉ।
ਤਾਂਤੇ ਤੁਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੋ ਕਬਰਾਂ, ਕਿਉਂ ਪੂਜਣ ਨੂੰ ਜਾਵੋ।
ਅਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੋ ?
ਫਿਰ ਜਿਨ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਗੁੱਗਾ, ਭੈਰੋਂ ਪੱਥਰ ਪੂਜਾ।
ਸਭੇ ਹਟਾਇ ਕਿਹਾ ਬਿਨ ਕਰਤੇ, ਹੋਰ ਨਾ ਪੂਜੋ ਦੂਜਾ।

ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਬਿਆਨਿਆ ਹੈ:

ਜਦ ਮਾਈਆਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਖਿਆਲ। ਪੈ ਗਏ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ।
ਫਿਰ ਤਾਂ ਸਿੱਧ ਮਨੋਰਥ ਹੋਏ। ਜਾਣੋ ਪੰਥ ਸਭੇ ਦੁੱਖ ਖੋਏ !

ਉਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਨਿੱਜ ਪੂਜਾ ਦੇ ਅਡੰਬਰ ਰਚਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ :

ਐਸੇ ਸਿੰਘ ਹੋਣ ਜੇ ਬਹੁਤੇ। ਤਾਂ ਇਹ ਪੰਥ ਮੰਜਲ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ।
ਪਰ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਟੁਕੜ ਗਦਾਈ। ਜੰਮੇ ਪੰਥ 'ਚ ਪੈਜ ਗਵਾਈ।
ਉਪਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੰਘ ਦਸਾਉਨ। ਅੰਦਰ ਮਨ ਮਤੀ ਦਰਸਾਉਣ।
ਬਣੇ ਦਾਸ ਹਨ ਦਮੜੇ ਕੇਰੇ। ਮਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨੇ ਹਨ ਘੇਰੇ।
ਇਹੋ ਜਹੇ ਪਰਖ ਨਕਾਰੇ। ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਉਪਕਾਰੇ ?

ਅੰਤਿਕਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਵਿਆਂਦੜ ਦੀ ਨਲਾਈ-ਧੁਲਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਚਾਚੇ, ਤਾਏ, ਫੁੱਫੜ, ਮਾਸੜ, ਜੀਜੇ ਆਦਿਕ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਆਏ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਬੀਬੀਆਂ ਇਕ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਵਿਆਂਦੜ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ : ''ਐਸਿ ਵੇਲੇ ਜਿ ਤੈਨੂੰ ਕੌਣ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੈਣੇ, ਐਸਿ ਵੇਲੇ !'' ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁੰਦਿਆਂ ਵਿਆਂਦੜ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਅਪਣੀ ਅੰਮਾ ਜਾਏ ਵੀਰ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦੈ : ''ਐਸਿ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੈਣੋ !''

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਕੌਮ ਖਾਨਾ-ਜੰਗੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ... ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੁਆਲੇ ਨਾਗ ਵਲ ਪਾਇਆ ਹੋਇਐ... ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਸੰਤ ਨੂੰ 'ਰੱਬ' ਮੰਨੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ... ਕੋਈ ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜੀ ਜਾਂਦੈ ਕੋਈ ਜਠੇਰਿਆਂ ਨੂੰ... ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੌਮ ਠੱਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ... ਕੇਸਗੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਬਰਾਬਰ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਲਏ ਹੋਏ ਨੇ... ਕੌਮੀ ਰਹਿਬਰ ਖ਼ੁਦ ਭੰਬਲ ਭੂਸਿਆਂ 'ਚ ਪਏ ਨੇ... ਐਸੀ ਕੌਮੀ ਅਧੋਗਤੀ ਨੂੰ ਤੱਕਦਿਆਂ, ਗਾ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਹੂਕ ਉਠਦੀ ਹੈ-''ਐਸਿ ਵੇਲੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੈਣੋ, ਐਸਿ ਵੇਲੇ !''

ਲਿਖਤ : ਗਿ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆ...?

ਲੜੀਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ - 40

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

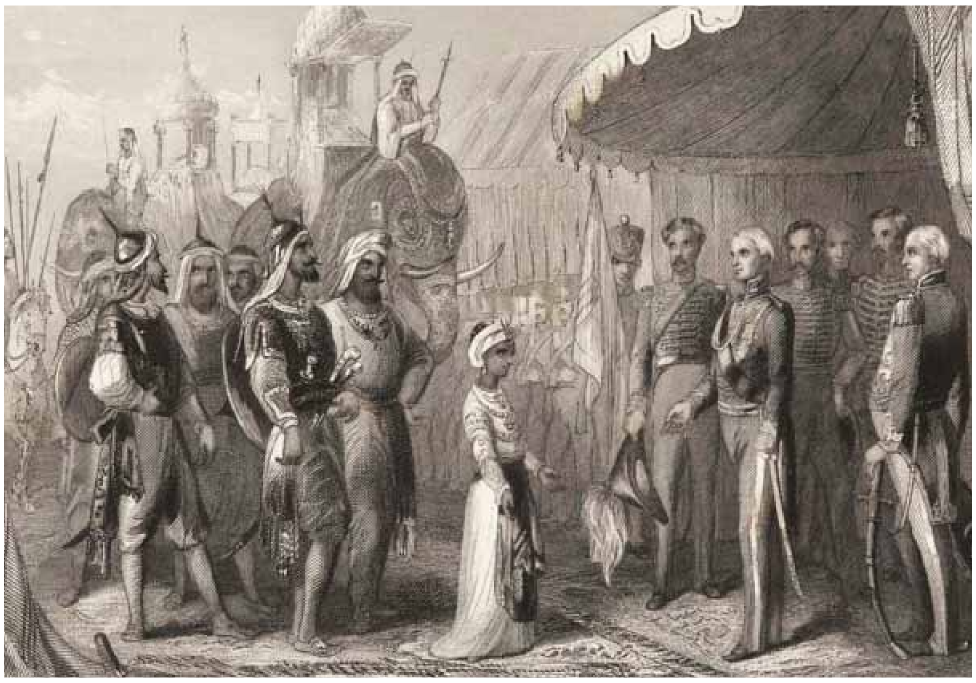

ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਇਹ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਢੁੱਕਵੇਂ ਬਹਾਨੇ ਦੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਉਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲੇ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਉਤੇ ਤੇ ਉਲਟਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਉਤੇ ਜੋ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆਵੇ, ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਵਲ ਉਸਦੀ ਆਪ-ਹੁਦਰੀ ਕਰਨੀ ਤੇ ਉਹਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਿਰ ਹੈ।

''ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਮੱਲਣ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜੰਗ ਦਾ ਖ਼ਰਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਅਗਾਂਹ ਅਮਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਜੋ ਇਲਾਕਾ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

''ਸਰਕਾਰ-ਹਿੰਦ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਉਂਞ ਸਿੱਖ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਕਰੜੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, (ਜੋ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਬਦਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮਾਫ਼ੀ ਨਾ ਮੰਗ ਲਈ)। ਫਿਰ ਵੀ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੌਕਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ, ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦਰਬਾਰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਅਧੀਨਗੀ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਗਵਰਨਰ-ਜੈਨਰਲ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਥੱਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿੱਤਰ ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

''ਗਵਰਨਰ- ਜੈਨਰਲ ਇਸ ਪੂਰੀ ਫਤਹਿ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਖੁੱਲ- ਦਿਲੀ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਐਲਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਇੱਛਿਆ ਪਰਗਟ ਕਰ ਕੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

''ਸੋ ਗਵਰਨਰ-ਜੈਨਰਲ ਉਹਨਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਔਲਾਦ ਦੇ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ ਹਨ, , ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਿਲ ਕੇ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸਰਕਾਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਰੱਖ ਸਕੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੱਯਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਸਕੇ, ਤਾਂਕਿ ਅਲ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਫੇਰ ਕਦੇ ਹੱਦ ਉਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਪਰਧਾਨ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦ (ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਤੇ ਨਿਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ।

''ਜੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਫ਼ੌਜੀ ਗੜ-ਬੜ ਜਾਂ ਜੁੱਗਗਰਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਦਾ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਲਿਆ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲੇ ਕਰਨੇ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੇ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਉਹ ਢੰਗ ਵਰਤੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੁੱਜੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ।''

ਏਸ ਐਲਾਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਹ ਹਨੇਰ ਗਰਦੀ ਮਚਾਈ, ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭਾਂਬੜ ਬਲ ਉਠੇ। ਵਿਸਾਹਘਾਤੀ ਜਰਨੈਲ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ, ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਬਣਿਆ ਤੇ ਐਡੀ ਛੇਤੀ? ਸਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਜੰਗ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ । ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤੇ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਹਾਰੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਪਛਤਾਵੇ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ?

15 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ-ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਰਦਾਰਾਂ ਸਣੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ-ਕਸੂਰ ਪੁੱਜਾ। ਓਧਰ, ਲਾਰਡ ਹਾਰਡਿੰਗ ਵੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜੀ ਇਕੱਠ ਵੇਖ ਕੇ ਘਬਰਾਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ''ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਉਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਗੇ, ਪਰ ਬਿਆਸ ਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ (ਦੁਆਬਾ ਬਿਸਤ ਜਲੰਧਰ) ਤੇ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਰੁਪਇਆ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਰਚ ਵਜੋਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਪੱਕੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।'' ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ, ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲਾਹੌਰ ਨਾ ਜਾਣ, ਪਰ ਹਾਰਡਿੰਗ ਨੇ ਉਹਦੀ ਇੱਕ ਨਾ ਮੰਨੀ। ਅੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ।

17 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਬਾਲਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ 'ਲਲਿਆਣੀ ਆ ਮਿਲਿਆ, ਪਰ ਹਾਰਡਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਏਥੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲਾਹੌਰ ਪੁੱਜੇ

20 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਪੁੱਜੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਲਾਰਡ ਹਾਰਡਿੰਗ ਨੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦਾ 'ਮਹਾਰਾਜਾ'' ਰਹੇਗਾ।

☛ ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ

ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਪ੍ਰਮੰਨਿਆ ਨਾਮ

ਸ਼ਾਹੀ ਕੇਟਰਿੰਗ ਸਵੀਟਸ & ਬੈਂਕੁਇਟ ਹਾਲ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਤਾਜਾ ਸਵਾਦਲੀ ਮਠਿਆਈ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਤੇ ਖਰੀਦੋ

ਅਸੀਂ ਈਟਾਲੀਅਨ, ਗਰੀਕ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਡਿਸ਼ਿਜ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਬੈਂਕੁਇਟ ਹਾਲ
150 ਸੀਟਾਂ ਵਾਲਾ

ਘਰ ਆ ਕੇ ਤੰਦੂਰ ਲਾ ਕੇ ਬਾਰਬੀਕਿਊ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

50 ਤੋਂ ਲੈ
ਕੇ 1000 ਬੰਦਿਆਂ ਤੱਕ
ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਟਰਿੰਗ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ
ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ

12815, 85 Ave Surrey BC. | www.shahicaterers.ca | Email: kspooni95@hotmail.de

778-928-4522, 778-565-4141, 778-565-3232

ਜੇ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੇ, ਇਹ ਕੌਮ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰੇ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ। ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋਂ, ਠੱਗੀ ਅਤੇ ਝੂਠ ਤੋਂ ਹੀ ਵਰਜਿਆ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਰਗਾ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਸੀ – ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਲੜਾਈ ਵਾਸਤੇ, ਵੈਸ਼ ਕਮਾਈ ਵਾਸਤੇ, ਸ਼ੂਦਰ ਢੋਆ ਢੋਆਈ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਆਪ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੱਭ ਦਾ ਗੁਰੂ ਬਣੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਲਈ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਦੇ ਚੰਗੁਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਦਸਵੇਂ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੰਥ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ, ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ, ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ, ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਆਦਿ ਗੁਣਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੌਮ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਜਾਗਦੀ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਗਏ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਫ਼ਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਏਨੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਅੱਜ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਡੇਰੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ,ਹਰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਤੇ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੂਸਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਬੰਦ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਤੇ ਸੱਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਲਾਤ ਏਦਾਂ ਦੇ ਵੀ ਬਣੇ ਨੇ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਗੱਲ ਉਪਰ ਜਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਸੁਚੇ ਸਿੱਖ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮ ਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਉਦੋਂ ਬਿਖਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਣ ਜਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਹੀ ਹਾਲਤ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਹੋਏ ਨੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੜੀ ਲੜਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਕਿਆ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਉਪਰ ਤੇਜ਼ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਚਰਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਏ ਬਲਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟੀ. ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਹੋਏ ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਹਿ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁੰਹਚਉਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹੱਸਣ ਦੀ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ ? ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜਦੀਕਲਾ ! ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣਾ ! ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ, ਵੰਡ ਛਕਣਾ, ਗਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਰਹਿਣਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਖੜਨਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਮਾਰਗ ਚੁਣ ਲਿਆ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਸ਼ਰੀਕੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹੋਵੇ, ਉਸਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਗੱਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਫੋਕੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਨਤੀ ਹਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਹਿਜਧਾਰੀ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਟਕਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ। ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਖੜੀਏ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਆਰਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਪੰਥ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਪ੍ਰਸਿਥਤੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਜਾਵੇ।

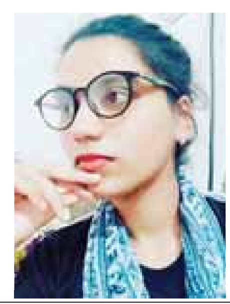

ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ ਸਭਰਾ
9779118066

ਧੀਆਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ

ਧੀਆਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ,ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਧੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।ਜਦ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਗ ਪੈ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਪੱਕੀ ਕਣਕ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਕਹਿਰ ਵਹਿ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ , ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਪੱਥਰ ਕਿਉਂ ਜੰਮ ਪਿਆ,ਤੇ ਕੋਈ ਬੋਲਦਾ ਖੌਰੇ ਕਿਹੜੇ ਪਾਪ ਕੀਤੇ ਸੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਫਲ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਪੱਥਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਿਆ।ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਇਹੀ ਗੱਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਫੇਰਾ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿੱਧਰੇ ਵੱਡੀ ਹੋਕੇ ਸਾਡੀ ਪੱਗ ਦਾ ਦਾਗ਼ ਹੀ ਨਾ ਬਣਜੇ।ਪਰ ਉਹ ਮਾਂ ਜਿਸਦੀ ਕੁੱਖ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸੁਲੱਖਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਦੁੱਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਦੁਬਿਧਾ ਸੀ , ਉਸ ਮਾਂ ਲਈ , ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉ ਇਹ ਸਮਾਜ ਧੀ ਦੇ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇ
ਧੀਆਂ ਵੀ ਘਰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਜਨਮ ਤੇ ਇੰਨਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਪੁੱਤਰ ਜਨਮੇ ਤਾਂ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸਹਿਰੇ ਬੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ,ਮਿਠਿਆਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਦੀਆਂ ਨੇ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਹੁੰਦਾ ਦਾ ।ਪਰ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਦੁੱਖ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਪੱਥਰ ਜੰਮ ਪਿਆ , ਪਰ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਥਰ ਹੀ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਾਂ ,ਧੀ,ਭੈਣ ,ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਸੱਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭੁੱਲਗੇ ਕੇ ਜੋ ਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਸਖਾਵਾਂ ਅੱਗੇ ਪੁੰਗਰਦੀਆਂ ਹਨ।ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਹਿੰਦੇ ਪੁੱਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੰਸ਼ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ , ਪਰ ਇੱਕ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ , ਕਦੇ ਇਹ ਪੱਥਰ ਨੂੰਹ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਮਾਂ ,ਕਦੇ ਭੈਣ , ਕਦੇ ਸੱਸ।

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਹੀ ਹੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਪੁੱਤ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ , ਪਰ ਇੱਕ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਧੀ ਕਹਿਕੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰੱਬ ਧੀਆਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਹਨਆਂ ਪਾਲਣ ਦੀ ਔਕਾਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਕੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਤੇ ,ਨਾਲੇ 'ਚ , ਸੁੰਨੇ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਆਦਿ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਔਕਾਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਹਾਸਿਆ ਦੀ ਚਹਿਚਰਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਘਰ ਰੱਬ ਆਪ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਇੱਕ ਧੀ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ,ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਘਰ ਦੋ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ,ਪਰ ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ । ਮਾਪੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਧੀ ਪਰਾਇਆ ਧਨ ਹੈ ਤੇ ਸਹੁਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਇਹ ਤਾਂ ਬੇਗਾਨੀ ਆਈ ਹੈ।ਪਰ ਸੱਚ ਕਹਾਂ ਕੇ ਧੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਜਿੰਨੀਆਂ ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਵ ਗੂੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ,ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਹਾਂ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਂ ਬਾਪ ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ,ਬਸ ਡਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਸੀਬ ਤੋਂ ,ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੋਵੇ ਗਾ। ਜੇ ਧੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹਿਆ ਤੇ ਜਵਾਈ ਚੰਗਾ ਮਿਲਜੇ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਜੇ ਜਵਾਈ ਨਾ ਚੰਗਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਪਛਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਧੀ ਵੀ ਫਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਧੀਆਂ ਤਾਂ ਸਬ ਦੁੱਖ ਪੀੜਾਂ 'ਚੋ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ । ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਜਤ ਆਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਆਂ ਹਨ।ਧੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਜਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ,ਦੁਨਿਆਦਾਰੀ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,ਇੱਜਤਾਂ , ਅਣਖਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਆਦੇ ਨੀ ਬੋਲਣਾ ,ਅਗਲੇ ਘ ਰ ਜਾਣਾ ਤੂੰ ,ਤੇਰੀ ਇਹੀ ਆਦਤ ਪੱਕ ਜਾਣੀ ,ਜਿੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਧੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਧੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਵੀ ਜਕੜਿਆਂ ਜਾਂਦਾ । ਫੇਰ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ,ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ,ਇੱਥੇ ਨੀ ਜਾਣਾ , ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ , ਉਹ ਨੀ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ।ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਸੀਹਤ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਧੀਏ ਅੱਖ ਨੀਵੀਂ ਕਰਕੇ ਰਹੀਦਾ, ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੀ ਇੱਜਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀ , ਕਦੇ ਕੋਈ ਏਦਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੀਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕਲੰਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।ਬਸ ਇਨਾ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜ਼ੰਜੀਰ 'ਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਧੀਆਂ ਭੋਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ । ਜੇ ਪਸੰਦ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਗੁੱਸਾ ਨੀ ਕਰਦੀਆਂ , ਜੇ ਹਮਸਫ਼ਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹਮਸਫਰ , ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਤੋਰੀ ਉੱਥੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਬਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਹਰ ਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਚਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰੀਝਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਰੀਝਾਂ ,ਉਮੰਗਾਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਢਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹੜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਧੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਨਾਲ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਂਝ ਹੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀਂ ਹੈ। ਧੀ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਸੌਖੀ ਗੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਉਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਕੁਝ ਬੋਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਬਸ ਸਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ।ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ,ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ,ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਦੀ ਇੱਜਤ ਲਈ।

ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ,ਪਰ ਕਿਤੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਉਸ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਭਰੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਪਾਇਆ। ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ ,ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ,ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਧੀਆਂ ਵੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧੀਆਂ ਬਹੁਤ ਅਨਮੋਲ ਦਾਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧੀਆਂ ਦੇ ਲਈ:

ਧੀਆਂ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆ ਨੇ
ਧੀਆਂ ਆਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ
ਤੇ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ
ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ

ਸਤਿਕਾਰ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ?

ਲਿਖਤ : ਜਸਟਿਸ ਮਦਨ ਬੀ ਲੋਕੁਰ

ਕੀ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਅਦਾਰੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ’ਤੇ ਕੁਝ ਅਣਕਿਆਸੇ ਅਤੇ ਅਜਬ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਲਗਪਗ ਸਭ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ? ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਘਾੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੁਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਵੰਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀਆ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀਆ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਮਰੋੜਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ; ਇਸ ਲਈ ਨਿਮਨਤਮ ਗੁਣਾਂਕ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਚ ਇਖਲਾਕੀ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਓ, ਕੁਝ ਮਿਸਾਲਾਂ ’ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤਕ ਇਸ ’ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਭਾਵ ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਬਸ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਬ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਸ ’ਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਵਾਜਿਬ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਿਜਵਾਏ ਅਤੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਹ ਮੁਨਾਸਿਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਕੀਤਿਆਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਓ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ? ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ? ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਝੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਗਲਿਆਂ ਖਿੜਕੀ ’ਚੋਂ ਵਗਾਹ ਕੇ ਬਾਹਰ ਮਾਰਿਆ।

> “ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ’ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜੋ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਖ਼ਰ ’ਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਬਿਤਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ੁਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ; ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਗ਼ੈਰਵਾਜਿਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਸਾਲਾਂਬੱਧੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖੀ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਦਲਬਦਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ ਇੱਕ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਤੋਂ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਸਪੀਕਰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਟਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵਾਜਿਬ ਸਮਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮੋਹਲਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫ਼ੈਸਲਾ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ? ਅਜਿਹੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਇਹ ਤਦ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਬਹਰਹਾਲ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਸਾਹਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਕੋਈ ਇਕਲੌਤਾ ਸਪੀਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ’ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ’ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜੋ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਖ਼ਰ ’ਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਬਿਤਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ੁਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ? ਬੀਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਦਾਚਾਰ ਨੂੰ ‘‘ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਰਜੇ ਲਈ ਸਿਖਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।’’ ਸਮਝ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੋਈ ਆਦਰਸ਼ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕੇਵਲ ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬਾਕੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਬਲਕਿ ਇਹ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ’ਚ ਸਮਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੱਠੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਜਿੰਨੀ ਸਮਰੱਥ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਦਾਚਾਰ ਇੱਕ ਮੁਖਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਘਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਸਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਮਿਜ਼ਾਜ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ‘ਲਵ ਜਹਾਦ’, ‘ਜ਼ਮੀਨ ਜਹਾਦ’ ਤੇ ‘ਭੋਜਨ ਜਹਾਦ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ, ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਰਗੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗਲ਼ਾਂ ’ਚ ਹਾਰ ਪਾਉਣੇ, ਸਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮਾਯੂਸਕੁਨ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਭੰਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ’ਚ ਲੈ ਡੁੱਬੇਗਾ।

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਵਾਸ਼ਰ ਡਰਾਇਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

604-773-7258 (ਸਰੀ)

ICC Accounting Services Inc.

ICC ACCOUNTING SERVICES INC.

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

604-597-0991, 778-895-7444

1-800-732-0519

: icc.accounting@yahoo.ca

: www.iccaccounting.com

: 8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

Gurnek Bangar
(Pasla)

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜਛਾੜ ਤੇ ਉਪਾਅ

ਲੇਖਕ : ਜੂਲੀਓ ਰਿਬੇਰੋ

ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਬਦਲਾਪੁਰ 'ਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ ਨੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਦਿਨ, ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨਿੱਕੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪਖਾਨੇ ਭੇਜਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਜ਼ 24 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਤੀਜੀ ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ।

ਜੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਂਚਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਹ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸਾਥੀ ਬਦਲਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਕਈ ਬਾਲੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੇਰ ਸ਼ਾਇਦ ਸੋਚਦੇ।

ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧ ਲਗਭਗ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੂਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇਕ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੰਗਾਮਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਕੇਸ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਬੀਜੀ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਜਸਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਆਰਕੇ ਆਨੰਦ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਐਨਜੀਓ- 'ਪਬਲਿਕ ਕੰਸਰਨ ਫਾਰ ਗਵਰਨੈਂਸ ਟਰੱਸਟ (ਪੀਸੀਜੀਟੀ, 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ) ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਦਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਨਾਲ ਵਰਕਰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੁਕਾਨ-ਦਫ਼ਤਰ ਵੀ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬੰਦ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

'ਪੀਸੀਜੀਟੀ' ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਉਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ- ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਾਰਨ ਫੈਲੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ 20-20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵਰਤਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੰਦ ਦੀ ਮਾਰ ਸਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਕਠਿਨਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਟ, ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਾ ਖਾਣਾ ਕਿਸੇ ਹੋਟਲ-ਰੈਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ, ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬੰਦ ਦੀ ਥਾਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਤੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੇ ਛੋਟੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਮੈਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਦਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਹਾਰਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਹੱਲ ਸੁਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। 'ਪੀਸੀਜੀਟੀ' ਨੇ ਉਦੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਨਜੀਓ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਏ ਜੋ ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਡੀਸੀਪੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਤੇ ਬੈਠਕਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਨਿਗਮ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਲਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਇਹ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ 'ਪੋਕਸੋ' (ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ) ਐਕਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦੇਭਾਗੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰੀਲਿਮਨਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਿਟੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 'ਦੀਦੀ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਦੇ ਸਾਰੇ 91 ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਕੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਖ਼ਤਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਮੁਤਾਲਕ ਸਚੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨਸੀ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਰ ਕੋਈ ਬਾਹਰਲਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਮੌਕੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਜਾਂ ਸਟਾਫਰੂਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੈਬਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹੱਲਾਂ ਲਈ ਮਾਹਿਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਫ਼ੌਰੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ (ਪੋਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ) ਇਸ ਕਦਰ ਅਲਾਮਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਰੋਕੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਸਤੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਫ਼ੌਰੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗ਼ੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਅਲਾਮਤ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਐਨਜੀਓਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਫੰਡਿੰਗ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਹੁਣ ਪੀਐਮ ਕੇਅਰਜ਼ ਫੰਡ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ਼ੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਨਾ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਮੰਤਵ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਐਨਜੀਓ ਨੂੰ ਇਕੋ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣਾ ਸ਼ਾਸਕੀ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਸਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ ਤੇ ਅਜੀਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

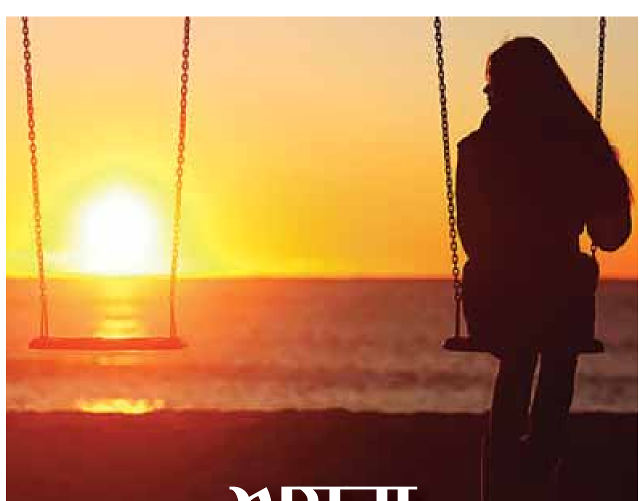

ਅਧੂਰਾ ਸੁਫਨਾ

ਲਿਖਤ : ਡਾ. ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੇਗਮ
ਸੰਪਰਕ: 89689-48018

ਮੈਂ ਸਕੂਲੋਂ ਘਰ ਆ ਕੇ ਹਾਲੇ ਸੁੱਤੀ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਫੋਨ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੋਨ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, ''ਪੁੱਤ ਮੰਮੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾ ਦੇ।'' ''ਉਹ ਤਾਂ ਜੀ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਨੇ'' ਬੇਟੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ''ਜਦੋਂ ਉੱਠ ਗਏ ਗੱਲ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗੀ।'' ਕਹਿ ਕੇ ਉਹਨੇ ਫੋਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਬੇਟੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਜ਼ ਮਾਸੀ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਘੜੀ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਸਾਢੇ ਕੁ ਛੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਰੋਜ਼ੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਮਗਰਿਬ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਦਾ ਵੀ। ਸੋਚ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੇ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਈਦ ਮੌਕੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦਿਸੀ। ਨਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡੋਂ ਹੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਸੀ ਪਰ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ। ਸਾਡਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਕੱਪੜਾ ਲੀੜਾ, ਰੀਝਾਂ, ਬਚਪਨ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਹਾਸੇ ਤੇ ਵਲਵਲੇ ਸਾਂਝੇ ਸਨ। ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਤੇ ਫਿਰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪਟਿਆਲੇ ਆ ਗਈ। ਪਰ ਉਹ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੜ੍ਹ ਹੀ ਨਾ ਸਕੀ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਖੇ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਨੌਕਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਏ। ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਰਨਾ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਨਾਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੀ.ਏ. ਦਾ ਫਾਰਮ ਭਰ ਉਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਥੱਲੇ ਦਬ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਾ ਦੇ ਪਾਉਂਦੀ। ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਉਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਭਰਾ, ਪੜ੍ਹਨ ਪਿੱਛੇ ਉਸਨੂੰ ਕੌੜੇ-ਕੁਸੈਲੇ ਬੋਲ ਬੋਲਦੇ। ਉਹ ਦਬ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਹ ਡੰਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੰਗਰ ਹੋਈ ਵਾਹੋ-ਦਾਹੀ ਭੱਜ ਭੱਜ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਥਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਗਾਹ ਮਾਰੀਆਂ 'ਅਖੇ ਲੱਗੀ ਏ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਸਾਡੇ ਨਹੀਂ ਰਿਵਾਜ ਇਸ ਕੰਜਰਖਾਨੇ ਦਾ' ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਖਰੀਆਂ-ਖੋਟੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ-ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਉਸ 'ਤੇ। ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੋਚਦੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਏ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਕਿ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਨਾਜ਼ ਦੇ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਉਸ ਇਕਦਮ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, 'ਤੂੰ ਤਾਂ ਜਮਾਂ ਫੋਨ ਨੀ ਕਰਦੀ, ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਈ'। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੀ, ਉਸ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, 'ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸਾਰਾ। ਅੱਛਾ ਦੱਸ ਤਸਲੀਮ ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕਰਾਵਾਂ, ਵੈਸੇ ਉਹ ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏ'। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੇਰੇ ਖਾਵੰਦ ਰਾਜ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ। ਉਸ ਹੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, 'ਬਿਲਕੁਲ, ਵੈਸੇ ਕੋਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਰੁਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਰਿਸਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਮੈਂ ਭਰਾਂਗੀ।' ਇੱਕ ਪਲ ਰੁਕਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਤੋਰੀ, 'ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ, ਉੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਕਰੇ। ਉਹ ਜੋ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਣ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ, ਨੌਕਰੀ ਵੀ।' ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਮੇਰੇ ਹੰਝੂ ਰੋਕੇ ਨਾ ਰੁਕੇ ਕਿ ਨਾਜ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਅਧਵਾਟੇ ਰਹਿ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਹ ਉਡਾਣ ਦੇਵੇਗੀ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਕਤ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ, ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਹੀ ਗੁਸੈਲੇ ਬੋਲ ਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਝ ਨੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲੜਾਈ ਦਾ ਜੜ੍ਹ...

ਲਿਖਤ
ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ
70098-07121

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਕ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਬੇਹੱਦ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਦੀ ਵਾਧੂ ਉਪਜ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਅਸਾਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਅਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਰ ਕੋਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਦੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਰਾਏ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਏਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੁੜੱਤਣ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਇੰਨਾ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹਾਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲੋਕ ਨਫਰਤ ਪਸੰਦ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਕਮੈਂਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬੇਹੱਦ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁੜੱਤਣ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਭਾਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਸੰਰਚਨਾ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬਹਿਸਾਂ ਅਤੇ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਕੁੜੱਤਣ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਅਕਸਰ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਰਮ ਅਤੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚ ਕੁੜੱਤਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮੈਂਟ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਲੋਕ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਭਾਜਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਕੁੜੱਤਣ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨਾਦਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਦੌਲਤ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੇਹੂਦਾ ਕਰਤੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕੁੜੱਤਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਹਾਰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਏਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਮੈਂਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਨੂੰ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬਣਤਰ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਨਾ ਦੇਣ।

ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਕ ਕੁੜੱਤਣ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਐਮ.ਸੀ.ਏ, ਐਮ.ਏ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ
ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਗਰਦਲੇ,ਰੂਪਨਗਰ

ਸਫ਼ਾ 12 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿਰੰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਖੂਨ ਦਾ ਕਤਰਾ- ਕਤਰਾ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਇਹੀ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਨ। ਅੱਜ ਲਾਲ ਕਿਲੇ 'ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਝੰਡਾ ਝੁੱਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ 'ਚ ਵੀ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ? ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਹੀਦ ਕੇਵਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹਨ? ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ? ਕਿਹੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ? ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਚ ਉਚੇਰੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮੋਢੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਾਨ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਹੈ ? ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ 'ਨਾਂਹ' ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਖੌਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਧਾਰਤ ਲਿਖਵਾਏ ਜਾਣ।

ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੱਗਣ, ਨਾ ਕਿ 'ਚੀਚੀ 'ਤੇ ਲਹੂ' ਲਗਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸਜਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਰ ਜਾਗਰੂਕ ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਯੋਧਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਾਟਕ, ਲੇਖ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਖੋਜ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ। ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਸੈਕਿੰਡ ਐਵਨਿਊ' ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋਈ, ਉਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵੀ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਹੀਣ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਛੱਡਿਆ। ਇਹ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਗੁਮਰਾਹ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਇਸ ਗੁਸਤਾਖੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੇ ਸਥਾਪਤੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਅਤੇ ਮਨੂੰਵਾਦ ਦੇ ਢਹੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹਰ ਸੁਚੇਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਮੁਦਲੀ
ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਬੀ.ਸੀ. ਕੈਨੇਡਾ

Passport Photos
Family Partrait
Graduation
Fashion | Glamour
Photo Restoration
Photography
for all occasions
ਪਾਸਪੋਰਟ ਫੋਟੋ 2 ਫੋਟੋ $5 ਦੀਆਂ
ROYAL PHOTO STUDIO
ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਸੇਵਾ
HD Blu-Ray, Cinematography
#171-8138 128 Street, Surrey (Payal Business Centre)
8140-120 Street, Surrey (ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਥੱਲੇ)
Mandeep S. Dhillon 604-594-2131, 778-840-4600

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ? ARE YOU IN DEBT?
ਤੁਸੀਂ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ।ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪ੍ਰੋਬਲਮ ਹੋਵੇ
Any type Unsecured Debt WE CAN REDUCE YOU DEBT BY 70%
ਸਾਡੇ ਰੇਟ ਕਾਫੀ ਵਾਜ਼ਿਬ ਹਨ।
- ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ - ਲਾਈਨ ਆਫ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ
- ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. - ਕੋਲੈਕਸ਼ਨ ਕਾਲਜ਼
- ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਬਲਮ
- ਅਸੀਂ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
Any type of Financial Problems?
- Personal or Business Loan
- Canada Revenue Debt
- Credit Cards - Line of Credits
- Student Loan
- We help you in Bankruptcy and Proposals
Kulwinder Bains
Certified Credit Counseller
778-998-9402
DDS: Diverse Debt Solutions Ltd.
unit # 205-12899-76 Ave. Surrey

ਤਲਖ਼ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਆਈ.ਸੀ. 814

ਲੇਖਕ : ਜਯੋਤੀ ਮਲਹੋਤਰਾ

ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ 'ਆਈਸੀ 814: ਕੰਧਾਰ ਹਾਈਜੈਕ' ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਹੀਣਾ ਤੇ ਲਾਚਾਰ ਦੇਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 1999 ਦੀ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਪੂਰਬਲੀ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲਾ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਿਆਹ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਵਾਈ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਦਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਧੁੰਦਲੀ ਗਰਮਾਹਟ ਅਤੇ ਸੁਖਦ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਗੂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਬੇਰਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੋ ਸੀ, ਬਸ ਉਹ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਕੁਝ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਬੰਧਕ ਬਣਾਏ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਉਡ ਗਏ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਉਮਰ ਸ਼ੇਖ਼ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫ਼ਸਰ ਆਨੰਦ ਅਰਨੀ ਨੇ ਕੰਧਾਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਅਪਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਈਐੱਸਆਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਚਲਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਪੈਂਤੜੇ ਬਦਲ ਲਏ ਸਨ –29 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਮਸੂਦ ਅਜ਼ਹਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਪਰ 30 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਆਉਂਦੇ-ਆਉਂਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਮੰਗਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਖ਼ੈਰ, ਜੋ ਸੀ ਉਹ ਸੀ।

ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਲੋਕ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉਸੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕੰਧਾਰ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਬੈਠੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਬੋਲ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਖਰਾਬ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਸੀ?

ਪਰ 'ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1999 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਕੀ ਸੀ? ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਕੁ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨੀਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਲਿੰਟਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਅਗਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਕਾਰਗਿਲ ਟਕਰਾਅ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਕੇ ਹਟਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਹਫ਼ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਕੇ ਵਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਕੰਧਾਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰਨੀਂ ਥਾਈਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਪੂਰਬ ਸੰਧਿਆ ਵੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨਹਾਲ ਸ਼ਖ਼ਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਪ ਖਿਆਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ?

ਅਸਲ 'ਚ ਇਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਲੋੜਵੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਪੁਕਾਰ ਨਾ ਸੁਣੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ 'ਰਾਅ' ਮੁਖੀ ਏਐੱਸ ਦੁੱਲਤ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ 'ਬੇਵਸ ਜਿਹੇ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਗਈ ਤਾਂ ਆਖਰੀ ਮੌਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿਚੋਲੀਏ ਕੰਧਾਰ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਕੜ 'ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਆਈਐੱਸਆਈ ਕਠਪੁਤਲੀ ਵਾਂਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਚਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ।

ਨੈੱਟਫਲਿਕਸ ਦੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਨੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਸ ਤਲਖ਼ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਕਿ ਅਸੀਂ ਓਦਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿੱਦਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਂ। ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ, ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ, ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਂ। ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਅਸਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਸੌਣ ਦਾ ਵਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਓਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਕਈ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ 25 ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਵਕਫ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਅੱਗੇ ਵਧ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਪਣਾਏ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਗੇ। ਕਈ ਹੋਰ 2016 ਵਿਚ ਕੀਤੀ 'ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ' ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਦ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੇ ਐਲਓਸੀ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਫ਼ਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦਾ ਥਾਪੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ।

ਤੇ ਫੇਰ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜ ਤੁਹਾਡੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਗਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਹੀ ਜਿੱਥੇ 2020 ਤੱਕ ਉਹ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿਚ ਚੀਨੀਆਂ 'ਤੇ ਕਟਾਖਸ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ 18 ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਿੰਧੂਦੁਰਗ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਡਿੱਗ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾੜੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਤੇਈ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰੋਨ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਚੀਨੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹ ਸਕਦੇ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਟੱਕਰਨਾ ਤੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਚੀਨ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਡਾ ਕਿਉਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪੇਈਚਿੰਗ ਵਿਚ ਮਾਓ ਦਾ 'ਲੌਂਗ ਮਾਰਚ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ (1949 ਵਿਚ), ਜਦ ਭਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਇਸ ਦੇ ਉੱਤਰ 'ਚ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚੀਨ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਇਕ ਲੋਕਤੰਤਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਕੁਝ ਹੈ। ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਅਰਾ ਚੇਤਾ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, 'ਨਾ ਖਾਊਂਗਾ, ਨਾ ਖਾਨੇ ਦੂੰਗਾ'। ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹਰ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਗੱਠਜੋੜ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ, ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਬਹੁਤ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣ ਕੇ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਓਨੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਲੱਦਾਖ ਵਿਚ, ਨਾ ਸਿੰਧੂਦੁਰਗ ਵਿਚ, ਨਾ ਕੰਧਾਰ 'ਚ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵੀ ਸੁਧਰੇ

ਲਿਖਤ : ਰਾਜੀਵ ਸਚਾਨ

ਸਾਲ 2012 ਦੇ ਨਿਰਭੈਆ ਕਾਂਡ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਗ਼ਮ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹੀ ਕੰਮ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਆਰ ਜੀ ਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਇਕ ਟਰੇਨੀ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਮਗਰੋਂ ਹੱਤਿਆ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਭੈਆ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਸਟਿਸ ਜੇਐੱਸ ਵਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ ਸੋਸ਼ਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਠੋਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਵੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਰਭੈਆ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਆਰ ਜੀ ਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 12 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਛੇੜਛਾੜ, ਜਬਰ-ਜਨਾਹ, ਅਗਵਾ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਦੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ। ਸੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ-ਚਾਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਨਰਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਮੋਦੀ ਨਗਰ ਵਿਚ ਗੂੰਗੀ-ਬੋਲ਼ੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸੌਤੇਲੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ, ਰੋਹਤਕ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬੀਡੀਐੱਸ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ, ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਾਹਿਬਗੰਜ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਛੱਡ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਗਿਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਐੱਨਸੀਸੀ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਦੇ ਸੈਕਸ ਸ਼ੋਸ਼ਣ 'ਤੇ 11 ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ।...ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਅਰਥਾਤ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧਦੇ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧ ਇਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ। ਹਾਲੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੇ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਹ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰ ਜੀ ਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤਾਂ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਦੀ ਟਰੇਨੀ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਮਗਰੋਂ ਹੱਤਿਆ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੰਜੇ ਰਾਏ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸੀ ਯਾਨੀ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਚੰਗੇ-ਭਲੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਮਮਤਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਹੌਲਨਾਕ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਿਰਭੈਆ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਭੈਆ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਸ-ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੱਪੇ-ਚੱਪੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਗਠਿਤ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਬਦਲਣ ਪਰ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹਿਲਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ-ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੈ। ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਦੋਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣੇਗੀ ਜਦ ਸਮਾਜ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ-ਦੀਕਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਯੋਜਨਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਲਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਭੇਦਭਾਵ ਇਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਘੱਟ ਹੈਸੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ, ਹੀਣ ਅਤੇ ਭੋਗ-ਵਿਲਾਸ ਦੀ ਵਸਤੂ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਤੱਕ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਲਈ ਭਾਵੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸੰਸਕਾਰ, ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿੰਗਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਬਾਹੀ

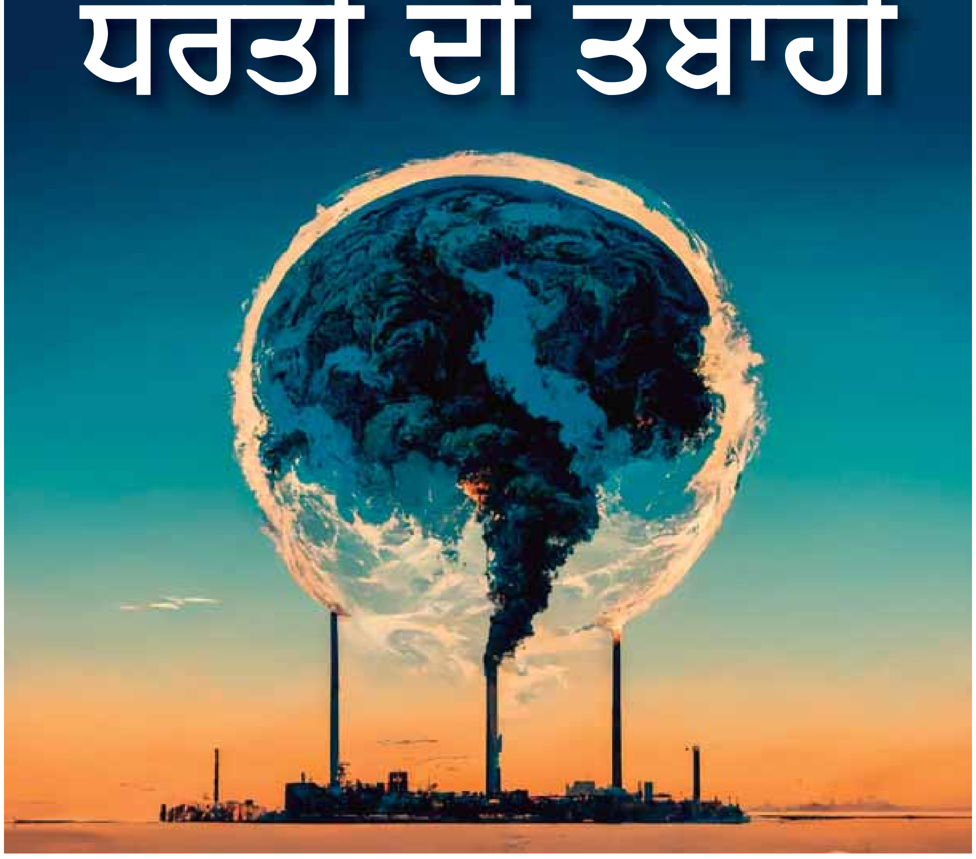

ਲੇਖਕ : ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ
ਸੰਪਰਕ: 9855051099

ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝਣਾ ਸਾਡਾ ਭਰਮ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਦੀ ਹਵਸ ਲਈ ਹੈ।

ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਵਿਚੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵੱਡੇ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ, ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ, ਖਾਣਾਂ ਪੁੱਟ ਪੁੱਟ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੋਹਾ-ਖੋਹੀ ਹੈ। ਤੇਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਪਰਮਾਣੂ, ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖੀਰੇ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੈਵ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਸਪਰੇਆਂ ਹਨ। ਧਰਤੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੁਹੱਪਣ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ਦਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਖਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਸ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ? ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਹਵਸ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਰਮ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਜਮਾਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਘੜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰੂਰ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੋਕ ਨਾਲਿਆਂ-ਟੋਭਿਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਘੁਲਦੇ ਨਰਕ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੱਤਿਆ ਨਹੀਂ।

ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਹਾਲ ਪਾਹਰਿਆ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜੰਗਲ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਹਰ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੂੜਾ ਸਮੇਟਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਚਰੇ ਦੇ ਟਾਪੂ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਚਰਾ ਜਿੱਥੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਸੱਤਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ’ਤੇ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕ ਸਕੇ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਰਦਾਰੀ ਖੁੱਸਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਤੇਲ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨੈੱਟਵਰਕ, ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਦੁਨੀਆ, ਸਾਡਾ ਖਾਣ ਪੀਣ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਂਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਦੂਰਸੰਚਾਰ, ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ, ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਮੋਟੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਪੇਸਐਕਸ, ਸਟਾਰਲਿੰਕ ਅਤੇ ਟੈਸਲਾ ਮੋਟਰ ਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੁੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਥਿਆਉਣ, ਬੀਜਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ, ਰੇਲਾਂ, ਅਨਾਜ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੋਆਈ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ’ਤੇ ਗਲਬਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ’ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਆਪਸੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਖੇਤਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਮਿਸ਼ਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭੁੱਖ ਤੋਂ ਮੋਟੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਸਵਾਦ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਖਾਣੇ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਕਡੌਨਲ, ਸਬਵੇਅ, ਬਰਿਸਟਾ, ਕੇਐਫਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਨਲਾਈਨ ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਨਅਤ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਸੋਈ ਸਾਡੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ’ਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਘਰ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਸਸਤਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਉਥੇ ਸਾਡਾ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਬਣੇਗਾ। ਚਾਹੇ ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸੰਕਟ ਹੋਣ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੋਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਮਾੜਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਹਤ ਦਾ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਬੜਾ ਸ਼ੁਭ ਅਵਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਖੇਤਾਂ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਖਾਣੇ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਜੋ ਸਾਮਾਨ ਵਰਤਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਖੜੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣਿਆਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਦਾ ਕੂੜਾ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਪਜਾਊ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਪਿਛਲੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਸਾੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ, ਝੁੱਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾ ਕੇ ਸਵਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੋੜਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਥਿਆ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠੋਂ ਖਣਿਜ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਕੋਲੇ, ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ’ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ’ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਅਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਲਗਪਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋ ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੱਖਾਂ ਟਨ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਮੀਟਰ ਡੂੰਘੇ ਟੋਏ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮਿੱਟੀ ਚੋਂ ਉੱਡਦੀ ਧੂੜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਲਈ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਇਹ ਧਰਤੀ ਯੁੱਗਾਂ-ਯੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਾਲਦੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਤੇ ਚੰਗੀ ਖੁਰਾਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਗ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪੈਸਾ ਕੁਝ ਹੀ ਹੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਇੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਗਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੁੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ’ਤੇ ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਔਨਲਾਈਨ ਠੱਗੀਆਂ ਤੋਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ

ਲੇਖਕ : ਰਜਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ
ਸੰਪਰਕ : 70873 - 67969

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਠੱਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਈਜਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹੈ ਔਨਲਾਈਨ, ਮੋਬਾਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਠੱਗਣਾ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਕੋਟਫਤੂਹੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਹਿਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਫ਼ੋਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਪਕੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ’ਤੇ ਪਰਚਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਪਰਚੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖਾਤੇ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾ ਦਿਉ। ਜਦੋਂ ਸਰਪੰਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਫ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਠੱਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪੁਲਿਸਸ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪਰਚੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਗੂਗਲ ਪੇਅ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਠੱਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਠੱਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਠੱਗੀ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਲਿਖਵਾਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆਵੇਗੀ ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਦੱਸੇਗਾ, ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਮੁੱਖ ਹੈ, ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਠੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ’ਤੇ ਲਗਾਮ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੇਗੀ? ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿੱਥੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾ਼ਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਵੀ ਔਨਲਾਈਨ ਠੱਗੀ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਸਿਹਤ ਸੰਸਾਰ

ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਖਾਣਪੀਣ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਭਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ, ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਈ ਰੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਹਿਕ ਉਠਦਾ ਹੈ।

ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਭੌਤਿਕਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਖਾਓ-ਪੀਓ, ਘੁੰਮੋ-ਫਿਰੋ ਪਰ ਸੰਸਕਾਰ, ਸੱਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚੁਣੋ ਕਿ ਕੁਮਲਾਉਣ ਨਾ।

ਬੇਲੋੜਾ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਕੰਡਿਆਂ ਦੀ ਚੁਭਣ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਖਿੜਨ ਦਾ ਸੁਖ। ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੜੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਘਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਓ। ਇਕ ਮਹਾਂਨਗਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫੁਰਸਤ ਦੇ ਪਲ ਖੋਜਣਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਔਖਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਸਰਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਗਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ। ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਪਹਿਨਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਵੀ। ਮੌਸਮ ਦੇ ਖਾਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਢਲਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਲੁਤਫ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਮੌਸਮ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹੀ ਮੌਸਮ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਪੱਖੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਠੰਢ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਊਨੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਲਡ ਕ੍ਰੀਮ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਜਵਲ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਸ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਣ। ਠੰਢ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਹਰਾ ਸਾਗ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ, ਸਲਾਦ, ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜੜ੍ਹੀ ਬੂਟੀਆਂ, ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ ਦਸੰਬਰ-ਫਰਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਦਾ ਲੁਤਫ ਵੀ ਇਸੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਵੀ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਰੀਖਾ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਸਮ ਹੈ।

ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਮੌਸਮ ਦੇ ਮਿਜਾਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਓ। ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਟਾਨਿਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਨੁਸ਼ਾਸਤ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਨਿਰੋਗੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੰਤਰ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਊਣ ਲਈ ਖਾਣਾ ਹੈ, ਖਾਣ ਲਈ ਜਿਊਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਉਪਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜੇ ਆਪ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ। ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖੇਗੀ।

ਰਾਜੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰ ਰਾਜ

ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਦਸਤ | ਜਾਨਲੇਵਾ ਬਿਮਾਰੀ | ਸੌਖਾ ਇਲਾਜ

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰੋਗਾਣੂਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈ ਪੈਂਸਲਿਨ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਫਲੇਮਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਬੱਬੀਂ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਸਤੰਬਰ 1928 ਵਿਚ ਈਜਾਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲ 1942 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਪੈਂਸਲਿਨ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਅਮੁੱਲ ਜਾਨਾਂ ਬਚਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ 'ਚਮਤਕਾਰਕ ਦਵਾਈ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੂੰ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਫਲੋਰੇ ਤੇ ਚੇਨ ਨਾਲ 1945 ਵਿਚ ਨੋਬੇਲ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮਤਕਾਰਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਓਆਰਐੱਸ (ਓਰਲ ਰੀਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਸੋਲਊਸ਼ਨ)। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਹਨੂੰ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਘੋਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। 1971 ਵਿਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈਜ਼ਾ ਫੈਲ ਗਿਆ ਸੀ। 3700 ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਆਰਐੱਸ ਵਰਤਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 96 ਫੀਸਦ ਬਚ ਗਏ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਜਰਨਲ 'ਦਿ ਲੈਂਸਟ' ਨੇ ਓਆਰਐੱਸ ਨੂੰ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੈਡੀਕਲ ਈਜਾਦ ਮੰਨਿਆ।

1971 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਰੋੜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਸਤੀ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ, ਹਸਪਤਾਲ, ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਮੁਫ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ! ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਔਸ਼ਧੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਓਆਰਐੱਸ ਅਤੇ ਓਆਰਐੱਸ ਵਰਗੇ ਘਰੇਲੂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ, ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਟੱਟੀਆਂ-ਉਲਟੀਆਂ ਦਾ ਰੋਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ, ਸਿਰਫ 50 ਫੀਸਦ ਵਿਚ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਾਨ ਸੰਸਥਾ 'ਕਲਿੰਟਨ ਹੈਲਥ ਅਕਸੈੱਸ ਇਨੀਸ਼ੀਅਟਿਵ' ਨੇ ਯੂਪੀ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ 2012 ਤੋਂ 2016 ਤਕ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਓਆਰਐੱਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਰੰਭਿਆ ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਓਆਰਐੱਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 28 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 51 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਫੀਸਦ ਇਕ ਤੋਂ 34 ਫੀਸਦ ਹੋ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਓਆਰਐੱਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਓਆਰਐੱਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਮਾਪੇ ਦਵਾਈ ਮੰਨਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਹੁਦੇਸ਼ੀ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਆਦਿ ਵੇਚਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; ਉਹ ਉਲਟਾ ਬੱਚੇ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਸਤ ਰੋਗ ਦੇ 100 ਬੱਚਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਨੂੰ ਪੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਇਕ ਫੀਸਦ ਬੱਚੇ ਹੀ ਅਤਿਅੰਤ ਨਿਰਜਲੀਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰੋਗ ਦੌਰਾਨ ਅਤਿਅੰਤ ਨਿਰਜਲੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਧਸ ਜਾਣੀਆਂ, ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਠੰਢਿਆਂ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣਾ, ਤਾਲੂਆ ਧਸ ਕੇ ਟੋਆ ਬਣ ਜਾਣਾ, ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਓਆਰਐੱਸ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਨਾੜੀ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਦੀ, ਤੇ ਫੌਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 8000 ਮੌਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਸਤ ਰੋਗ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਨਿਰਜਲੀਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਸਤ ਰੋਗ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਛੂਤ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਦੂਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਬੜੀ ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਮੁਫ਼ਤ ਦਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਗੋਲੀ ਜਾਂ ਘੋਲ ਜਿਹੜਾ ਓਆਰਐੱਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀਆਂ ਟੱਟੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਤਾਂ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁੜ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਉ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਓਆਰਐੱਸ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਘੋਲ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸੌਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਗਲਾਸ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਚ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਚੁਟਕੀ ਨਮਕ ਘੋਲ ਲਵੋ, ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਰ ਦਸਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਮੰਗੇ/ਚਾਹਵੇ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਪਿਲਾਉਂਦੇ ਰਹੋ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚਾ ਉਲਟੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਘਬਰਾਓ ਨਹੀਂ, ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ ਮਗਰੋਂ ਫਿਰ ਚਮਚ ਚਮਚ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਘੋਲ ਪਿਲਾਉਂਦੇ ਰਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਤਲੀ ਦਾਲ, ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ, ਪਤਲੀ ਲੱਸੀ, ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛ, ਸ਼ਿਕੰਜਵੀ ਆਦਿ ਵੀ ਪਿਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ, ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਟੱਟੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇ। ਓਆਰਐੱਸ ਤੇ ਓਆਰਐੱਸ ਵਰਗੇ ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਘਰੇਲੂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਉਦੋਂ ਤਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਟੱਟੀਆਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਗੁਲੂਕੋਨ-ਡੀ, ਫਲਾਂ ਦਾ ਜੂਸ, ਲਿਮਕਾ ਤੇ ਕੋਕੋ-ਕੋਲਾ ਆਦਿ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨ੍ਹਾ ਹਨ; ਉਹ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹੋਰ ਕਮੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਓਆਰਐੱਸ ਘੋਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਓਆਰਐੱਸ ਦਾ ਘੋਲ, ਫਰਿਜ ਵਿਚ ਜਾਂ ਠੰਢੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ, 24 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੜੇ ਘੱਟ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਓਆਰਐੱਸ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ: ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਰੁਕਣ ਹੀ ਨਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿ ਬੱਚਾ ਓਆਰਐੱਸ ਤਾਂ ਪੀਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਦਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਆਰਐੱਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫੌਰਨ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹਨ: ਦਸਤ ਅਤੇ ਨਿਮੋਨੀਆ। ਜ਼ਿੰਕ ਨਿਮੋਨੀਆ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਸਤ ਰੋਗ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਗੱਲਾਂ: ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਗ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਖੁਰਾਕ ਵਿਚ ਕਮੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਗੋਂ ਟੱਟੀਆਂ ਹਟ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਖੁਰਾਕ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦੇਣਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਖੁਰਾਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ; ਟੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫਟਾਫਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਖਤਰਨਾਕ ਤੇ ਬੜੀ ਵਾਰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਦਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ 'ਲੋਪਰਾਮਾਈਡ' ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਵਰਤਣਾ (ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਦਵਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਘੋਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਮ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਰਐੱਮਪੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ); ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਘੱਟ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਟੱਟੀਆਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਸਗੋਂ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਖੁਰਾਕੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇ; 'ਪਰੋਬਾਓਟਿਕਸ' ਜਿਵੇਂ 'ਸਪੋਰੋਲੈਕ' ਆਦਿ ਦਾ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਚ ਬਹੁਤਾ ਰੋਲ ਨਹੀਂ। ਦਸਤ ਰੋਗ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਰਤ ਲਵੋ, ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਠੀਕ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੱਗਣੇ ਹੀ ਲੱਗਣੇ ਹਨ। ਜੇ ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦਾ ਜਾਂ ਕੁਪੋਸ਼ਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਮ ਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਗਲਤ ਇਲਾਜ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਲੋਪਰਾ-ਮਾਇਡ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਖਤਰਨਾਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 2017 ਵਿਚ ਦਸਤ ਰੋਗ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ 89 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ 1.2 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਦਸਤ ਰੋਗ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਬੜਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਵੈਕਸੀਨ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਦਸਤ ਲੱਗਣੇ ਆਮ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਵੈਕਸੀਨ 2016 ਤੋਂ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਆਂਧਰਾ, ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ; 2018 ਦੇ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਇਹ 11 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ; ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇਗੀ। ਮਾਪੇ ਜੇਕਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਖਾਨੇ ਮਗਰੋਂ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਬਚਾਉ ਹੋਵੇਗਾ।

-ਡਾ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਐੱਮਡੀ

ਸੰਪਰਕ: 98143-89522

ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਿਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਨਾਮ ਰੀਅਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਲਿਖਤ
ਡਾ.ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਖਹਿਰਾ
+16047245741

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਨਾਮਵਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਇਹ ਕਹਾਣੀ 'ਫੇਸਬੁੱਕ' ਵਰਤਮਾਨ ਉਤਰ-ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ,ਜੋ ਮਾਡਰਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਲੋਚਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੰਪਤੀ ਜੋੜਿਆਂ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਕੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚ ਵੱਧਦੇ ਖਲਾਅ ਸੰਬੰਧੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖੜੇ ਕਰਦੇ ਹੋਈ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।ਸਾਡੇ ਇਸ ਖੋਜ ਮਜ਼ਮੂਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗਲੋਬਲੀਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ ਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਿਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸਿੱਟਿਆ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਹੈ।ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ,ਨਾਵਲ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀ ਮੁੱਲਵਾਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਇਕ ਮੈਟਾਫਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਡਿਕੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਐਪ ਦੁਆਲੇ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਹੰਢਾਉਂਦਿਆਂ ਬਲਰਾਮ ਤੇ ਰੂਪ ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰਸਤਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਲਾਹ ਤੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ,ਜਿਥੇ ਮਲਾਹ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਲਈ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਤੇ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਪ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਟਰਾਂਟੋ ਪੜਨ ਕਾਰਨ ਘਰ ਤੋ ਦੂਰ ਹਨ ਤੇ ਪਤੀ ਵੀ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਮਾਨਸਿਕ/ਸਰੀਰਕ ਲੋੜਾ ਤੋਂ ਵਿਹੂਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੂਪ ਆਪ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਾਥ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਲੋਚਦੀ ਹੈ।ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਤਰਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦਾ ਖਾਣਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ :

"ਇਹ ਵੀ ਭਲਾ ਕੋਈ ਜਿਉਣ ਐ।ਸਾਰਾ ਹਫਤਾ ਬੇਹੀਆ ਰੋਟੀਆ ਖਾਈ ਜਾਓ " (41)

ਬਲਰਾਮ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਰੂਟ ਦੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਰਦਾ ਤੇ ਰੂਪ ਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹਿਣ ਤੇ ਵੀ ਲੋਕਲ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹਫਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸੈਟ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹਫਤੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਨੂੰ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਤਰਾਂ ਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੋਇਆ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਖਲਾਅ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੈ।

"ਬਲਰਾਮ ਹਫਤਾ ਹਫਤਾ ਟਰੱਕ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਮੁੜਦਾ ਹੀ ਨਾ,ਇਕ ਦਿਨ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਗੇੜੇ ਤੇ ਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ।" (42)

ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਾਥ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ,ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮਾਨਿਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਰੂਪ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹਿਲਾਉਣ ਲਈ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਐਪ ਦੇ ਰਾਹੀ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਇਰੀ ਪੋਸਟ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣ,ਆਪਣੀ ਮਨ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਲਾਉਣ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦੀ ।ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਸਦੀ ਮਾਨਿਸਕਤਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ ਨਕਲੀ ਸੰਸਾਰ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਰੁਚਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ।ਉਸਦੀ ਭਟਕਣਾ ਮੇਲ ਦੋਸਤਾ ਦੇ ਲਾਇਕ ਕੁਮੈਂਟ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮੈਸਿਜ਼ਸ ਤੱਕ ਜਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

"ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਦਮੀ।ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੜ ਕੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲਾ ਖਾਲੀਪਣ ਭਰਨ ਲੱਗਾ।.... (44)

ਰੂਪ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਸਨੇਹੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਗੁਆਚੀ ਰਹਿੰਦੀ।ਹੱਦ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋ ਉਸਨੇ ਨਕਲੀ ਅਕਾਊਂਟ ਤੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਆਈਡੀ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਪ੍ਰਚਾਵਾਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਉਸਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਖਲਾਅ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਨਕਲੀ ਆਈ ਡੀ ਰਾਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਸਦਾ ਵਜੂਦ ਇਸ ਸਭ ਲਈ ਕੋਸਦਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਖਿਝੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੋ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਰੂਪ ਆਪਣੇ ਅਸਤਿਤਵ ਤੇ ਉਠਦੇ ਸਵਾਲ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਮਾਂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸਨੂੰ ਹਿਲਾਂ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਫਰੈਂਡ: "ਮੱਤਾਂ ਤਾਂ ਇਓ ਦਿੰਨੀ ਏ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਤੀ ਸਵਿਤਰੀ ਹੋਵੇਂ।ਜੇ ਇੰਨੀ ਹੀ ਭਲੇਮਾਣਸ ਐ ਤਾਂ ਏਥੇ ਕੀ ਕਰਦੀ ਐ।ਆਪਦੇ ਘਰਵਾਲੇ ਦੀ ਬੁੱਕਲ 'ਚ ਜਾਂ।"ਉਸਦਾ ਜੁਆਬ ਸੁਣ ਕੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਝਟਕਾਂ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ।....ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਲਰਾਮ ਦਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਲੱਗਾ।ਤੱਤੇ ਘਾਹ ਉਸਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਹ ਖਾਤਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਪਰ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਉਸ ਅੰਦਰ ਉਸ ਖਾਤੇ ਦੀ ਖੋਹ ਪੈਣ ਲੱਗੀ।ਰੂਪ ਨੇ ਸੋਚਿਆ" ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਐਵੇ ਹੀ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਟਾਇਮ ਪਾਸ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ।ਉਸਦਾ ਜੀਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਾਤਾ ਫਿਰ ਖੋਲ ਲਵੇ।ਦੂਜਾ ਜੀਅ ਆਖੇ ਕਿਉ ਕਿਸੇ ਝਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪੈਣੇ।ਇਸੇ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੋਰ ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲ ਲਿਆ। " (44-45)

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਲਪੂਰਵਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੁਤਾਬਕ,

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਸਤੂ-ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਏ ਹਨ ਉਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਜੁਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਝੁਕਾਅ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਕੋਈ ਸੰਤੁਲਤ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ , ਬਲਕਿ ਅਸੰਤੁਲਤ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨ ਹੈ , ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜ-ਕਾਰਨ ਦੇ ਸੂਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਂਤ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਦੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰੇਰਕ ਝੁਰਮਟ ਪਾਈ ਖਲੋਤੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਮਹੌਲ ਦੀ ਉਪਜ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ)

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਖਲਾਅ,ਤਨਾਅ ਤੇ ਬੇ -ਭਰੋਸਗੀ ਬਹੁਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਦੂਸਰਿਆ ਵਿਚ ਪਿਆਰ,ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਤਲਾਸ਼ਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਸਕਰੀਨ ,ਇਕ ਪੇਜ਼ ਤੇ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਸਿਮਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉਪਰ ਅਣਗਿਣਤ ਦੋਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਗਾਉਣ ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ ਹੈ।ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਰੂਪ ਤੇ ਬਲਰਾਮ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵੀ ਇਸੇ ਦੌੜ ਭੱਜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤੇ ਨਿੱਘ ਲਈ ਨਕਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿਚ ਲੱਭਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਇਹੀ ਲੋੜ ਜਦੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁੰਝਲ ਬਣ ਕੇ ਮਾਨਵੀ ਸਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਪਾਸ਼ਵਿਕ ਬਿਰਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।" ਪਹਿਲਾ ਰੂਪ ਇਸ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚ ਫਸਦੀ ਜਾਂਦੀ ਫਿਰ ਬਲਰਾਮ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਅਕਾਊਂਟ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਕਾਢ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਸਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਇਸਦੀ ਵਰਤੋ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਾਰਥਕ ਰਹਿੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਉਪਯੋਗ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ।ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਬਿਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸਦਾ ਗਲਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਰਾਪ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਫੇਸਬੁੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਹੀ ਉਪਯੋਗ ਵਿਚ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ।ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਸਦਾ ਗਲਤ ਉਪਯੋਗ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਬਲਰਾਮ: "ਮੈਂ ਟਰੱਕ ਲੈ ਕੇ ਮੁੜਿਆ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ,ਨਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਏਨੀ ਆਦਤ ਨੀ ਪਈ।ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਹੁਣ ਨੀ ਭਟਕਣ ਦੇਦਾ ਤੈਨੂੰ। " 49

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਨੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲ ਵਿਧਾਨ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚ ਰੂਪ ਤੇ ਬਲਰਾਮ ਵੀ ਵਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ,ਜੋ ਸਿਰਫ ਜਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ।ਪਰ ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਕਲੀ ਆਈਡੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਹੈ।ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬਲਰਾਮ ਵੀ ਨਿੰਮੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਰੂਪ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਨਿੰਮੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ; ਛੱਡ ਉਹਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆ।ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਓ ਭਟਕਣ ਦਿੰਦਾ?

ਬਲਰਾਮ ਦੇ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਆਈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਰੂਪ ਤਾਂ ਨੀ ਇਓ ਤੁਰੀ ਫਿਰਦੀ? (50-51)

ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੰਨੀ ਦੌੜ ਭੱਜ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਨਹੀ। ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਸਾਥ ਮਾਨਣ ਵਿਚ ਤੇ ਬੱਚਿਆ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਦੂਰ ਹੋਏ ਪਏ ਹਨ।ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੂਰ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਿਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਡਾ.ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬੜੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਸੂਖਮ ਤੋਂ ਸਥੂਲ ਸੰਰਚਾਨਾਵਾਂ ,ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾ,ਮਾਨਤਾਵਾਂ,ਆਰਥਿਕਤਾ,ਸਮਾਜਿਕਤਾ,ਧਾਰਮਿਕਤਾ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਬਿਆਚਾਰਕ ਬਣਤਰਾਂ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਚੰਡਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਚਮਕ ਦਮਕ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਿੱਥਾਂ ਸਿਰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਲੋਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਧਿਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਭਾਵ ਸਾਫ ਨਗਰ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਮਿੱਥਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਗੁੱਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣਾ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ।

(ਸਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤਿਕਾ ,ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜੂਨ 2010 ਪੰਨਾ 25)

ਅਜੋਕੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਤੇ ਪਦਾਰਾਥਵਾਦੀ ਸੋਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨਕੀ ਬਣੀ ਰਹੀ ਹੈ।ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਗਲਬਾ ਚਾੜਨ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤਿਆ ਵਿਚ ਠੰਡ ਵਧੇਰੇ ਪਸਰ ਰਹੀ।ਜੋ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਪੈਂਦਾ ਕਰ ਰਹੀ।ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਨਓ ਗ੍ਰਸਤ ਹਨ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਿੜਕਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰਸਤੇ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਪਦਾਰਥਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਭਰਮਜਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।ਪੈਸੇ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਵਿਚ ਪਿਆਂ ਰੂਪ ਬਸ ਮਕਾਨ, ਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਇਸ ਦੌੜ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਬਿਖਰ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਖਾਲੀਪਣ ਨੂੰ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀ ਹੀ ਭਰਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।ਡਾ.ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਅਨੁਸਾਰ,"ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਾਂਝੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਖੁਰਾਕ, ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਉੱਪਰ ਬਹੁਪੱਖੀ 'ਤੇ ਬਹੁ ਪਾਸਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਭਆਚਾਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਪਛਾਣਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਟ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਸ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਚਾਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਖ ਦੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਗਹਿਨ ਜਾਂ ਭੱਤ ਦੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਿਚਾਲੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਜਿਹਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਹਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ, ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸੁਆਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਬਲ ਟੀ ਵੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭਲੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਘਰ ਬੁਰਜ਼ੂਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਵਾਲੇ ਖਪਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਦਾਰੋ-ਸਦਾਰ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਦਾ ਸਮਾਜ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੌਲਣਯੋਗ ਹੈ।"

ਰੂਪ ਦੀ ਮੁਸਕੁਰਾਹਟ ਆਲੋਪ ਹੋ ਗਈ, ਉਸਦੇ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਆਈ ਕਿ ਕਹੇ" ਨਿੰਮੀ ਦਾ ਘਰਵਾਲਾ ਦਾ ਬੜਾ ਨਿਰਦਈ ਲੱਗਦਾ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਿੰਮੀ ਸਮਝਦਾ,ਉਹ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿੰਮੀ ਬਣ ਕੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲਿਆ।ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ।........ਉਹ ਬੋਲੀ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਿਸਦੇ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂ?

ਬਲਰਾਮ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਿਹਾ।ਉਹਦੀ ਨਿਗਾਂ ਕੰਮਪ੍ਰਿਟਰ ਤੇ ਮੌਨੀਟਰ ਤੇ ਜਾ ਟਿਕੀ।ਫਿਰ ਰੂਪ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਦੇਖਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ। (51)

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅੰਤ ਲੇਖਕ ਪਾਠਕਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ,ਜੋ ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਰੂਪ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਤਵੱਜੋ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਬਚਪਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰ ਨਿੰਮੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਕਲੀ ਆਈਡੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪਤਨੀ ਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤ੍ਰਾਸਮਈ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਰੂਪ ਵੱਲੋਂ ਪਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖਾਸ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸਦਾ ਵਜੂਦ ਤਿਣਕਾ ਤਿਣਕਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬਲਰਾਮ ਵੀ ਰੂਪ ਤੇ ਨਿੰਮੀ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਕਿਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਗਲਬਾ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਕਦੇ ਨਿੰਮੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦਾ ਤੇ ਕਦੇ ਮਰਦਪੁਣਾ ਜਗਾਉਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰੂਪ ਦੇ ਭਟਕਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਪਾਉਂਦਾ।ਇਹੀ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ਿਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੋਵੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਰੀਅਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਕੋਸੋ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕਰ ਭਲਾ ਹੋ ਭਲਾ

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਘੁਮਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੱਥੀਂ ਬਣਾਏ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਭਾਂਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਵੇਚ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸੌਖ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਗਧਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਭਾਂਡੇ ਢੋਹਣ ਦਾ ਕੰਮ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਘੁਮਿਆਰ ਇਕ ਭਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੁੱਖ ਦੇਖ ਕੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪਸੀਜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਗਧੇ ਨੂੰ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਇਕ ਜੀਅ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਉੱਪਰ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਲੱਦ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਔਖਾ ਨਾ ਕਰਦਾ।

ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਧੇ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਬਰਤਨ ਲੱਦ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਸੀ ਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਟਿਕਵੀਂ ਧੁੱਪ ਸੀ। ਛਾਂ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਗਧਾ ਦੋਵੇਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਟਿਕੀ ਧੁੱਪ 'ਚ ਚਲਦਿਆਂ ਭਲੇ ਲੋਕ ਘੁਮਿਆਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਧੇ 'ਤੇ ਤਰਸ ਆਉਣ ਲੱਗਾ, 'ਭਲਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਾ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਐਨਾ ਬੋਝ ਲੈ ਕਿਵੇਂ ਤੁਰਦਾ ਹਊ?' ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਗਧੇ ਦਾ ਬੋਝ ਕੁਝ ਹੋਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ। ਤੁਰਦਿਆਂ-ਤੁਰਦਿਆਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਇਕ ਘੋੜਾ-ਗੱਡੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਚਾਲਕ ਸਮੇਤ 3-4 ਸਵਾਰੀਆਂ ਆਪਣਾ ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਘੋੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਤਰਕੀਬ ਆਈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗਧੇ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਗੱਡੀ ਬਣਵਾ ਲਵਾਂ?' ਇਹ ਤਰਕੀਬ ਸੋਚ ਨੌਜਵਾਨ ਘੁਮਿਆਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕ ਤਰਖਾਣ ਦੋਸਤ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਧੇ ਲਈ ਇਕ ਛੋਟੀ ਰੇਹੜੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਈ ਦੇ ਆਇਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਰੇਹੜੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਆ ਗਿਆ। ਘੁਮਿਆਰ ਮਿੱਥੀ ਰਕਮ ਤਰਖਾਣ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਰੇਹੜੀ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਆਪ ਹੀ ਰੇੜ੍ਹ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ। ਕਿੱਲੇ ਨਾਲ ਬੱਧੇ ਮੂਰਖ ਗਧੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਰੇਹੜੀ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ, 'ਲੈ, ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਝ ਢੋਹਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਹ ਗਡੀਰਨੀ ਜਹੀ ਦਾ ਵੀ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਖਿੱਚਣਾ ਪਊ।' ਇਹ ਸੋਚ ਗਧਾ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਰੇਹੜੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਘੁਮਿਆਰ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਰੇਹੜੀ 'ਚ ਬਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿਣਨ ਲੱਗਾ। ਗਧੇ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਖੁਆ ਉਹ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੇਹੜੀ ਅੱਗੇ ਜੋੜਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰੇ-ਪੀਤੇ ਗਧੇ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਦੁਲੱਤੀ ਮਾਰ ਰੇਹੜੀ ਪੁੱਠੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰੇਹੜੀ ਦਾ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੀ, ਲੱਦੇ ਹੋਏ ਘੜੇ, ਚਾਟੀਆਂ ਵੀ ਟੁੱਟ ਗਏ। ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਹੋਇਆ ਘੁਮਿਆਰ ਗਧੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ। ਘੁਮਿਆਰ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਓ ਨੇੜੇ ਹੀ ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਬੜੇ ਹੀ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ, 'ਪੁੱਤ, ਮੂਰਖ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਹੀ ਜਾਪਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ, ਇਸੇ ਵਿਚ ਅਕਲਮੰਦੀ ਹੈ।'

ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦੀ ਨਸੀਹਤ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਘੁਮਿਆਰ ਨੇ ਰੇਹੜੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਖੁਰਜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਝੁੱਲ ਗਧੇ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਖੁਰਜੀਆਂ 'ਚ ਉਹ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਭਾਂਡੇ ਚਿਣਨ ਲੱਗਾ। ਸ਼ਾਂਤਚਿੱਤ, ਅਡੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਗਧਾ ਹੁਣ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

ਰਸਤਾ ਲੱਭੋ

ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ

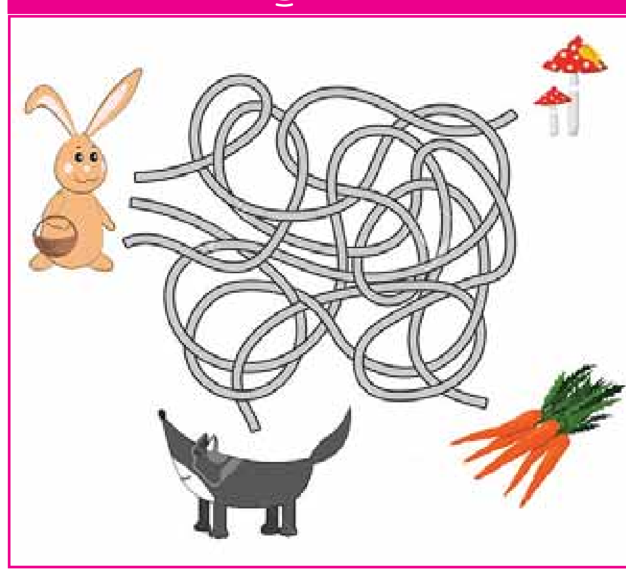

ਚੁਟਕਲੇ

- ਇਕ ਕੰਜੂਸ ਆਦਮੀ ਹੋਟਲ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਬਹਿਰੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, 'ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਚਾਹ ਪਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਪਿਲਾਏਂ ਤਾਂ ਮੰਨੀਏ।'
  ਬਹਿਰਾ (ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੱਪ ਰੱਖ ਕੇ)-ਭਰੇ ਕੱਪ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਚਾਹ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਤੂੰ ਖਾਲੀ ਕੱਪ 'ਚੋਂ ਪੀ ਕੇ ਦਿਖਾਵੇਂ ਤਾਂ ਮੰਨੀਏ।
- ਭਿਖਾਰੀ ਬੱਚਾ (ਸੇਠ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਨੂੰ)-ਕੁਝ ਦੇ ਦਿਓ, ਭਗਵਾਨ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਕਰੇਗਾ।
  ਦੁਨੀ ਚੰਦ (ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ)-ਇਸ ਉਮਰ 'ਚ ਤੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
  ਬੱਚਾ-ਹਾਂ ਬਾਬੂ ਜੀ, ਸਕੂਲ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਣੀ ਕੌਡੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।
- ਰਾਜੂ (ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ)-ਮੇਰਾ ਪੇਪਰ ਏਨਾ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ੀਰੋ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ।
  ਅਧਿਆਪਕ-ਹਾਂ ਹਾਂ ਬੇਟਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
- ਸ਼ਵੀਨਾ-ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰਾਬ ਰਹਿੰਦੀ ਏ, ਜ਼ਰਾ ਚੈੱਕਅੱਪ ਕਰਕੇ ਵੇਖੋ।

ਸ਼ਬਦ ਲੱਭੋ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ 'ਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ... ?

B	E	D	E	U	C	A	L	P	E
I	C	A	S	U	T	P	Y	I	N
R	C	R	O	R	N	B	E	A	M
B	H	A	H	L	D	E	R	D	N
A	N	S	T	A	K	C	E	E	I
B	E	P	U	O	A	H	L	N	L
O	A	B	N	T	S	E	M	P	O
B	P	A	L	M	T	R	E	E	P
E	F	I	R	E	L	P	A	M	L
E	C	H	L	A	R	C	H	R	A

Find all the words from the word list (ignore spaces and dashes):

ALDER	FIR
ASPEN	HORNBEAM
BAOBAB	LARCH
BEECH	LINDEN
BIRCH	MAPLE
CEDAR	OAK
CHESTNUT	PALM TREE
ELM	PINE
EUCALYPTUS	POPLAR

ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ

ਬੱਚਿਓ, ਮਾਰੂਥਲ ਜਾਂ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਇਕ ਵੀਰਾਨ ਅਤੇ ਉਜਾੜ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਾਰਾ-ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਆਕਾਸ਼ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਰੇਤ ਹੀ ਰੇਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਾਲ ਵਿਚ 100 ਮਿ: ਮੀ: (4 ਇੰਚ) ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਭਾਫ਼ ਬਣ ਕੇ ਉਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਰਲੀ-ਵਿਰਲੀ ਬਨਸਪਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਾਪਮਾਨ 50 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦਾ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਇਲਾਕਾ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਅਧੀਨ ਹੈ। 70ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੇਤ ਹੀ ਰੇਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਰੇਤ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਹੁਣ ਵੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਮਾਰੂਥਲ 90 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਵਧਦਾ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਰੂਥਲ ਉਥੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪੀ ਮਟੀਰੀਅਲ ਰੇਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਰੇਤ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਛੇਤੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੇਤ ਦੇ ਕਣ ਰੁੜ੍ਹ ਕੇ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਛ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ, ਜੀਵ-ਜੰਤੂ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਾਇਣਕ ਕਿਰਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿਚ ਊਠ ਨੂੰ 'ਮਾਰੂਥਲ ਦਾ ਜਹਾਜ਼' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਲੱਦ ਕੇ ਕਾਫੀ ਦੂਰੀ ਤਹਿ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਵੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਹਿ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅੱਖ ਦਾ ਭਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਸਤੂ ਵਲੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਪਰਾਵਰਤਣ ਕਿਰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਿਸਨਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੱਸੀ-ਪੁੰਨੂੰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁੰਨੂੰ ਦੇ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੱਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਹੋਈ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

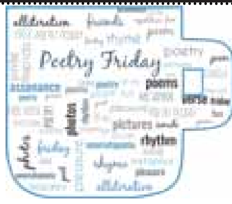

ਕਾਵਿ-ਲਹਿਰਾਂ

ਗਰੀਬੀ

ਸੜਕ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ ਹੱਥ ਤੇਰੇ ਕਾਸਾ ਹੋਵੇ।
ਲੱਗੇ ਨਾਂ ਦਿਹਾੜੀ ਘਰ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਆਟਾ ਹੋਵੇ।
ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੰਗੀ ਹੋਵੇ, ਜੇਬ ਚ ਨਾਂ ਪੰਜੀ ਹੋਵੇ।
ਰੁਲ ਜਾਣ ਵਿੱਚੇ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚਾਅ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ,ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ !
ਓਏ ਰੱਬਾ।_2
ਸਾਧਨ ਨਾਂ ਮਿਲ਼ੇ ਘਰਵਾਲੀ ਜੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਏ
ਇਕੱਲਾ ਕਹਿਰਾ ਪੁੱਤ ਤੇਰਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਏ।
ਥੱਕ ਕੇ ਆਏ ਨੂੰ ਘਰ ਰੋਟੀ ਨਾਂ ਨਸ਼ੀਬ ਹੋਵੇ।
ਦਿਨ ਰਾਤ ਤਾਅਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕੱਸਦਾ ਰਕੀਬ ਹੋਵੇ।
ਹੋਵੇ ਨਾਂ ਮੁਆਫ਼ ਤੇਰੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਖ਼ਤਾ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ!
ਓਏ ਰੱਬਾ।-2
ਤਪਦਿਆਂ ਪਾਣੀਆਂ ਚ ਝੋਨਾਂ ਕਿਤੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।
ਵੱਟ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।
ਰਹਿਣ ਵਾਲ਼ੀ ਕੁੱਲੀ ਤੇਰੀ ਹਵਾ ਨੇਂ ਉਡਾਈ ਹੋਵੇ।
ਛੱਡ ਦੇਣ ਸਹੁਰੇ ਧੀ ਨੂੰ ਮਸਾਂ ਜੋ ਵਿਆਈ ਹੋਵੇ।
ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਲਵੇ ਕੋਈ ਘਰ ਲਿਖਵਾ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਓਏ ਰੱਬਾ_2 ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ!
ਓਏ ਰੱਬਾ।-2
ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਐਨਾਂ ਤੂੰ ਸਤਾਇਆ ਹੋਵੇ।
ਜੱਜ ਮੂਹਰੇ ਝੂਠੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਚ ਫਸਾਇਆ ਹੋਵੇ।
ਮਿਲੇ ਤੈਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੇਰਾ ਭੋਰਾ ਨਾਂ ਕਸੂਰ ਹੋਵੇ।
"ਕਾਮੀਂ ਵਾਲ਼ੇ ਖ਼ਾਨ"ਵਾਂਗੂੰ ਐਨਾਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਂ।
ਮੌਤ ਬਿਨਾਂ ਨਾਂਹੀ ਕੋਈ ਮਿਲੇ ਤੈਨੂੰ ਰਾਹ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ!ਓਏ ਰੱਬਾ।
ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੂ ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ!ਓਏ ਰੱਬਾ।

ਸ਼ੁਕਰ ਦੀਨ ਕਾਮੀਂ ਖ਼ੁਰਦ
9592384393

ਸੋਚੋ ਕਦੇ

ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੋਰਨਾ ਚਾਹਿਆ,
ਤੁਰ ਪਏ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣ ਨੂੰ ।
ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਆਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਸਾਨੂੰ,
ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਬਹਿ ਗਏ ਚੱਖਣ ਨੂੰ ।
ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜੋ ਸੀ ਕੁੱਝ ਦਿੱਤਾ,
ਐਵੇਂ ਬਹਿ ਗਏ ਰੱਟਣ ਨੂੰ ।
ਸਮਝ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਆਈ ਨਾ,
ਮੂਰਤਾਂ ਬਹਿ ਗਏ ਤੱਕਣ ਨੂੰ ।
ਭੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਬਹਿ ਜਾਈਏ ਹਰ ਥਾਂ ਸਭ ਛਕਣ ਨੂੰ ।
ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਨਾ ਆਇਆ,
ਦੂਜੇ ਹੀ ਬਹਿ ਗਏ ਹੱਕਣ ਨੂੰ ।
ਚਲਾਕ ਲੋਕੀਂ ਸਭ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ,
ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਕੁੱਝ ਢੱਕਣ ਨੂੰ ।
ਸੋਚੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਭ ਖੋਹ ਬੈਠੇ,
ਬਚਿਆ ਨਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ।
ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਿਤੇ ਸਾਹ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ,
ਫਿਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਕੋਈ ਸੰਘੀ ਨੱਪਣ ਨੂੰ ।
ਦੌੜਿਆਂ ਭੱਜਿਆਂ ਵੀ ਕੁੱਝ ਬਣਿਆ ਨਾ,
ਤਰਕਸ਼ੀਲਾ ਲੋਕੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਫਣ ਨੂੰ ।
ਖੁਰਦਪੁਰੀਆ ਕੁੱਝ ਵੀ ਸੁਧਰਿਆ ਨਾ,
ਅਵਤਾਰ ਮਾਮਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਭਖਣ ਨੂੰ ।

ਅਵਤਾਰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ
006421392147

ਪਿਆਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ

ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਜੇ ਇਧਰ ਵੀ,
ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕਰ ਦੇਵੇ,
ਮਿਹਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾ ਕੇ ਢੇਰ,
ਮੇਰਾ ਵਿਹੜਾ ਭਰ ਦੇਵੇ।
ਮਸਤੀਆਂ ਦੇ ਵੇਗ ਵਿੱਚ,
ਗੁਜ਼ਰੇ ਮੇਰਾ ਦਿਨ 'ਤੇ ਰਾਤ,
ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪਿਆਲੇ ਭਰ,
ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰ ਦੇਵੇ।
ਪੱਤਝੜਾਂ ਤੋਂ ਬਹਾਰਾਂ ਦਾ,
ਵਕਫ਼ਾ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਖ਼ਤਮ,
ਮਹਿਕਾਂ ਭਰਿਆ ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੋਈ,
ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਜੇ ਕਰ ਦੇਵੇ।
ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਹਰਿਆਲੀਆਂ 'ਚ,
ਮੇਲ੍ਹਦੀ ਰਹੇ ਰੂਹ ਮੇਰੀ,
ਦਸਤਕ ਜੇ ਕੋਈ ਆਣ ਕਦੇ,
ਉਡੀਕਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਦਰ ਦੇਵੇ।
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ,
ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ,
ਹਰ ਚੀਜ਼ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ,
ਜੇ ਰੱਬ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਵਰ ਦੇਵੇ।
ਤਸੱਵਰ ਦੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ,
ਤਸਵੀਰ ਅਨੋਖੀ ਬਣ ਜਾਵੇ,
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ,
ਕਟੋਰਾ ਮੇਰਾ ਭਰ ਦੇਵੇ।
ਤਮੰਨਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬਣਨੇ ਦੀ,
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣੇ ਦੀ,
ਕਾਸ਼ ਕੋਈ ਹੁਸੀਨ ਜਿਹਾ ਦਿਲ,
ਵਸੀਹਤ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਲਿਖਤ : ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁੰਦਰਾ

ਕਲਜੁੱਗ

ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੀ,
ਨਾਨਕ ਨੀਵਾਂ ਜੋ ਚੱਲੇ ਲੱਗੇ ਨਾ ਤੱਤੀ ਵਾਹੁ।
ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਓ,
ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਜਾ ਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਸੀਸ ਨਿਵਾਓ।
ਜਿੰਨਾ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਲ ਲੱਗਾ,
ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਨੀਵੀਆਂ ਹੋਕੇ ਨੇ ਰਹਿਣ।
ਕੰਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਦਾ ਆਕੜੇ ਫਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਜੀ,
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿਆਣੇ ਬਜੁਰਗ ਸਦਾ ਹੀ ਕਹਿਣ।
ਜੋ ਅਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਲੈ ਨੇ ਚੱਲਦੇ,
ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਈਰਖਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਈਮਾਨੀ।
ਜਿਉਂਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਣਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ,
ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਜਾਤ ਇਨਸਾਨੀ।
ਤੇਜ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਤੱਕਿਆ ਜੇ,
ਜਿਆਦਾ ਨੀਵੇਂ ਹੀ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵੱਗਦਾ ਹੈ।
ਹੰਕਾਰ ਲਾਲਚ ਕਰੋਧ ਕਈ ਬਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਹਾਂ,
ਮੈ ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਸੁਕਰ ਮਨਾਵਾਂ ਉਸ ਰੱਬਦਾ ਹੈ।
ਕੁਲਵੰਤ ਕੋਹਾੜ ਬੱਸ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਜੀਓ,
ਐਵੇਂ ਮੰਨ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਿਓ ਕਦੇ ਜਿਆਦਾ ਕਠੋਰ।
ਨਿਮਾਣਿਆ ਨੂੰ ਸਦਾ ਮਾਣ ਰਹੂਗਾ ਮਿਲਦਾ,
ਬੇਸੱਕ ਕਲਜੁੱਗ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਬਣਿਆ ਘਨਘੋਰ।
ਬੇਸੱਕ ਕਲਜੁੱਗ ਦਾ ਪਹਿਰਾ...

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ(ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)
ਸੰਪਰਕ " 9803720820

ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ

ਮਿੱਤਰ ਸੀ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ।
ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਾਰੇ।
ਬਹੁਤੇ ਰੱਖਦੇ ਖਾਰ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ।
ਕੁਝ ਰੱਖਦੇ ਸੀ ਪਿਆਰ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ।
ਔਖੇ ਵੇਲੇ ਆਏ ਨੇੜੇ।
ਕੀਤੇ ਕਈਆਂ ਝਗੜੇ ਝੇੜੇ।
ਰਹੋ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ।
ਕੌੜੇ ਬੋਲ ਸੀ ਸਹਿੰਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ।
ਵੱਟਿਆ ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸਾ।
ਹੱਸਦੇ ਸੀ ਉਹ ਚੰਦਰਾ ਹਾਸਾ।
ਸਮਝਿਆ ਨਾ ਮੈਂ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ।
ਘੂਰੀ ਵੱਟਿਆਂ ਵੀ ਨਾ ਡਰਦੇ।
ਵੇਲਾ ਸੀ ਵਿੱਛੜਨ ਦਾ ਆਇਆ।
ਮਾਪਿਆਂ*ਨੇ ਸੀ ਕਹਿਰ ਕਮਾਇਆ।
ਛੱਡ ਕੇ ਪਿੰਡ ਸੀ ਤੁਰਨ ਮੈਂ ਲੱਗਾ।
ਚੰਗੇ ਮਾੜਿਆਂ ਵਲ੍ਹ ਲਿਆ ਅੱਗਾ।
ਲੜਦੇ ਝਗੜਦੇ ਰਹੇ ਦੋਸਤਾ।
ਬੋਲ ਬੁਰੇ ਵੀ ਕਹੇ ਦੋਸਤਾ।
ਮਾਫ਼ ਕਰੀਂ ਤੂੰ ਭੁੱਲਿਆਂ ਤਾਂਈ।
ਬੀਤੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਲ ਤੇ ਲਾਂਈ।
ਸਮਝ ਗਏ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਯਾਰੀ।
ਕਹਿੰਦੇ ਕੀਹਨੂੰ ਮਿੱਤਰਚਾਰੀ।
ਗਲ਼ ਨੂੰ ਲੱਗ ਲੱਗ ਸਾਰੇ ਰੋਏ।
ਜਿਊਂਦੇ ਵੀਰਾ ਅੱਜ ਹਾਂ ਮੋਏ।
ਅੱਜ ਵੀ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ਲਈ।
ਹੰਝੂਆਂ ਦੇ ਆਹ!ਹਾਰ ਤੇਰੇ ਲਈ।
'ਬੁਜਰਕ'ਅੱਜ ਵੀ ਕੁੱਝ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ।
ਪਾ ਪਾ ਜੱਫ਼ੀਆਂ ਪਿਆਰ ਜਿਤਾਂਦੇ।

ਲਿਖਤ : ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬੁਜਰਕੀਆ
ਮੋਬਾ ਨੰ : 94175-97204

ਪੰਜਾਬ

ਜਾਗੋ ਜਾਗੋ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗੋ ਨੋਜਵਾਨੋ ਓਏ।
ਪਾਣੀ ਡੂੰਘਾ ਹੋਇਆ ਸੁਣੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨੋ ਓਏ।
ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਮਿਧੋ ਨਾ ਖੁਆਬ ਨੂੰ।
ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਈ ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ।
ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਧਰਮਾਂ ਚ ਫੁੱਟ ਨਾ ਪਵਾਓ ਬਈ।
ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਓ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਗੀਤ ਗਾਓ ਬਈ।
ਨਿੱਤ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਬਣ ਪੀਵੋ ਨਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ।
ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਈ ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ।
ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਕਰੋ ਵਿਸਥਾਰ ਜੀ।
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤਾਈਂ ਰੱਖੋ ਦਿਲਾਂ ਚ ਪਿਆਰ ਜੀ।
ਹੁੰਦੇ ਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਰਾ ਲਾ ਲਿਓ ਹਿਸਾਬ ਨੂੰ।
ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਈ ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ।
ਹੋਣ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਲੁੱਟੇ ਕੋਈ ਬਰਾਂਚ ਨਾ।
ਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਵੇ ਕਦੇ ਆਂਚ ਨਾ।
ਧੰਨਿਆਂ ਅਪੀਲ ਇੱਕੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ।
ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਈ ਸਾਂਭ ਲਓ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ।

ਧੰਨਾ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਅੱਜ ਬੰਦੇ ਨੂੰ Mr ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਿੰਸ ਬੋਲਦੇ
ਭਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਭਰੋ ਤੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਸ਼ਿਸ ਬੋਲਦੇ
ਨਾ ਲਡਾਉਂਦੇ ਲਾਡ ਨਾ ਨਿੱਘ ਰਿਹਾ ਜੱਫ਼ੀਆਂ ਦਾ
ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਪਾਰੀਆਂ ਫਲੋਇੰਗ ਖਿਸਸ ਬੋਲਦੇ
ਕਸਮਾਂ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਬੱਸ ਮਖੌਲ ਜਿਹੇ ਬਣ ਗਏ
ਗਲ' ਚ ਵੱਢ ਕੇ ਚੂੰਡੀ ਪੱਕਾ ਫਰੋਮਿਸਣ ਬੋਲਦੇ
ਖੰਡ ਘਿਉ ਕੜਾਹ ਤਾਂ ਜੀਅ ਜਿਹਾ ਕੱਚਾ ਕਰਦੇ
ਲੈ ਕੇ ਚਮਚਾ ਕੁ ਖੀਰ ਸ਼ਾਇਟ ਧਿਸ਼ਹ ਬੋਲਦੇ
ਸਿਰ ਪਲੋਸ ਕੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਹੁਣ ਨਿੱਘੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ
ਦੂਰੋਂ ਅੰਗੂਠਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਭਇਸਟ ਵਿਸ਼ਿਇਸ ਬੋਲਦੇ
ਕੱਢ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਜਿਹੜੇ ਜਾਂਦੇ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀ
ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਤਾਂ 'ਸੋਹੀ' ਸ਼ਲਲਡਿਸ਼ਹ ਬੋਲਦੇ

ਲਿਖਤ : ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, 9217981404

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਲਿਖਣ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਜਾਣਾ ਮੇਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ
ਗਜਲ ਗੀਤੋਂ ਹਾਂ ਕਾਣਾ ਮੇਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ
ਜੇ ਮੇਰੇ ਤਗਮਿਆਂ ਤੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕੋਈ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਛੱਡੋ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ, ਖੀਸੇ ਭਰ ਦਊਂ ਨਾ' ਡਾਲਰਾਂ ਮੈਂ ਤੇ
ਜੀ ਵਰਤਾਓ ਕੁਈ ਭਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਬਣਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਅਠਵੰਜਾ, ਹੈ ਦੱਸੋ ਹੋਰ ਕੀ ਲੈਣਾ
ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਹੈ ਜਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇੱਕ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿਓ ਮੈਨੂੰ
ਕੋਈ ਤਮਗਾ ਪੁਰਾਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ
ਕਿਤੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਫੇਰੀ ਹੀ ਨਾ ਸੁੱਕੀ ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਹੁਣ
ਮੈਂ ਗਲ਼ ਤਮਗਾ ਹੈ ਪਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਜਾਂ ਫਿਰ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਕੁਝ ਬਣਵਾ ਕੇ ਢਾਵਾਂ ਪਾ ਦਿਓ ਯਾਰੋ
ਮੈਂ ਖੁਦ ਪੈਸਾ ਹੈ ਲਾਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਜੇ ਚਾਂਦੀ ਲੱਗਦੀ ਮਹਿੰਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਲ ਹੀ ਲੱਭੋ
ਕੋਈ ਪਾਟਾ ਪੁਰਾਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਮੀਟ ਸਾਰਾ ਖ਼ਰਚ ਮੇਰੀ ਜੇਬ ਚੋਂ ਹੋਊ
ਤੁਸੀਂ ਬਸ ਪੈਗ ਹੈ ਲਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ
ਖ਼ਬਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਤੁਸੀਂ ਛਪਵਾ ਦਿਉ ਇਕ ਵਾਰ
ਗਵਾ ਕੇ ਇੱਕ ਹੀ ਗਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਗੁਆਚਾ, ਵਜ਼ਨ ਬਹਿਰਾਂ ਵਿਚ, ਭਾਵੇਂ ਦੇਵ ਹੈ ਫਿਰਦਾ
ਲੈ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇਵੋ ਜੀ

ਲਿਖਤ : ਬਲਦੇਵ ਸੀਹਰਾ

ਦਰਵੇਸ਼ ਫ਼ੱਕਰ

ਜਦ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਖ਼ਸਮ ਨਾਲ ਹੋਇਆ
ਮੋਹ-ਭੰਗ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਰਹੀ ਨਾ ਸੁੱਧ-ਬੁੱਧ
ਹਰਦਮ ਓਹਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਖੋਇਆ
ਦੀਦ ਓਹਦੀ ਨੂੰ ਤਰਸਣ ਅੱਖੀਆਂ
ਮਨ ਵੀ ਹੋਇਆ ਮੌਨ, ਓ ਮੌਲਾ.....
ਕੀ ਜਾਣਾਂ ! ਮੈਂ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ......
ਕੁੱਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਆਇਆਂ ਹਾਂ
"ਮੈਂ" ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾ ਆਇਆਂ ਹਾਂ
ਐਸਾ ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ
ਸੁੱਖ, ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਭੁਲਾ ਆਇਆਂ ਹਾਂ
ਸਮਝ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁਦਾਈਆਂ
ਲੋਕੀਂ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣ, ਓ ਮੌਲਾ
ਕੀ ਜਾਣਾਂ ! ਮੈਂ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ.......
ਫ਼ੱਕਰਾਂ ਵਾਲਾ ਭੇਸ ਹੋ ਗਿਆ
ਮੈਂ ਬੰਦਾ ਦਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ
ਨਾ ਰੋਣਾ, ਨਾ ਆਵੇ ਹਾਸਾ
ਦਰ ਦਰ ਫਿਰਾਂ, ਲੈ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਾਸਾ
ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੀ ਭਰਵਾਸਾ
ਤੁਝ ਬਿਨ ਮੇਰਾ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ
ਕੀ ਜਾਣਾਂ ! ਮੈਂ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ.....
ਮੌਲਾ ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ੀ
ਨਾ ਜਾਣਾਂ ਕੀ ਪੰਡਿਤ-ਕਾਜ਼ੀ
ਮਸਲਾ ਦੋ-ਟੁੱਕ ਰੋਟੀ ਦਾ ਹੁਣ
ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਈਂ, ਬੇਹੀ ਤਾਜ਼ੀ
ਪਾਟੇ ਕੱਪੜੇ, ਕਾਸਾ, ਝੋਲੀ
ਇਹੀ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਣ, ਓ ਮੌਲਾ
ਕੀ ਜਾਣਾਂ ! ਮੈਂ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ.......
ਕੀ ਲੈਣਾ ਬੰਦਿਆਂ ਸੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ
'ਖੁਸ਼ੀ' ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ
ਇਹ ਸੌਂਦੇ ਨਹੀਂਓ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਨਾ ਡਰਨ ਮਾਲਕ ਦਿਆਂ ਜੁੱਤਿਆਂ ਤੋਂ
ਮਾਲਕ ਦਾ ਦਰ ਮੂਲ ਨਾ ਛੱਡਣ
ਸੁੱਖ ਮਾਲਕ ਦੀ ਚਾਹੁਣ, ਓ ਮੌਲਾ
ਕੀ ਜਾਣਾਂ ! ਮੈਂ ਕੌਣ, ਓ ਮੌਲਾ.......

ਲਿਖਤ : ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਚੱਠਾ

ਰਿਸ਼ਤੇ

ਸਿਰ ਤੇ ਹੋਵੇ ਹੱਥ ਬਾਪ ਦਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਸਜਦਾ ਕਰਦੀ।
ਮਾਂ ਦੇ ਬਾਝੋਂ ਧੀ ਦਾ ਦੁੱਖੜਾ, ਕੌਣ ਵੰਡੇ ਬਣ ਦਰਦੀ ।
ਕੱਲਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਾ ਲੈਂਦਾ, ਬਾਝੋਂ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ, ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਸੱਸ ਬਿਨ੍ਹਾ ਨਹੀ ਸਹੁਰੇ ਹੁੰਦੇ , ਮਾਵਾਂ ਬਿਨ ਨਹੀ ਮਾਪੇ।
ਦੋਵਾਂ ਬਾਝੋਂ ਘਰ ਨਾ ਸੋਹੰਦੇ , ਵਿਹੜਾ ਸੁੰਨਾ ਜਾਪੇ।
ਹੱਥ ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ, ਹੁੰਦੀਆ ਦੂਰ ਬਲਾਵਾਂ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ , ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਧੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰੌਣਕ ਘਰ ਦੀ, ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡਣ ਚੁਫੇਰੇ।
ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਦਾ ਸੁੱਖ ਮਨਾਉਦੀਆਂ, ਵੱਸਦੇ ਰੱਖੀ ਖੇੜੇ।
ਗਾਉਣ ਘੋੜੀਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ, ਨਾਲ ਸਗਨ ਮਨਾਉਦੀਆਂ ਚਾਵਾਂ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ , ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਬਾਪੂ ਵਾਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ , ਵੱਡੇ ਵੀਰੇ ਭਰਦੇ ।
ਮਾਪਿਆਂ ਵਾਲੇ ਫਰਜ ਨਿਭਾਉਂਦੇ,ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੱਲ ਕਰਦੇ।
ਛੋਟੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ , ਕਰਦੇ ਨੇ ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ , ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾ ਵੀਰ ਅਧੂਰੇ , ਵੀਰਾਂ ਬਾਝੋਂ ਭੈਣਾਂ।
ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ,ਇਹ ਉਮਰਾਂ ਦਾ ਗਹਿਣਾ।
ਵੀਰ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਵੱਸਦੇ ਰੱਖੀ,ਠੰਡੀਆਂ ਆਉਣ ਹਵਾਵਾਂ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ, ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜੋਈ,ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜਣਹਾਰੇ।
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਤੋ ਵੱਖ ਨਾ ਹੋਵਣ , ਜਾਨੋ ਵੱਧ ਪਿਆਰੇ।
" ਸੁਖਚੈਨ " ਥੱਕ ਗਈਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ,
ਤੱਕਦੀਆਂ ਵਿੱਛੜਿਆ ਦੀਆਂ ਰਾਵਾਂ।
ਰੱਬਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰੱਖੀ , ਮੰਗਦੇ ਰੋਜ ਦੁਆਵਾਂ।

ਲਿਖਤ : ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਚੰਦ ਨਵਾਂ ਮੋਗਾ, 9914973876

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਪਣਾਓ ਇਹ ਨੁਸਖੇ

ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਚਮੜੀ ਵੀ ਬੇਜਾਨ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮੌਸਮ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ-ਉਵੇਂ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਰੁੱਖਾਪਨ ਆਉਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਸਾਡੀ ਚਮੜੀ ‘ਤੇ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚਮੜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਾਲੇ ਚਮੜੀ ਉਤਪਾਦ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਘਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਟਿਪਸ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋਟੀਨਯੁਕਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨਯੁਕਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਮੱਛੀ, ਮੱਕੀ, ਆਂਡਾ ਆਦਿ।

ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਪੀਓ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਪੀਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਰੁੱਖੀ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀ ਚਮਕ ਘੱਟ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ।

ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਐਲੋਵੇਰਾ ਲਗਾਓ

ਐਲੋਵੇਰਾ ਚਮੜੀ ਲਈ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਐਲੋਵੇਰਾ ਲਗਾਓ। ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਲੋਵੇਰਾ ਜੂਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਓ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਫ਼ਲ ਖਾਓ

ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਫਲ ਜ਼ੂਰ ਖਾਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਫਲ ਖਾਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪੀ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਸਾਫ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਵੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹੇਗੀ।

-ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ , ਮੋਬਾ: 99157-27311

ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਸਕਾਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ

ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਨਾਰੀ। ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਕੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰੋ। ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੁਰਤੀ ਅਤੇ ਚਮਕ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵੀ ਸੁਡੌਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। × ਤੇਲੀ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰੋ। ਤੇਲੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਲੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਫੈਲਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੇਟ ਸਹੀ ਰਹੇ। ਕਬਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਸਕਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਚਿਹਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਕਰਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ : ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ

ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਾੜ੍ਹੀ, ਲਹਿੰਗਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਪਹਿਨਣ ਤੋਂ ਘਬਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿੱਗ ਵੀ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਬਰਾਓ ਨਾ, ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹੋ, ਬਸ ਲੋੜ ਹੈ ਕੁਝ ਅਭਿਆਸ ਦੀ। ਫਿਰ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ‘ਤੇ-

- ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਡੀ ਵਾਲੀ ਚੱਪਲ ਖਰੀਦੋ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਹਿਨ ਕੇ ਉਸ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੱਲੋ। ਇਹ ਸਭ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਿਥੇ ਲੱਗੇ ਕਦਮ ਗ਼ਲਤ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚੱਲੋ।
- ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਖਰੀਦਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਫਿਟਿੰਗ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਜੇ ਜੁੱਤੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਤੰਗ ਹੈ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰਨ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਲੜਖੜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੁੱਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਟ੍ਰੈਪ ਵਾਲੀ ਸੈਂਡਲ ਲਓ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਠੀਕ ਰੱਖ ਸਕੋ। ਸਟ੍ਰੈਪ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੋ।
- ਅੱਡੀ ਵਾਲੀ ਜੁੱਤੀ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਅੱਡੀ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ, ਕਿਤੇ ਉਹ ਢਿੱਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਟ੍ਰੈਪਸ ਅਤੇ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਵਾਲੀ ਅੱਡੀ ਨਾ ਖ਼ਰੀਦੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਕੇ ਤੁਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਰਾਮਦੇਹ ਅੱਡੀ ਲਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅੱਡੀ ਹੀ ਪਹਿਨੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਰ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਥਕਾਨ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰ ਮੁੜਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੀ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
- ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਪੈਨਸਿਲ ਅੱਡੀ ਨਾ ਪਹਿਨੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਪਹਿਨ ਕੇ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਉਤਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੈਂਡਰੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੌੜੀ ਨਾ ਚੜ੍ਹੋ, ਨਾ ਉੱਤਰੋ।

ਮਾਪੇ ਧੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਘੜ ਸਿਆਣੀ ਗ੍ਰਹਿਣੀ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ

ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੱਲੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ, ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਬਸ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਮੇਰੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਹੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਟੀ ਤੋਂ ਨੂੰਹ ਬਣਨ ਦੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੇ। ਹਰ ਧੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਗ੍ਰਹਿਣੀ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਧੀ ਦੀ ਮਾਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਵੇ ਤਾਂ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਈ ਧੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਣਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਲਾਂਭੇ, ਮਿਹਣਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੱਲੇ ਪੈਂਦਾ। ਸੋ, ਮਾਪੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੁੱਲ੍ਹੇ, ਚੌਂਕੇ ਦਾ ਕੰਮ, ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਲੱਜਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਹਿਜਤਾ, ਸੂਝਵਾਨ, ਗੁਣਵਾਨ ਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁਖ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਖੜ੍ਹਨ ਜਿਹੇ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰਾ ਇਹ ਲਿਖਣਾ ਕਈ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਧੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਸੋ, ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਮਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਰੋਹਬ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪ ਵੀ ਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ। ਮਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਫੋਨ ‘ਤੇ ਰੁੱਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸਕੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੀ ਬਣੇਗੀ ? ਇਕ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਚੰਗੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਵੇ। ਇਕ ਸੁਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਧੀ ਹੀ ਚੰਗਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਅ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਦਰਾਰ ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਵੀ ਚੰਗਾ।

ਪਰਮਜੀਤ ਸੋਢੀ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ,
ਮੋਬਾ: 94786-58384

ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹਰ ਧੀ ਵਿਚ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਧੰਦੇ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਜਜ਼ਬੇ ਤੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਬਲੇ ਤਾਰੀਫ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਕਾਬਲੇ ਤਾਰੀਫ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਧੀ ਤੋਂ ਨੂੰਹ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਫਰ ਵਿਚਾਲੇ ਧੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣ-ਚੱਲਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਜਿਹੇ ਗੁਣ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਤਾਂ ਏਨੀਆਂ ਮੂੰਹ ਫਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਸ ਇਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਛੱਡਣ ਤੱਕ ਦੀ ਨੌਬਤ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ, ਮੇਰੀਓ ਪਿਆਰੀਓ ਬੱਚੀਓ, ਵੇਖਣਾ ਕਿਤੇ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਐਸੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਵਰਨਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੋਂਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਬੈਠੋਂਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਸਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੂੰਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਸਿਖਾਉਣ ਤੇ ਧੀਆ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਸੋ, ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਇਹੀ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਧੀਆਂ ਤੇ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲੋ, ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ, ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖੋ, ਸੋਚ ਉੱਚੀ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਧੀ ਵਿਚ ਸੁਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਗ੍ਰਹਿਣੀ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਹਰ ਘਰ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ

Classified

ਆਪਣਾ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ
'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ
ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਟਸਐੱਪ ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ ਕਰੋ :
604-584-5577
: infopunjabitribune@gmail.com

GROOM WANTED

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦੀ ਜੌਬ, ਵੈਸ਼ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਲਈ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਵੈਸ਼ਨੂੰ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੜਕੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ : 778-861-3162 ਅਤੇ 604-593-7978 RS 26-07

....

Jat Sikh Groom wanted for beautiful, 31 year old 5ft 3" Girl Canadian Citizen, Bachleor of Law (India) Master in HR Management (Vancouver), Working as a Conveyancer. Ideal candidate must be Jat Sikh, either a Permanent Resident or a Citizen, well educated. For more information, please call Harmit Virk at 604-537-5806 BH 12-05

....

Jat Sikh Gill family seeks a suitable match for their daughter, Canadian born, 34 yrs. old, 5'6" tall, Degree in Law, working with law firm, beautiful, family oriented. The boy should be born or raised in Canada, professionally educated and employed, well settled and form Jat Sikh family. Call : 1-604-832-7232 or 1-604-615-8088 RS 23-03

NOW HIRING

Painter, Construction Job

Position:
- 2-year term employment
- Wage: $30/hour
- Surrey, BC Job Locations

Requirements:
- 1-year painting experience
- Must speak English
- No minimum education required

Job Responsibilities (But not limited to):
- Prep surfaces: clean, scrape, sand, and fill holes.
- Apply paint with brushes, rollers, or sprayers for a quality finish.
- Inspect work to meet quality standards.

Carpenter, Construction Job

Position:
- 2-year term employment
- Wage: $30/hour
- Surrey, BC Job Locations

Requirements:
- 1-year Carpentry experience
- Must speak English
- No minimum education required

Job Responsibilities (But not limited to):
- Measure, cut, and shape materials.
- Assemble, install, or repair structures.
- Read blueprints for construction.

» Apply Now! «

Email Resume to setforfuture@gmail.com

Join Natt Star Homes Ltd.
9328 127 Street, Surrey, BC

BRIDE WANTED

Looking for PR or Citizen Girl, 34 years, Education- B.Com, LLB.Height - 5'8" Divorced Profession- Own Business and Lawyer. From - Malerkotla. PunjabIn Canada on Visitor visa. Living with real brother, Real Brother is citizen of Canada. Phone - 604 961 7672 RS 30-08

....

ਵਿਜ਼ਟਰ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਸ਼ਰਮਾ ਲੜਕਾ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇੰਮੀਗਰਾਂਟ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ । ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 604-825-4512 ਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। BH 30-08

....

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਜੰਮਪਲ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 33 ਸਾਲ,ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ 3 ਇੰਚ, ਵਕੀਲ, ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੇ-ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਹਣੀ ਪੜੀ-ਲਿਖੀ, ਕਨੇਡੀਅਨ ਜੰਮਪਲ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸਪੰਰਕ ਕਰੋ 604-936-3063 AP 01-08

....

ਸਿੱਖ ਟਾਂਕ-ਕਸ਼ਤਰੀ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 36 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 7 ਇੰਚ, ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਮੰਗਲੀਕ ਰਹਿਤ ਲਈ ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 98553-02896

....

ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਟੈਪਰੇਰੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ ਜਾਂ ਇਮੀਗਰਾਂਟ, ਯੋਗ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 778-321-0986 RS 01-08

....

ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੰਮਪਲ, ਉਮਰ 37 ਸਾਲ ਅਣ ਵਿਆਹਿਆ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਮਾਈਕਰੋਸਾਫ਼ਟ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 604-368-3600 AP 29-12

....

Professionally Qualified, 29 years, Handsome, 5 ft 11" Rajput Canadian PR Boy settled in BC belonging to upper middle class family seeks suitable match preferably from British Columbia. Upper caste no bar. Contact +1 (236) 500-0059 RS 23-03

BRIDE WANTED

Jat Sikh Gill family seeks a suitable match for their son, 29 yrs. old, 5'11" tall, Canadian born, well settled, Architect and doing Real estate business, handsome, family oriented. The girl should be Canadian citizen/PR, professionally educated. Call – 1-604-832-7232 or 1-604-615-8088 AP 16-08

....

Sikh Ramgarhia well settled family in canada looking for a suitable match for their 32 year old son, doing business in ontario and winnipeg. Canadian citizen,5-10, Active in real estate and financing business. Call at 204-510-7658 or 437-881-7282. AP 22-08

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 'ਘੋੜੇ ਵਾਲੇ ਕੈਪਸੂਲ' ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਕਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ

ਵਲੋਂ : ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ

ਮੈਂ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ 10 ਫੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ,"ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਗੋਲੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ?"

ਅੱਗੋਂ ਜਵਾਬ ਆਇਆ,"ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਦੀ ਬੰਦ ਹੋਈ ਹੈ"

ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਿਆ,"ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ"

ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ,"ਇਹ ਗੋਲੀ ਜਾਂ ਕੈਪਸੂਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਸ ਗੋਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।"

"ਹਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਲੋਕ ਚੋਰੀ ਵੇਚਦੇ ਹੋਣ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੋਲੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।"

ਸਿਰਫ਼ ਮੁਹਾਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਾਨਸਾ, ਬਠਿੰਡਾ,ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸਣੇ ਤਕਰੀਬਨ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ 75 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਸ਼ੇੜੀ ਸਿਗਨੇਚਰ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਿਗਨੇਚਰ ਕੈਪਸੂਲ ਨੂੰ 'ਘੋੜੇ ਵਾਲਾ ਕੈਪਸੂਲ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਡੀਕਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਪਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ-300 ਐੱਮਜੀ ਸਾਲਟ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਲੋਂ ਲਾਈ ਗਈ ਰੋਕ

ਤਰਨਤਾਰਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀਸੀ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਲਾਇਸੰਸ ਰੱਖਣ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ 1 ਨਵੰਬਰ 2024 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।"

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡੀਸੀ ਘਨਸ਼ਾਮ ਥੋਰੀ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 75ਐੱਮਜੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡੀਸੀ ਘਨਸ਼ਾਮ ਥੋਰੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ,"ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

"ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਤਾਲਮੇਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।"

ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ -300 ਐੱਮਜੀ ਕੈਪਸੂਲ ਕੀ ਹਨ?

ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ।

ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਣੀ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਗਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਡੋਜ਼ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, "ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ।"

"ਅਸੀਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ 75-ਐੱਮਜੀ ਦਵਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।"

ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਵਾਈ ਨਸ਼ੇ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, "ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਦਰਦ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਮਾਡੋਲ ਦਵਾਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਜਿਗਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।'

ਕੀ ਹੁਣ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਵਿਕੇਗੀ ਹੀ ਨਹੀਂ?

ਜ਼ੋਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਡਰੱਗਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,"ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਦਵਾਈ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

"ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ 75 ਐੱਮਜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਹੈ।"

"ਹੁਣ ਇਹ ਦਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਡੋਜ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੋਲੀ 75ਐੱਮਜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

"ਇਹ ਦਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਖਾਦੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸਰਦਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੱਥ-ਪੈਰ ਸੁੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ, ਸ਼ੂਗਰ ਜਾਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਪਸੂਲਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

"ਯਾਨੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪਰਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੁਣ ਦਵਾਈ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।"

"ਹੁਣ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ 15 ਦਿਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਡਾਕਟਰ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ।" "ਡਾਕਟਰ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਵਰਤੋਂ 75ਐੱਮਜੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।"

ਪੁਲਿਸ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਡੀਸੀ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵੀ ਜਲ੍ਹਿ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ/ਗੋਲੀ ਦੀ 75 ਐੱਮਜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

"ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਕੋਲ ਦਵਾਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪਰਚੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਡੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ,"ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੁਫ਼ੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਐਡਿਕਟਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਭਾਰੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

"ਇਸ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਹੁਣ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪਰਚੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ: ਏਮਜ਼ ਰਿਸਰਚ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰ ਅਨੇਜਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਬਾਪੇਂਟਿਨੋਇਡ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

ਜਕਿਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਜਲ੍ਹਿਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ-300 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪਰਚੀ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਦੌਰੇ, ਨਿਊਰੋਪੈਥਿਕ ਦਰਦ ਅਤੇ ਫਾਈਬਰੋਮਾਈਆਲਗੀਆ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ੀਮ ਦੇ ਆਦੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ 3-20 ਗੁਣਾ ਖੁਰਾਕ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਬਾਪੇਂਟਿਨੋਇਡਜ਼ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰ ਜਤਿੰਦਰ ਅਨੇਜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 300 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਦੀਆਂ 10 ਕੈਪਸੂਲ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਜਾਨਲੇਵਾ ਵੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਥਾਣਾ ਨਬੀਪੁਰ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, "ਅਸੀਂ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੁਕਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਰੇਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

"ਉਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਕੈਪਸੂਲ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ।"

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਉਹ ਇਹ ਕੈਪਸੂਲ ਵੇਚਦੇ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਡੀਸੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਲਿਾਫ਼ 223 ਬੀਐੱਨਐੱਸ ਤਹਿਤ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀ ਹਨ?

ੋਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਡਰੱਗਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,"ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ।"

"ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਗੋਲੀ ਜਾਂ ਕੈਪਸੂਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਗੇ ਹੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੂੰ ਤੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤਲਬ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਡਰੱਗ(ਹੈਰੋਇਨ) ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਬਦਲ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਦੀਆਂ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਵੀ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ।"

"ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।"

"ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਹੋਵੇ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਖਾਣਾ ਗਲਤ ਹੀ ਹੈ।"

ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਵਸੇਬਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾਕਟਰ ਅਮਨ ਸੂਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਗਾਬਲਿਨ-300 ਐੱਮਜੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਟਰਾਮਾਡੋਲ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਗੁੰਮ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨੀਂਦ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਘੋੜੇ ਵਾਲਾ ਕੈਪਸੂਲ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰ ਅਮਨ ਸੂਦ ਅਨੁਸਾਰ, "ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਓਟ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 18000 ਨਸ਼ੇੜੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ।"

ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਬੀਬੀਸੀਪੰਜਾਬੀ

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ
ਦੀਆਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਰੀ, ਬੀ.ਸੀ ਵਿਖੇ
8115, 132 ਸਟਰੀਟ, ਸਰੀ, ਬੀ.ਸੀ. V3W 4N5

13, 14, 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ
ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਵੀਰੋ ਤੇ ਭੈਣੋ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਉਹ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਫਿਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨਿਵਾਸੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਸਾਲ ਸਾਨੂੰ 26 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ ।

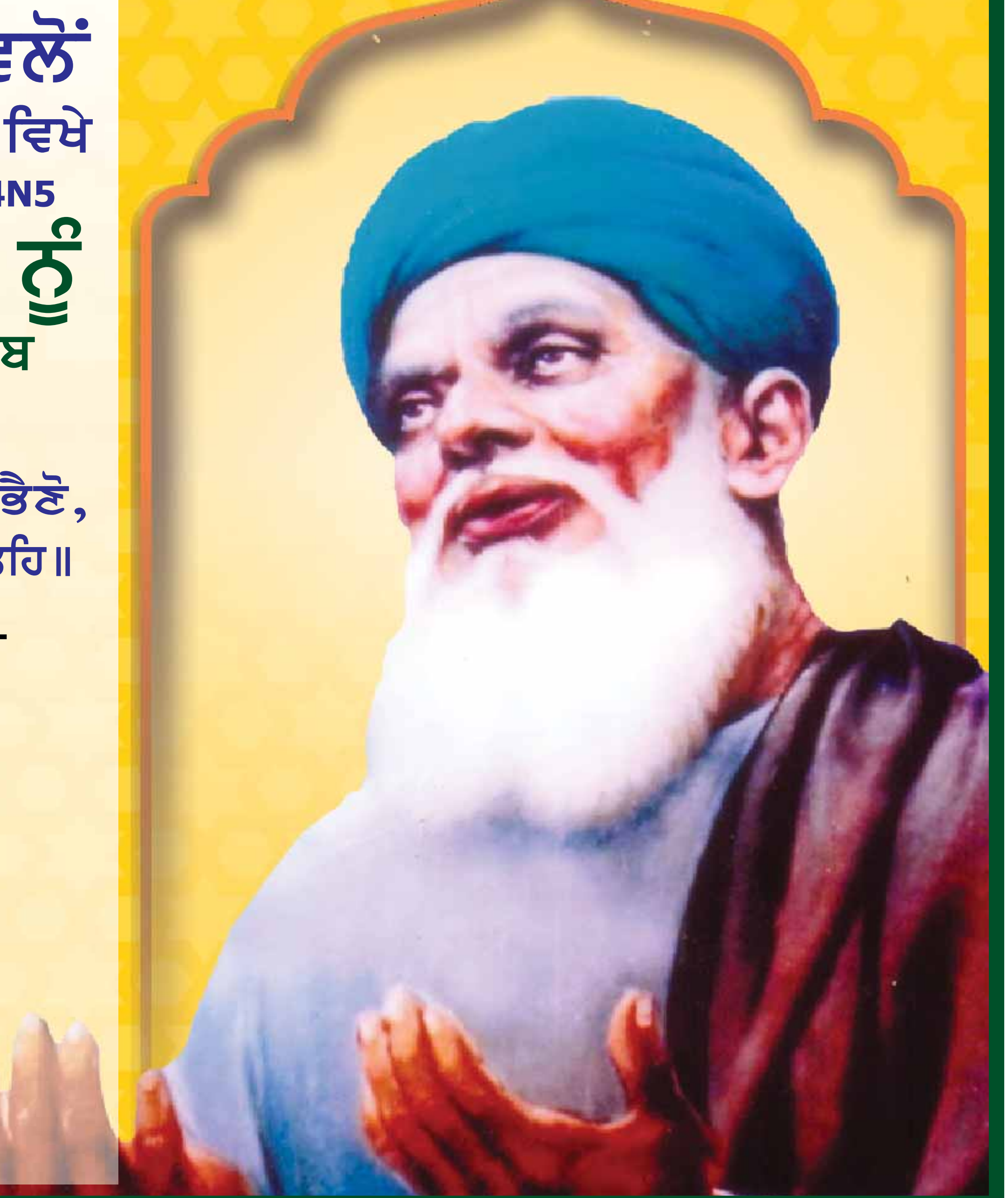

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਸਤੰਬਰ 13, ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ
ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਸਤੰਬਰ 15, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ, ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ

ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਲਾਹਾ ਲਵੋ ਜੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੰ.: 604-590-3232 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ) 604-417-6299	ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਡੋਡ 778-240-4496	ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੋਸਾ 604-367-2222	ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ 778-552-7636
ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ 604-832-1938	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ 604-501-0676	ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ 604-825-0479	ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ 604-807-6145

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਰੀ, ਬੀ.ਸੀ.

‘ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ—2024’: ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਸਰੀ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮਾਰੀ ਬਾਜੀ

ਕੇ. ਐਸ. ਮੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ‘ਆਪਣੇ ਵੀ ਡੌਲਿਆਂ ’ਚ ਜਾਨ ਚਾਹੀਦੀ........!’ਗੀਤ ਨਾਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜਿਆ

ਐਬਟਸਫੋਰਡ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ): ‘ਐਬੇ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸੋਸਾਇਟੀ’ ਅਤੇ ‘ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਬੱਡੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕੈਨੇਡਾ’ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਸ਼ਹਿਰ ’ਚ ਸਥਿਤ ਰੋਟਰੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਗਰਾਊਂਡ ’ਚ ‘ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ—2024’ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਜਿਸ ’ਚ ਕਬੱਡੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ—ਵੱਖ ਕੁਲ 6 ਟੀਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਫਾਈਨਲ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚ ’ਚੋਂ ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਸਰੀ ਦੀ ਟੀਮ ਅਵੱਲ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰਜੀਤ ਬਰਾੜ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਦੀ ਟੀਮ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਰਹੀ।ਅੱਜ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅੰਬਾ ਸੁਰਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਅਤੇ ਅੰਕੁਰ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਸਟੋਪਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ।ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਦਿਲਚਸਪ ਮੈਚਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੀਕ ਰੋਟਰੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨਾਲ ਖਚਾਖਚ ਭਰਿਆ ਨਜ਼ਰੀ ਆਇਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ’ਚ ਪੁੱਜੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ’ਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਭਾਗਪੁਰ, ਉਘੇ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਟਵਾਲ, ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਕੇ. ਐਸ. ਮੱਖਣ ਦੇ ਨਾਮ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੀਟੂ ਕੰਗ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਉਕਾਂਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਔਜਲਾ, ਨਿੱਕਾ ਨਕੋਦਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੱਧੂ (ਜੋਗਾ ਨੰਦ), ਅਮਰਿੰਦਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਨਿਊ ਵੇਅ ਰੇਲਿੰਗ ਤੋਂ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ,ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਲੱਕੀ ਕੁਰਾਲੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਐਂਕਰ) ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨੱਛਤਰ ਸੰਘਾ (ਡੰਡੇਵਾਲ) ਵੱਲੋਂ ਰੂਟਰ ਦੀ ਫ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ) ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਰੈਫਰੀ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁਮੈਂਟਰਾਂ ਬਿੱਲਾ ਭੱਟੀ, ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਈ. ਸੀ., ਮੌਮੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੋਲੇਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਹੌਲ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਅਚਾਨਕ ਪੁੱਜੇ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਕੇ. ਐਸ. ਮੱਖਣ ਵੱਲੋਂ ਗਰਾਊਂਡ ’ਚ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਗੀਤ ‘ਗੈਰਾ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ’ਤੇ ਨੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ, ਆਪਣੇ ਵੀ ਡੌਲਿਆਂ ’ਚ ਜਾਨ ਚਾਹੀਦੀ......!’ ਦੇ ਬੋਲ ਮਾਈਕ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਗਰਾਊਂਡ ’ਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਗੂੰਜਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਭਰਾਤਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ), ਗਾਇਕ ਕੇ. ਐਸ. ਮੱਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਅਖੀਰਲੇ ਪੜਾਅ ਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ‘ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਇਮਜ਼’(ਕੈਨੇਡਾ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੋਹਲਾ ਅਤੇ ਮੋਮੀ ਸਿਘ ਨੂੰ ਰਾਡੋ ਘੜੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਟਵਾਲ ਅਤੇ ਉਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਬਲਬੀਰ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਚੌਂਕੀਮਾਨ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ 'ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼' ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਸਰੀ, (ਹਰਦਮ ਮਾਨ)-ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਨਿਊਟਨ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਸਰੀ ਵਿਚ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦੀ ਪਿੰਡ ਚੌਂਕੀਮਾਨ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ 'ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼' ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਦੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਪਰੰਤ ਸਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਪਿੰਡ ਚੌਂਕੀਮਾਨ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਸਬੀਰ ਮਾਨ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂ ਮਠਾੜੂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਚੌਂਕੀਮਾਨ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਉੱਪਰ ਮਾਣ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਰਹੂਮ ਮਾਸਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਬਾਰੇ ਦਸਦਿਆਂ ਖੋਜ ਕਰਤਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 2015 ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਰਜ ਮਾਸਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਲਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪਿੰਡ

ਚੌਂਕੀ ਮਾਨ ਦੇ 1845 ਤੋਂ 1947 ਤੱਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਚੌਂਕੀਮਾਨ ਦੇ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧੇ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਤੋਸ਼ਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਜੈਤੋ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰੁਲੀਆ ਸਿੰਘ, ਮਈਆ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਪਨਾਮਾ ਦੇ ਕਾਮਰੇਡ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਇਸ ਪੰਜਾਬੀ' ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਯੂ-ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਦੇਖਣ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ, ਡਾ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ (ਆਸਟਰੇਲੀਆ), ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਵੈਚ, ਭੈਣ ਵੀਰਾਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਵਿੰਦਰ ਚਾਂਦ, ਡਾ. ਜਸ ਮਲਕੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਲਈ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਦੱਸਿਆ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਣਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਯਾਂਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੀਕ ਪੁਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਮਾਸਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਚ ਦੇ ਆਗੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਾਜਰ ਸਭਨਾਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

$3 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਏ ਪੁਲਿਸ ਅੜੀਕੇ

ਟਰਾਂਟੋ , (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਹੈਲਟਨ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (HRPS) ਨੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ $3 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿੰਜਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਚੱਲੀ ਜਾਂਚ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰ ਚੋਰੀ ਗਿਰੋਹ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੈਲਟਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਅਲਜੀਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਿਊਬੈਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗ੍ਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਪੁਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਟਰਾਲਾਂ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਚੋਰੀ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਚੋਰੀ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ-ਵਿਆਪੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਚੋਰੀ, ਗਲਤ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ, ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਚੰਗੀਆਂ, ਵਧੀਆ, ਸਵਾਦੀ ਮਿਠਾਈਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
SINCE 1997
SANJHA PUNJAB
ਸਾਂਝਾ ਪੰਜਾਬ ਸਵੀਟਸ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ, ਸਮੋਸੇ, ਪਕੌੜੇ, ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਖੋਏ ਦੀਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ, ਲੱਡੂ,ਜਲੇਬੀਆਂ, ਨਮਕੀਨ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
100% Vegitarian
Special Rates for Gurdwara & Mandir

CONTACT : SATJINDER SAMRA
604-930-9099
E-mail : sanjhapunjabsweets@gmail.com | Website : www.sanjhapunjabsweets.com
1-B 12830 96 Ave, Surrey, BC V3V 6A8

fruiticana hee jaana!
Your one and only Punjabi
neighbourhood store Since 1994
੧੯੯੪ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਣਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਸਟੋਰ
LOWEST PRICES IN TOWN
THE SOUTH SURREY/WHITE ROCK FRUITICANA
NOW OPEN AT 1812, 152ND ST.
UNBEATABLE EXTRA SUPER SPECIAL
Fresh Okra
ਭਿੰਡੀ
$1.98 lb
EXTRA SUPER SUPER SPECIAL
Yellow Onions 50 lbs
ਪੀਲੇ ਗੰਢੇ
YELLOW ONIONS
$12.99 bag
Indian Eggplants
ਦੇਸੀ ਬਤਾਊਂ
$1.59 lb
Russet Potatoes Snoboy 10 lbs
ਆਲੂ ਰਸਟ ਸਨੋਬੁਆਏ
$3.98 bag
817 Basmati Rice 4 lbs
817 ਬਾਸਮਤੀ ਚੋਲ
$5.99 bag
Almonds #1 Large Size
ਵੱਡੇ ਬਦਾਮ
$3.98 lb
Roasted Peanuts in Shell 800 g
ਭੁੱਜੀ ਮੂੰਗਫਲੀ
$3.88 pkg.
99¢ SALE
Chickpeas
ਚਿੱਟੇ ਛੋਲੇ
98¢ lb
BC Gala Apples
ਗਾਲਾ ਸੇਬ ਬੀਸੀ
98¢ lb
Petha Kadhu
ਪੇਠਾ ਕੱਦੂ
98¢ lb
Red Delicious Apples USA #1
ਲਾਲ ਸਵਾਦ ਸੇਬ ਯੂ.ਐਸ. #੧
98¢ lb
Red Lentil Split or Whole
ਧੋਤੀ ਮਸਰਾਂ ਦੀ ਦਾਲ ਮਸਰਾਂ ਦੀ ਸਾਬਤ ਦਾਲ
98¢ lb
Red Bell Peppers
ਲਾਲ ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚਾਂ
98¢ lb
Red Onions
ਲਾਲ ਗੰਢੇ
98¢ lb
SUPER SPECIAL
BC Long Hot Chili
ਬੀਸੀ ਕੌੜੀਆਂ ਮਿਰਚਾਂ
$1.88 lb
SUPER SPECIAL
Roma Tomatoes
ਰੋਮਾ ਟਮਾਟਰ
99¢ lb
SUPER SPECIAL
Jumbo Cauliflower Size 9
ਵੱਡਾ ਗੋਭੀ ਦਾ ਫੁੱਲ ਸਾਈਜ਼ 9
$3.99 ea.
SUPER SPECIAL
Cilantro
ਧਣੀਆ
2 bunches for $1.28
Red Onions 25 lbs
ਲਾਲ ਗੰਢੇ
RED ONIONS
$19.98 bag
Green, Yellow & Orange Peppers
ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚਾਂ (ਹਰੀਆਂ, ਪੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ)
$1.49 lb
Desi Karela
ਦੇਸੀ ਕਰੇਲਾ
$1.99 lb
Seedless Watermelons
ਬਿਨਾਂ ਬੀਜ ਹਦਵਾਣਾ
79¢ lb
Fresh Ginger
ਤਾਜ਼ਾ ਅਦਰਕ
$1.68 lb
Rooh Afza Indian 750 ml
ਰੂਹ ਅਫਜ਼ਾ
$3.99 bottle
Red Lentil Whole, Red Lentil Split & Black Chana 4 lbs (Indican)
ਧੋਤੀ ਮਸਰਾਂ ਦੀ ਦਾਲ ਮਸਰਾਂ ਦੀ ਸਾਬਤ ਦਾਲ, ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ (ਇੰਡੀਕੈਨ)
$3.98 bag
Almond Oil 1 L (Indican)
ਇੰਡੀਕੈਨ ਬਦਾਮ ਦਾ ਤੇਲ
$12.99 bottle
Fine Cane Sugar (Indican) 8 lbs
ਗੰਨੇ ਦੀ ਖੰਡ 8lbs
$5.99 bag
Aashirvaad Atta 20 lbs
ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੋਲਵ੍ਹੀਟ ਆਟਾ
$15.99 bag
Thur Sep 12, 2024 - Wed Sep 18, 2024
We reserve the right to limit the quantities while they last
Specials valid for Lower Mainland only
24 LOCATIONS TO SERVE YOU IN BC & ALBERTA
Head Office: 7676 Anvil Way, Surrey
604-502-0005
fruiticana SINCE 1994
BUSINESS HOURS 9 AM - 9 PM 7 DAYS A WEEK
Newton 13783 72nd Ave. Surrey 604-590-2080
Newton 13174 64th Ave. Surrey 604-598-9220
Scott Road 12047 80th Ave. Surrey 604-591-5032
Scott Road 104-7028 120th St. 604-590-8864
Cedar Hills 12867 96th Ave. Surrey 604-588-6620
Fleetwood 101-15933 Fraser Hwy 604-593-5163
Fleetwood 15230 84 Ave. 236-317-6272
Surrey 12990 72nd Ave. 604-503-5510
Surrey 12788 76A Ave. Surrey 604-597-1676
Surrey 16788 64 Ave. 604-372-2023
Surrey 101-7228 192St. 604-575-3750
Surrey 101-1812 152St. 604-539-5736
New Westminster 101-331 6th St. 604-395-3595
Abbotsford 2785 Bourquin Crescent W. 604-744-0328
Abbotsford 31205 Maclure Rd. 604-504-5877
Port Coquitlam 2807 Shaughnessy St. 604-464-0822
Vancouver 6257 Fraser St. 604-321-9931
Richmond 4101 No.5 Rd. 604-244-9520